

KHÚNG ĐÓA HOA LA SAN

Kỷ niệm La San Hội Ngộ 3

2012

Lời nói đầu

Tình cờ thấy trong thư viện một tập sách in ronéo mang tựa đề “Fioretti Lasalliens” và phụ đề minh họa “100 giai thoại về những đức tính của Gioan La San, Đấng Lập Dòng Anh Em Trường Ki-tô” do Sư huynh Ettienne Lecuena tích góp và biên soạn lại dựa theo tài liệu của sử gia Blain và của Gilbert.

Những “Đóa Hoa” về các đức tính của Gioan La San được kể lại tuần tự theo năm tháng làm thành một bó hoa tỏa hương thơm ngát.

Khi thực hiện việc chuyển ngữ và sưu tầm thêm này, tôi nghĩ đến những anh em La San Việt-Nam ở mọi lứa tuổi, các chị Nữ La San, những cựu học sinh La San, những anh chị em Liên Kết La San, những cộng tác viên La San, thân hữu, ân nhân, những học sinh đang được các anh em La San dìu dắt.

Sử gia Blain có biên soạn một quyển sách mang tựa đề “Tinh thần và các nhân đức của Gioan La San” (Esprit et Vertus de Jean-Baptiste de La Salle), tuy vậy, nhưng dường như chúng ta biết không nhiều về những tính tốt của Ngài cho dù, bằng cách này hay cách khác không ít thì nhiều cũng là con cái Thánh Gioan La San.

Đọc những “Đóa Hoa” này, chúng ta sẽ thấy Gioan La San quả thật là một đấng thánh nhưng rất là con người, một con người rất dễ mến, rất gần với chúng ta.

102 Đóa Hoa La San đến tay các bạn như món quà tặng của Gioan La San.

Nhật Nhật Tân, fsc

1- **Hạnh các thánh**

Vào thời Gioan La San, giáo dục khởi thủy cho đứa trẻ là do cha mẹ ông bà đảm trách vì con trẻ chỉ đến trường khi được 9 tuổi mà thôi.

Ông ngoại của Gioan La San là ông Jean MOET, được biết đến rất nhiều là con người đạo đức, có đức tin vững mạnh. Ông đọc kinh nhật tụng mỗi ngày như những người công giáo sốt sắng thời đó.

Ba của Gioan La San muốn Ngài theo học nhạc đời. Nhưng Gioan La San tỏ ra không có khả năng và cũng không thích chút nào. Ngài lại thích các bài hát đạo hơn.

Gioan La San không thấy thoải mái vào những buổi tiếp tân với những tiếng rộn ràng bên ngoài đưa vào “Khách sạn Chuông Vàng” do cha Ngài tổ chức, không phải tại vì Ngài cảm thấy cơ đờn giữa những người lớn.

Một ngày kia, giữa một buổi tiếp tân, Gioan La San ngã vào lòng bà ngoại rồi kéo bà vào một góc phòng khách, xa hẳn những tiếng cười vui vẻ, Ngài xin bà ngoại đọc cho Ngài vài trang “Hạnh các Thánh”.

Lúc đó Gioan La San mới được 8 tuổi, nhưng Ngài đã có sở thích đối với những điều nghiêm chỉnh, mà vẫn luôn duy trì sự tử tế, vui vẻ, tươi cười ... cả khi Ngài trở thành linh mục.

2- **Một kẻ nghịch quả là phản bội**

Gioan La San được lãnh chức kinh sĩ tại Vương Cung Thánh Đường thành Reims vào ngày 7 tháng 1 năm 1667 (16 tuổi), thay thế cho người bà con của Ngài là Pierre DOZET, người đã giữ chức vụ này trong 52 năm. Vào thời đó, Hội đồng gồm có 9 bậc đáng kính và 74 kinh sĩ. Người mới được thăng chức phải có mặt vào các giờ kinh thường xuyên

như có thể khi việc học cho phép. Lòng sốt sắng của Ngài mau chóng được chú ý. Một trong những người đồng nghiệp của Ngài nói rằng: “Gioan La San là một mẫu gương cho chúng ta về sự đều đặn, khiêm nhường và đơn sơ.

Đọc kinh nhật tụng sốt sắng, cũng như nguyện gắm hàng ngày. Nhưng Ngài phải chiến đấu cùng khuynh hướng ngủ gật. Khi người kinh sĩ của chúng ta hết sức cố gắng để hướng lên và kết hợp với Chúa thì con mắt cứ muốn nhắm lại. Ngài lấy phương thuốc nào để chữa cơn đau êm ái nhưng phản bội nảy trong khi mà tâm hồn muốn siêu thoát để chỉ nghĩ đến Chúa?... Người kinh sĩ trẻ của chúng ta nghĩ ra phương pháp là để cục đá trên ghế quỳ nguyện gắm hầu khi nào ngủ gục sâu quá thì bị cục đá đập vào trán.

Nhờ vào mảnh nầy mà Ngài chống lại được với kẻ thù ngăn trở Ngài kết hợp với Thiên Chúa. Sau đó là Ngài chế ngự cơn buồn ngủ rất tốt mà sau nầy đôi khi Ngài thức cả đêm hoặc để cầu nguyện hoặc để viết sách hoặc để lo các việc của Hội Dòng.

3- Đi qua con suối

Trong một buổi đi dạo đặc biệt với các Chủng sinh Xuân Bích vào đầu năm 1671, nhóm của Gioan La San chọn con đường xuyên qua rừng và đồng cỏ để thư giãn gân cốt thường xuyên bị căng thẳng.

Những đôi chân khỏe khoắn bước đi nhanh nhẹn; những gương mặt biểu lộ một niềm vui bên trong; những cuộc trò chuyện sôi nổi. Mọi người đều cảm thấy hạnh phúc, với tình đồng đội dễ chịu, sung sướng hưởng ánh mặt trời mùa xuân, chiêm ngắm cảnh chân trời trong vài giờ buổi ban mai giữa thiên nhiên làm rạng rỡ niềm vui vô tận.

Họ tản bộ một thời gian thì gặp một con suối lớn, quá rộng để nhảy qua vì mấy ngày trước, mưa nhiều nên nước dâng

cao. Trước kia ở đây cũng có một cây cầu thô sơ, nhưng cơn bão đã cuốn trôi mất. Từ đó, khi dòng suối lên cao, có một bà hàng xóm rất khỏe và can đảm, cung cấp phương tiện qua suối, nhưng phải trả tiền. Đối với bà, đây là một phương tiện kiếm sống và nơi đây cũng có nhiều người qua lại. Thánh Christophe cũng đã chẳng làm như thế sao?

Các anh Chủng Sinh lần lượt chuẩn bị tiền để bà ta công qua bên kia bờ. Người thứ nhất rồi người thứ hai và người thứ ba; người đàn bà bác ái đó cứ tiếp tục đi qua đi lại mà không thấy mệt.

Gioan La San thấy đến phiên mình, nhất định không muốn dùng phương tiện đó để sang bờ bên kia bèn cởi giày ra, lội qua suối một cách khó khăn, nhưng không nhờ một người đàn bà phục vụ việc mà Ngài thấy không ổn.

Các bạn bè của Ngài ca ngợi hết sức về sự yêu chuộng thể thao của Ngài, nhưng cảm phục hơn điều đó cho dù không có biểu lộ ra, những cảm tính tế nhị của Ngài.

4- Cha sở hay Kinh sĩ?

Gioan La San được thụ phong phó tế và ngày 21 tháng 3 năm 1676 tại nhà thờ Tổng Giáo phận Paris. Là một người rất nhiệt thành và có khả năng ảnh hưởng sâu đậm nơi các linh hồn nên cuộc sống của người kinh sĩ đối với Ngài dường như không tích cực lắm, cũng như không dẫn thân nhiều cho các công việc do lòng nhiệt thành thúc đẩy.

Mặt khác, ngài Nicolas Roland gợi ý với Ngài rằng đối với linh mục trẻ, tốt nhất là về làm chánh xứ, chức vụ đó sẽ cống hiến cho lòng nhiệt thành tông đồ một cánh đồng rộng lớn để làm việc. Chức vụ chánh xứ mà ngài đề nghị cho Gioan la San là làm chánh xứ nhà thờ thánh Phêrô thành Reims.

Được tinh thần đức tin linh ứng, đề nghị của ngài Roland được người đệ tử của ngài vui vẻ tiếp nhận. Gioan La San để mình bị thuyết phục vì lý do thực sự chức kinh sĩ đối với Ngài như là một sự nghỉ ngơi bất động. Và vào thời đó, chức vụ chánh xứ không được trọng vọng và trái lại, chức vụ kinh sĩ rất được tôn trọng, Gioan La San thấy trong sự trao đổi này, một cơ hội rất tốt của sự khiêm tốn và tông đồ.

Nhưng còn phải đợi ý kiến của vị Tổng Giám mục LE TELLIER. Ngài cũng đã được biết dự tính của Gioan La San, nhưng phải có thời gian suy nghĩ và một năm mới có câu trả lời.

Trong một năm, vị Tổng Giám mục nghiên cứu vấn đề, và cũng trong một năm, vị phó tế trẻ nâng niu hy vọng chắc chắn sẽ từ bỏ danh vọng và nghỉ ngơi để chấp nhận sự xuống cấp và sự hy sinh.

Khi Gioan La San và cha chánh xứ họ đạo thánh Xuân bích đến gặp Đức Tổng Giám mục vào năm 1677 để trình cho ngài những đề nghị của mình thì Tổng Giám mục phán ngắn gọn nhưng dứt khoát rằng mỗi người giữ vị trí của mình, kinh sĩ và chánh xứ.

Trong khi nghe lời phán của vị Tổng Giám mục thì Gioan La San cũng nghe một tiếng khác bên trong nói rằng: “Con không được kêu gọi làm chánh xứ”.

Thế cho nên Gioan La San cúi đầu vâng phục Bề Trên vì Ngài chỉ đi tìm Thánh ý Thiên Chúa mà thôi.

5- Thánh lễ mở tay

Vào thời đó, trong tất cả mọi giáo phận nước Pháp, các Giám mục bắt buộc những người sắp chịu chức linh mục phải đi tĩnh tâm ít nhất 10 ngày trước khi nhận lãnh bí tích

Truyền Chức thánh.

Gioan La San đã hoàn thành tốt đẹp yêu cầu trên và được nhiều ơn trên soi sáng. Ngày thứ bảy Tuần Thánh ngày 9 tháng 4 năm 1678, Ngài sắp mình dưới chân vị Tổng Giám Mục LE TELLIER để ngài đặt tay lên và nhận lãnh phép xúc dầu linh mục tại nguyện đường Tòa Giám mục thành Reims.

Gioan La San làm lễ mở tay ngay ngày hôm sau, Chúa Nhật Lễ Phục Sinh trong nhà thờ Chánh Tòa thành Reims, nhưng nơi một bàn thờ phụ nơi đền kính Đức Mẹ Maria; một Thánh lễ không hào nhoáng, không rầm rộ. Ngài muốn tận hưởng ơn Thiên Chúa ban mà không chia lòng chia trí, nhất là sự khiêm nhường của Ngài không muốn làm cho đám đông chú ý. Cùng dâng Thánh Lễ ngày hôm đó, bên cạnh Ngài có các anh em của Ngài cầu nguyện mà từ 6 năm qua, Ngài đã là người bảo trợ và là người Cha, bà nội Pérette LESPAGNOL rất yêu thương Gioan La San cũng có mặt ngày hôm đó. Người hướng dẫn Gioan La San là linh mục Nicolas Roland mới về thành Reims được 3 hôm cũng được tham dự vào nhóm người thân, được nhìn thấy Gioan La San tỏa sáng niềm vui trong Thánh Lễ đầu tiên của Ngài.

Ngày nay, người ta còn lưu lại nơi bảo tàng THAU thành Reims, chén thánh, ly nước và rượu, ... của Gioan La San dùng trong Thánh Lễ đầu tiên này như là kỷ vật thánh (reliques).

6- **Chiến thắng vinh quang**

Vào năm 1681, Gioan La San tập hợp các thầy giáo nơi nhà mình, Ngài muốn sống nghèo với họ, và cùng ăn uống như họ. Về ăn uống, Ngài rất là cực khổ để quen được điều này bởi vì có một sự khác nhau rất xa giữa đời sống của Ngài trước kia với đời sống mà Ngài muốn thích nghi bây

giờ và về sau, hoặc là về việc chọn lựa món ăn và cách nấu nướng, hoặc cách trình bày và cả các người ngồi cùng bàn nữa.

Do ước muốn chiến thắng bản năng của mình, Ngài buộc mình ăn cùng một thực đơn trong nhiều ngày liên tiếp, nấu giống nhau. Thấy rằng bao tử phản đối hoài, Ngài nhịn ăn tuyệt đối để cho đói và thèm ăn, bất kỳ món gì. Vì vậy mà Ngài chế ngự được sự ưa thích đến nỗi không còn đánh giá cái gì là ngon, cái gì là không ngon nữa. Một chiến thắng vinh quang!

Một ngày kia, sư huynh đầu bếp dọn lên một món mà các sư huynh khác coi giống như là món thuốc độc. Gioan La San ăn phần của mình mà không biểu lộ chút nào ghê tởm. Ngài hôm sau, các sư huynh thấy vị Bể trên của mình không bị đau bụng do món ăn trên, các sư huynh tìm hiểu để biết xem món đó là món gì mà họ thấy giống như thuốc độc. Họ rất ngạc nhiên! Thì ra đó chỉ là một món chế bằng loại cây như rau thơm, có vị đắng mà người ta dùng để chế rượu (absinthe).

Khi Gioan La San ngồi vào bàn, Gioan La San dùng món mà sư huynh nhà bếp dọn cho, không bao giờ đòi hỏi điều gì mà ngài thấy thiếu vì sư huynh quên dọn ra; vì vậy cho nên đôi khi Ngài ăn mà không có đồ uống, có món ăn mà không có bánh mì, có khi có bánh mì mà không có món ăn và dù gì đi nữa, Ngài cũng luôn luôn hài lòng.

7- Tai nạn nguy kịch

Từ miền quê trở về trong một thời tiết rất xấu, Gioan La San phải đi trong tuyết dày đặc, bao phủ mặt đất, không còn thấy đâu là đường, đâu là ổ gà, ổ voi. Các hố sâu cũng bị lấp đầy và Ngài bị lạc đường rồi rơi vào một hố rất sâu, Ngài có đủ thời gian để kêu cầu sự trợ giúp của Thiên Chúa mà thôi bởi vì ở nơi thanh vắng này, không hy vọng gì

có ai đến giúp. Sau một thời gian dài cố gắng hết sức để ra khỏi hố nhưng vô hiệu, dường như chỉ còn cách là phó thác linh hồn trong tay Chúa và chấp nhận cái chết. Sự quá kiệt sức của Ngài bình thường là phải bị chôn vùi trong tuyết.

Ngài có được Chúa cứu một cách nhãn tiền không. Đó là điều mà không ai biết được vì sự khiêm nhường không cho phép Ngài thổ lộ. Nhưng dù gì đi nữa thì Ngài đã được cứu cho thoát chết, nhưng còn mang một vết thương suốt đời như để nhắc cho Ngài Thiên Chúa đã kéo Ngài ra khỏi một cơn nguy hiểm tột cùng.

8- Không có chút hận thù

Ngôi trường ở Rethel được giao cho các sư huynh vào đầu năm 1682, nơi ông Nyel đã ở đó. Gioan La San trả tất cả chi phí để sở hữu căn nhà dùng cho các thầy giáo nhà trường trú ngụ; thành phố cung cấp một phần để các sư huynh sinh sống; các ân nhân lần lượt đến trợ giúp cộng đoàn. Trong những người này có vị thân cận của hoàng tử tên là MAZARIN là người rất thích công việc của các sư huynh và vị sáng lập của các thầy. Những mối quan hệ tốt đẹp được nối kết giữa hai người.

Thế nhưng chẳng được bao lâu thì ma quỷ xúi giục những kẻ nghịch cùng Gioan La San gieo sự bất hòa đối với ông MAZARIN đến nỗi làm cho ông này thay đổi hoàn toàn cảm tình của ông đối với người mà ông muốn giúp đỡ một cách thành thật và có hiệu quả.

Tiền thu nhập 200 lía mà văn kiện chỉ đòi hỏi chữ ký không cánh mà bay cùng với những kẻ có tinh thần xấu. Sự xích mích giữa 2 người chỉ là tạm thời thoáng qua. Nhờ vào sự nhẫn nại lịch sự mà Gioan La San chứng tỏ cho thấy nhân cơ hội này (Gioan La san không duy trì một chút hận thù nào) mà ngài Mazarin lấy lại được những cảm tình ban đầu; ngài bảo đảm cho các thầy giáo thu nhập là 80 lía và

vào năm 1683, giúp cho xây dựng một trường sư phạm đào tạo các giáo viên.

Mặt khác, có những “cúng dường” dồi dào cho ngôi trường ở Réthel và người ta cũng cho các sư huynh một ngôi nhà để trú ngụ; một ngôi nhà khác thì cho mượn; với số tiền 1600 lía “cúng dường”, Gioan La San mua một ngôi nhà khác vào năm 1692 và một ngôi nhà thứ ba vào năm 1704. Thấy sự thành công ở Rethel, thành phố Guise cũng muốn có những thầy giáo cho người nghèo. Và họ đã được như ý vào năm 1682, nhờ sự rộng rãi của các ông giới chức quyền địa phương.

9- **Ngài La San mất trí**

Sau 8 tháng chờ đợi, Gioan La San đã được phép từ nhiệm chức kinh sĩ vào tháng 7 năm 1683 do vị linh hướng thiêng liêng của Ngài là linh mục Callou, giám đốc Chứng viện thành Reims.

Lập tức Ngài trở về Paris gặp Đức Hồng y LE TELLIER, là Tổng Giám mục thành Reims. Vị Tổng Giám mục này đã biết quyết định của người linh mục thánh thiện và không phê chuẩn, từ chối lắng nghe lời thỉnh nguyện và đi trở về thành Reims mà không thèm nghe Ngài trình bày.

Không để mất thời gian, Gioan La San đi hỏi ý kiến những cựu giám đốc chứng viện Xuân Bích của mình và cha chánh xứ họ đạo Xuân Bích. Tất cả những người này thống nhất ủng hộ ý tưởng của Ngài. Được khuyến khích như vậy, Gioan La San trở về thành Reims xin yết kiến Đức Hồng Y. Lại bị từ chối không tiếp lần thứ hai.

Người tôi tớ của Thiên Chúa không nản lòng; nhưng muốn biết chắc chắn ý định của Thiên Chúa, Ngài hỏi ý kiến một người khác nữa, thận trọng và khôn ngoan, linh mục PHILIBERT mà Đức Hồng Y rất quý. Vị giáo sư thần học

này cho ý kiến hoàn toàn chấp thuận ý kiến của Gioan La San.

Vui mừng vì chỗ tựa tinh thần mới này, Gioan La San đến gặp Đức Hồng Y lần thứ 3 nhưng vẫn thấy bị xua đuổi.

Không biết đâu là thánh ý Chúa thật sự, cũng không biết ai là người có lý, Hồng y Tổng Giám mục hay 5 vị linh hướng thiêng liêng tuyệt vời mà Ngài đã tham khảo ý kiến, cho nên Gioan La San sắp mình xuống dưới chân bàn thờ. Trong lời cầu xin sốt sắng, Ngài xin Chúa cho Ngài biết rõ ý của Chúa qua vị Hồng Y đại diện.

Trong khi Ngài đang cầu nguyện bất động và như xuất thần, có 2 người quen biết Ngài thành linh đến. Một người nói: “Hãy cầu nguyện cho Ông Gioan La San, ông ta mất trí rồi”. Người kia trả lời: “Ông bạn nói đúng đó, ông ta thật sự mất trí rồi đó, nhưng mất tinh thần của thế gian, để được Thần Khí của Thiên Chúa lấp đầy”.

Được lấy lại sức nhờ cầu nguyện, Gioan La San đi gặp Hồng Y Tổng Giáo phận khi ngài sửa soạn sắp sửa ra đi. Ngài mời Gioan La San vào, chú tâm lắng nghe và quyết định Ngài có thể trao chức vụ đó “cho ai Ngài muốn”.

Vậy là được rồi, Gioan La San trình cho Tổng Giám mục đơn từ nhiệm, trong đó Ngài trao chức Kinh sĩ cho linh mục FAUBERT, một linh mục nghèo nhưng được danh thơm tiếng tốt ở thành Reims. Vị Hồng Y ký vào mà không phản đối gì hết.

Khi trở về cộng đoàn ở Đường Mới (Rue Neuve), say mê niềm vui thánh thiện trước một sự hy sinh lớn lao, Gioan La San cùng với các Anh em của Ngài hát kinh TE DEUM để cảm tạ Thiên Chúa.

10- Tu phục của các sư huynh

Tu phục của các sư huynh không được Tổng Công hội 1684 quy định. Các sư huynh Công Hội viên để cho vị Sáng Lập có cơ hội ấn định vào mùa đông sắp đến.

Trời rất lạnh và hầu hết các thầy giáo tội nghiệp không mặc đủ ấm. Ông thị trưởng thành Reims thấy động lòng và khi gặp Gioan La San ngoài phố, đề nghị cho các thầy một cái áo choàng (capote) để giữ ấm hơn. Loại áo choàng này được sử dụng rất nhiều trong cả nước thời đó.

Lời khuyên này làm cho người tôi tớ của Thiên Chúa hơi bị “sốc” nhưng coi như là một quà tặng của Thiên Chúa, Ngài chọn loại áo này cho Ngài và cho các đệ tử của Ngài. Áo choàng đó có hai tay lòng thông, trở thành như một phần tu phục các sư huynh.

Áo choàng và áo dòng (được may bằng vải rất thường) phù hợp với giày và một cái mũ cũng loại thường như vậy, tất cả tu phục làm nổi bật ý nghĩa chọn lựa sự nghèo khó trọn hảo. Vào thời đó, người ta mang mũ sang trọng lắm; những cái mũ mà Gioan Gioan La San làm cho các đệ tử của Ngài dùng hơi khác với dân chúng bởi cái vành rộng ra. Ý của Ngài là làm cho các đệ tử của Ngài khác với người đời. Còn đôi giày, Ngài đặt làm hai đế cứng và dày như những người thôn quê hay dùng. Gioan La San ăn mặc, mang giày cũng nghèo như các sư huynh.

11- Một sứ mạng tế nhị

Gần thành Reims có một thành phố nhỏ miền quê bị các vị truyền đạo bỏ hoang lâu đời vì lý do không ai chấp nhận thực hành thừa tác vụ của những vị truyền đạo trước để lại, lý do vì họ đã làm gương mù gương xấu cho người dân.

Vào năm 1684, các vị Tổng đại diện thành Reims gửi Gioan

La San và vài vị giáo sĩ khác đến với người dân bị bỏ rơi này.

Gioan La San nhập vào cộng đoàn với các thầy giáo của trường từ ngày 24 tháng 6 năm 1681. Vào lúc đi thi hành sứ vụ được các vị tổng đại diện trao phó, hội đồng mới được 3 tuổi và cần sự hiện diện của vị Sáng lập; vì thế, việc thi hành sứ mạng này không phải là một hy sinh nhỏ đối với Gioan La San khi phải xa các thầy mới được tụ họp với nhau, để chạy theo đàn cừ bị lạc mà Ngài không quen biết. Nhưng ý muốn của các Bề Trên đối với Ngài có nghĩa là ý của Thiên Chúa và Ngài ra đi nơi nào Ngài được gọi đến.

Sứ vụ quả là tế nhị và quan trọng ; các linh hồn dường như đóng cửa lại và do dự. Dần dần, với ơn Chúa, nhờ lời cầu nguyện và đền tội của những nhà truyền giáo nhân đức, họ được đánh động qua những bài giảng và những gương lành của các ngài. Từ đó về sau, đất trở nên tốt lại, sản sinh nhiều hoa trái và người trở lại ngày càng nhiều vượt quá niềm hy vọng của các vị giám quản. Những cư dân ở đó còn sống sau Gioan La San « tôn kính Ngài như vị tông đồ của họ vì đã nêu gương cho họ bằng những hành động anh hùng nhiệt thành và bác ái mà họ đã thừa hưởng khi Ngài thi hành sứ vụ nơi đây ».

12- 1000 « lia » trong một ngày

Ngày xưa, Giuse làm cho đất Canaan phì nhiêu nhờ các hạt giống Ai-Cập. Thành phố Reims cũng nhận ra một Giuse thứ hai nơi Gioan La San. Ngài đưa từ nhà Ngài đến nhà những người nghèo bánh mì cần thiết cho cuộc sống. Tiền bạc nhờ bán của cải tài sản của Ngài, Ngài chia sẻ với sự tận trọng và theo nhu cầu của người nghèo.

Trong nạn đói mùa đông năm 1683-1684, Ngài phát ra mỗi ngày khoảng 1000 lia, được chia ra làm 4 phần như sau :

- phần thứ nhất để nuôi các học sinh nghèo của Ngài và các Dì Dòng Chúa Hải Động;
- phần thứ hai cho những người không có nguồn lợi nào sau khi Ngài đã giảng dạy giáo lý cho họ;
- phần thứ ba biếu cho các bà có nhu cầu cần thiết sau khi dạy cho họ chút về điều hay lẽ phải;
- phần thứ tư cuối cùng dành cho những người nghèo nhưng xấu hổ không dám đến xin.

Người ta có thể nói Gioan La san như thánh Jérôme đã nói về một vị giám mục thánh thiện kia : « Ngài nuôi kẻ hác, nhưng chính mình chịu khổ vì đói ». Thật vậy, Ngài thiếu bánh mì khi mà Ngài thoải mái phân phát cho kẻ khác; một ngày kia, đến phiên Ngài buộc phải đi ăn xin để trợ cấp cho cộng đoàn Ngài những nhu cầu cần thiết.

13- Nơi mộ của thánh Rémi

Gioan La San tôn kính cách đặc biệt thánh Rémi, người tông đồ của nước Pháp. Vì vậy Ngài thường đến cầu nguyện nơi mộ của Ngài được đặt trong Thánh Đường dâng kính Ngài ở thành Reims.

Bên cạnh hài cốt của vị tổng Giám mục rất được nhiều người biết nầy, Gioan La San thường cầu nguyện cùng Thiên Chúa nhờ trung gian của vị thánh nầy, cho công việc vừa chớm nở được thuận lợi.

Nhưng để có thể cầu nguyện một cách tự do hơn và lâu giờ hơn, Ngài nói với ông phó từ coi phòng thánh để Ngài một mình trong nhà thờ và khóa cửa lại như thường lệ.

Trong suốt đêm, Ngài quỳ gối trên bục, trong bóng tối, đắm mình trong cầu nguyện.

Ơn ích thiêng liêng mà Gioan La San nhận được thúc đẩy Gioan La San làm việc linh thao nầy mỗi tuần một lần vào

tối thứ sáu rạng ngày thứ bảy trong suốt thời gian Ngài ở thành Reins.

14- Điều đó không thuận lợi

Đây là một sự việc do một trong những sư huynh cao tuổi xác nhận: «*Trong nhiều công việc mà Gioan La San đã làm trong một khoảng thời gian ngắn lúc mà sư huynh Henry l'Heureux là Bề Trên cộng đoàn, tôi đã chứng kiến một trong những hành động khiêm nhường của Gioan La San làm cho tôi rất ấn tượng. Đó là năm 1686, lúc đó tôi được 15 tuổi. Vào lúc đầu giờ giải trí, có người đến báo với sư huynh Bề Trên Henry l'Heureux rằng có một trong những nơi công cộng rất dơ và cần một bàn tay nhân ái dọn dẹp lau chùi. Lập tức, Gioan La San tình nguyện để làm việc này và như sợ sư huynh Bề Trên không đồng ý, Ngài liền quỳ gối dưới chân sư huynh, đơn sơ như một đứa trẻ, xin được cho phép làm công tác này. Vì sự hăng say của lòng nhân đức thánh thiện, Gioan La San không nghe rõ sự từ chối kính cẩn của sư huynh Bề Trên, mà đã vội vàng chạy đi lấy chổi để khởi sự làm công tác này sợ rằng có một sư huynh khác cướp công đi. Thật ra, sư huynh Henry l'Heureux đã nói : «Điều này không thuận lợi» ; và Ngài thì tin tưởng đã được phép, nên tin là mình nghe : « điều này thuận lợi ».* Và vì vậy mà với thiện ý, Ngài vội vàng đi làm công việc khiêm nhường mà Ngài tin là Bề trên cộng đoàn đã cho phép. Ngài đã bắt đầu làm việc khi mà sư huynh Bề Trên chạy theo sau, vừa chạy vừa nhớ lại mình là Bề trên mà và, với tư cách của chức vụ mình phải sử dụng quyền bính để giới hạn lòng nhiệt thành hạ mình của vị Cha đáng kính. Sư huynh níu áo dòng Ngài và buộc Ngài phải trở lại, sư huynh cho Ngài cơ hội để chọn đức vâng lời hơn là những sự hạ mình bên ngoài».

Làm người bé nhỏ nhất anh em, đặt mình phục vụ hết mọi người, ước vọng cao đẹp biết bao !

15- Được chữa lành bệnh

Gioan La San khai giảng ngôi trường đầu tiên ở Gui-sê vào năm 1682 ; ngôi trường thứ hai ở họ đạo thánh Phêrô vào tháng 10 cùng năm. Năm năm sau, vị Bề Trên cộng đoàn của các sư huynh ở Gui-sê bị một bệnh rất nặng. Sau khi lãnh các bí tích đi đàng, bị các bác sĩ từ chối, ngài chờ đợi giờ phút phó dâng linh hồn trong tay Chúa. Nhưng trước khi làm cuộc hành trình về cõi đời đời, sư huynh muốn gặp người Cha nhân hậu của mình.

Làm sao để Gioan La San đến cho nhanh khi mà Ngài đang ở thành Reims, cách đó 70 cây số ?

Một sư huynh trong cộng đoàn đi bộ đến Loan vào lúc 16 giờ, coi như nửa đường, ghé cộng đoàn các sư huynh ở đó, báo tin cho biết tình hình ở Guise và lý do tại sao ngài lên đường như thế. Khi báo tin xong, ngài tiếp tục đi về Reims và đến nơi vào buổi trưa ngày hôm sau, nói chuyện với Gioan La San và các sư huynh. Một giờ sau, ngài cùng đồng hành với Gioan La San trở về Gui-sê.

Đó là vào giữa mùa hè nóng bức ; sư huynh đến từ Guise mệt dữ. Gioan La San mang áo choàng và áo dòng bằng vải thô. Họ đi cực nhanh. Vừa đi vừa cầu nguyện. Khi đến một làng nhỏ thì trời đã tối, hai người dừng lại nghỉ trong một quán trọ nghèo nàn và ra đi vào lúc 3 giờ sáng hôm sau.

Các sư huynh ở Loan tham dự thánh lễ do người Cha nhân hậu của mình dâng khi Ngài đến cộng đoàn. Sau đó, Ngài nhanh chóng lên lưng ngựa mà các sư huynh đã chuẩn bị sẵn cho Ngài, một mình thẳng tiến về Gui-sê.

Bệnh nhân đã kiệt sức, nhưng vừa thấy người Cha nhân hậu của mình đến ôm hôn âu yếm, sự sống dường như trở về với sư huynh. Thậm chí sư huynh nói sư huynh lành bệnh

rồi. Thực thế, vài ngày sau, khi Gioan La San còn ở đó, sư huynh cảm thấy hết nguy hiểm, lấy lại sức, trong tình trạng làm việc trở lại được. Lời cầu nguyện và sự hãm mình của Gioan La San đã được ơn chữa lành cơn bệnh không chờ đợi và không hy vọng.

16- **Ơn duy nhất mà tôi cầu xin**

Linh mục La Barmondière, chánh xứ họ đạo Xuân Bích, từ 6 năm nay, đã xin Gioan La San gửi các sư huynh đến ; hai sư huynh đã đến ngày 24 tháng 2 năm 1688 được cha chánh xứ và ông hiệu trưởng là ông Compagnon đón tiếp niềm nở.

Các sư huynh dọn đến ở trong nhà trường ở đường Princesse và trước hết là bảo đảm về việc dạy học còn vấn đề kỷ luật giao cho ông Compagnon đảm trách. Ông Compagnon cũng kiêm lo một nhà máy dệt, đan cho nhà trường, nằm bên cạnh.

Nhà trường này tổ chức không được tốt, không có kỷ luật , hiệu trưởng được một cậu 15 tuổi trợ giúp mà thôi cho 200 học sinh.

Gioan La San chia học sinh ra làm 3 lớp : 2 lớp các sư huynh phụ trách và lớp còn lại cho ông giáo trẻ. Ngài lên một thời khóa biểu, xây dựng một chương trình có đào tạo về trí tuệ, về tay chân và về tôn giáo với thánh lễ hàng tuần.

Linh mục De La Barmondière nhanh chóng giao cho Gioan La San công việc điều hành nhà trường ; Gioan La San điều một sư huynh « biết về đan áo » ở Reims đến và giao cho sư huynh xướng của nhà trường khi ông Rafrond là người phụ trách từ chức. Sự thành công của công việc được khẳng định do khách hàng nhà trường được gia tăng và được cảm tình của người dân trong giáo xứ.

Nhưng sự phồn thịnh này, cũng như ông Gióp ngày xưa, bị đặt trong tình cảnh thử thách bởi sự trợ giúp của ma quỷ, đó chính là sự ghen tuông và hám lợi mà khí giới chính đó là sự vu oan giá họa.

Khí giới này được điều khiển một cách khéo léo chống lại Gioan La San bởi chính những người trước kia ngưỡng mộ Ngài. Tiếng đồn loan ra họ đạo và đến cộng đoàn các linh mục Xuân Bích ; Linh mục De La Barmondière tin vào chuyện đó và yêu cầu linh mục Baudrand nói với người con thiêng liêng của ngài và các sư huynh rời khỏi Paris.

Gioan La San bình thản trước lời vu cáo và một cách khiêm nhường phục tùng quyền bính, đi tìm vị chánh xứ để đưa đơn từ nhiệm. Nhưng vị chánh xứ yêu cầu cho một thời gian để suy nghĩ chín chắn hơn về vấn đề này.

Thời hạn này có lợi cho ông Compagnon. Ông không chậm trễ dấy lên những cáo gian mới để đuổi các sư huynh đi khỏi đường Công Chúa (Princesse). Linh mục De La Barmondière quá căng thẳng nên giao lại cho Jacques FORBIN-JANSON phụ trách điều tra nguyên do của tất cả những lộn xộn này. Việc điều tra phát hiện một cách dễ dàng sự vô tội của bị cáo và người có lỗi gieo bất hòa đáng nhẽ phải đi khỏi nơi đó nếu vị chánh xứ Xuân Bích không rời nhiệm sở của mình vì lý do bệnh nặng.

Đối với người đến điều tra là ông Forbin-Janson, Gioan La San chỉ nói đơn giản với ông ta rằng : « Ôn duy nhất mà tôi cầu xin, đó là làm cho tôi biết được những thiếu sót mà các ông nhận ra trong cách ăn ở của tôi và cho tôi những lời khuyên mà tôi cần ». Điều tra viên đầu hàng trước một sự khiêm tốn như thế làm cho Ngài quên hết những sai lầm của kẻ khác.

17- Bà ngoại đến thăm

Giữa những lo toan điều khiển nhà Dòng, Gioan La San cũng không bỏ qua những khắc khổ bình thường. Thậm chí Ngài còn tăng thêm nghiêm nhặt việc đền tội. Nghỉ ngơi ít, ăn uống không đầy đủ, Ngài đi đến kiệt sức.

Vào cuối năm 1690, Ngài đang ở Paris và phải đi bộ trở về thành Reims, chiến đấu cùng cơn sốt đang bắt đầu. Khi về đến thành Reims, lập tức Ngài đi nằm, làm cho các đệ tử của Ngài rất đổi buồn phiền vì tưởng Ngài sắp chết.

Khi bà ngoại Pérette Lespagnol hay tin tình trạng của người cháu thân thương, bà là người duy nhất trong gia đình vẫn yêu thương Gioan La San trước sau như một, đến Đường Mới (Rue Neuve) để thăm cháu mình. Khi bà trên đường đi đến phòng thì Gioan La San bảo bà dừng lại và đợi Ngài ở phòng khách. Cố gắng sử dụng chút sức lực còn lại, Gioan La San ra phòng khách để tiếp bà ngoại mình.

Ngạc nhiên về cách cư xử nầy và e ngại về sự bất cẩn đó, bà Pérette Lespagnol trách Gioan La San dữ dội : «Có gì trở ngại khi bà ngoại đến thăm cháu bị bệnh trong phòng?». Người tôi tớ của Thiên Chúa đáp lại : «Không có gì trở ngại khi bà đến thăm cháu trên giường bệnh. Nhưng là để nêu gương mà cháu không để bà và cháu có được sự tự do nầy. Sau nầy, sẽ không có một sư huynh nào thấy điều đó là không tốt khi không có một người đàn bà nào bước vào phòng mình và kể cả cha mẹ mình, khi họ biết được rằng bà ngoại của cháu cũng không có được đặc ân đến thăm cháu bệnh ở một nơi nào khác ngoài phòng khách».

Được tỉnh lại sau vài ngày nhờ sự chăm sóc và cầu nguyện của các đệ tử của Ngài, Gioan La San tin là có đủ sức để giải quyết các công việc của Nhà, xong rồi trở về Paris. Thật vậy, cho dù các thầy thuốc không đồng ý nhưng Ngài cũng đi bộ đến Paris như khi Ngài về Reims. Nhưng cho dù

đến được thủ đô, Ngài phải nằm xuống một lần nữa và lần này kéo dài 6 tuần lễ.

18- **Thánh Lôrensô mới**

Khi từ thành Reims trở lại Paris vào cuối năm 1690, Gioan La San lại nằm liệt giường. Cơ thể của Ngài gục ngã vì những giờ thức khuya cầu nguyện lâu dài, ngủ trên tấm ván lạnh và vì vậy bị thấp khớp nặng.

Một bác sĩ người Hòa Lan tên là Helvetius, trình cho ngài một phương thuốc kỳ hoặc mà đối với con bệnh phải áp dụng nhanh nhưng có thể hoặc lành bệnh hoặc đi luôn.

Vì vậy, bệnh nhân lãnh bí tích xúc dầu và trời cho các sư huynh đang tụ họp quanh giường của Ngài mà rằng : « Cha trời lại cho chúng con hãy luôn luôn hiệp nhất với nhau và một đức vâng lời trọn hảo ». Ngài yếu đến nỗi không ban phép lành được như yêu cầu nếu không có một bàn tay nào giữ bàn tay của Ngài. Phó thác vào ý định của Thiên Chúa, Ngài cũng phó thác vào tay con người...

Rồi người ta đặt Ngài lên những cái ghế được xếp như là tấm lưới ; bên dưới để 2 chảo đầy than đang cháy, trên đó người ta để một loại trái dùng để chế rượu « gin » và đôi khi cũng dùng nấu ăn. Hơi bốc lên thấm vào các lỗ chân lông để làm cho thông dung dịch bệnh thấp khớp hay làm tan để tăng cường các cơ bắp và những phần khác của thân thể. Hơn nữa, khi mà lưng bệnh nhân nhận sức nóng cháy trực tiếp thì phần trên được đắp bằng một cái mền và cái nệm.

Căn phòng nhỏ bé đó nhanh chóng tràn ngập ngói làm rất khó thở. Sư huynh lo chăm sóc bệnh nhân thấy cái ghế mà Gioan La San đang nằm chưa cháy, nhưng nóng đến nỗi sư huynh đặt tay vào phải rút tay ngay.

Thánh Lôrensô mới thở dài : «Lạy Chúa!...Chúc tụng Ngài!...
Chúc tụng Ngài!»

Cuộc trị bệnh chấm dứt. Gioan La san cảm thấy nhẹ nhõm
đủ để trong vài tuần nữa có thể làm việc lại được.

19- Về Vaugirad

Vào năm 1691, là năm mà lịch sử nhà Dòng bị một khủng
hoảng thật bi đát. Phân nửa các sư huynh lìa bỏ Gioan La
San ra đi. Nhất là lòng sốt sắng của những người khác
nguội dần. Từ ba năm chỉ có một hay 2 người đến trình
diện với Gioan La San để lấp vào chỗ trống. Sức khỏe của
những người tốt nhất bị lung lay ; họ có nguy cơ ngã bệnh vì
làm việc quá sức.

Chính trong sự cầu nguyện mà Gioan La San tìm lại được
sức mạnh và ý tưởng để chữa trị tình trạng này. Ngài có
một tấm lòng thực sự của người cha và Ngài đau khổ khi
thấy những đệ tử của mình mệt mỏi và chán nản.

Sự quan tâm thứ nhất của Ngài là đi tìm nơi nhà quê một
ngôi nhà không xa Paris bao nhiêu, thoáng mát, vắng vẻ,
nơi đó có thể cho các sư huynh lấy sức lại, hội họp hoặc
tĩnh tâm và đào tạo các sư huynh trong một Tập Viện được
linh hoạt thuận tụy tu trì.

Ngài tìm được một miếng đất rộng, nằm ngay đầu đường
Vaugirard, cách Paris khoảng 3 cây số. Đây là một ngôi
nhà có dáng bề ngoài khiêm tốn, nhưng mở nhìn ra một cái
vườn rộng, cách xa làng mạc và tiếng ồn không vang tới
được : khí trời, ánh sáng, mặt trời, yên tĩnh. Đây là một nơi
mơ ước để dưỡng sức tâm hồn và thể xác của các đệ tử
của Ngài.

Biết bao thay đổi so với ngôi nhà ở đường Công Chúa mà
các sư huynh đang ở : nhà chật hẹp và không có vườn,

tiếng ồn ào liên tục, trừ vài giờ ban đêm ; các giờ kinh căng thẳng mệt đừ vì 6 giờ đứng lớp trong một phòng quá nhiều học sinh.

Trong kỳ nghỉ hè từ 1 đến 15 tháng 9 năm 1691, các sư huynh đến nghỉ tại nhà Vaugirard ở đồng quê dưới sự hướng dẫn của người Cha Sáng lập. Một kỳ nghỉ tuyệt vời ! Trong khi tĩnh dưỡng về thể xác, Gioan La San cũng nghĩ đến việc làm sống lại sức mạnh tâm linh bằng một kỳ tĩnh tâm kéo dài và làm nhà Tập lần 2 cho một vài người trong các sư huynh, bắt đầu từ 8 tháng 10 năm 1691 kéo dài cho đến năm học.

20- Cháo cho những bệnh nhân

Một bữa kia, nhà ở Vaugirard hết tiền đến nỗi không có cháo cho bệnh nhân ăn nữa. Gioan La San nói với một sư huynh đi với Ngài mang theo một cái nồi bằng đất nung bỏ trong một túi vải đen.

Ngài dẫn sư huynh đến Đại chủng viện Xuân Bích để xin Cha Bề Trên cho Ngài cháo cho người bệnh trong cộng đoàn và người ta ra lệnh cho Ngài đợi ở cửa.

Điều Ngài xin được linh mục Tronson chấp thuận không khó khăn vì ngài là vị linh hường thiêng liêng và là bạn của Gioan La San từ 20 năm nay, một con người rất nhân hậu và tất cả mọi của cải đều dâng hiến cho người nghèo.

Sự trợ giúp rất cần thiết cho trường hợp này, thậm chí còn được tiếp tục và sẵn lòng cho đến khi nhà Tập các sư huynh còn ở Vaugirard, nghĩa là từ năm 1691 đến 1698.

21- Làm sao Ngài lập được Nhà Tập

Cho đến năm 1691, thời kỳ ở Nhà tập của các sư huynh chỉ là một cuộc tĩnh tâm dài ngày, có thời gian đủ để dạy về

những nhân đức ki-tô và hướng dẫn về những nguyên tắc sư phạm cơ bản.

Một số các sư huynh đã đi dạy, được tập hợp lại ở Vaugirard vào năm 1691-1692 như một dạng Nhà tập thứ hai (second Noviciat) ; do thấy kết quả rất tốt cho đời sống thiêng liêng trong 9 tháng linh thao, Gioan La San quyết định thành lập một Nhà tập thật sự kéo dài một năm cho các ứng sinh trước khi gửi họ đi làm việc tông đồ.

Ngài trình ý tưởng đó cho vị linh hướng của Ngài là linh mục Baudrand, chánh xứ họ đạo Xuân Bích ; chính ngài là người làm cho các cộng đoàn các sư huynh sống được tại Paris. Rất tiếc ngài đã từ chối việc mở Nhà Tập vì thấy khả năng tài chánh không thể được.

Sự từ chối bất ngờ ngoài sự chờ đợi nầy làm cho Gioan La San nghi ngờ về những chương trình của mình. Công trình nầy có bị bế tắc vì không có người kế thừa chăng ? Ngài chỉ biết tâm tình với Thiên Chúa mà thôi ; nhưng với cầu nguyện và hy sinh đến tội mãnh liệt, Ngài bắt đầu tháo gỡ trở ngại. Trong khoảng thời gian một năm kể từ khi bị linh mục Baudrand phản đối, Gioan La San ăn chay mỗi ngày, hãm mình, đánh tội,...cầu nguyện dường như suốt đêm trong phòng, cho đến khi nào mà không thức nổi nữa...

Có lần chịu không nổi, Ngài nằm bẹp xuống đất và ngủ. Chính vì vậy mà Ngài bị đau thấp khớp dữ dội và các sư huynh thấy Ngài nằm dài dưới đất khi đến gặp Ngài để bàn vài công chuyện.

Hay tin Gioan La San dùng những phương pháp như vậy để làm cho ngài suy nghĩ, ngài ra lệnh cho Gioan La San dừng chiến đấu với thánh ý Thiên Chúa và ngưng các khổ chế đó.

Xác tín mãnh liệt rằng, sức sống của dòng tùy thuộc một

cách tuyệt đối vào việc thành lập một Nhà Tập, Gioan La San tin rằng lương tâm buộc Ngài có bổn phận làm phiên ông Trời. Cuối cùng thì Thiên Chúa cũng động lòng vì lòng nhiệt thành đối với những ước muốn của Ngài và đã dùng một trung gian để cứu giúp Ngài là một trong những bạn tốt nhất của Ngài ở Chung Viện, đó là linh mục Paul Godet des Marais.

Linh mục Paul Godet des Marais vừa được nhận lãnh chức Giám mục thành Chartres mặc dầu vì sự khiêm nhường thực sự, ngài không muốn nhận, nhưng vì ảnh hưởng rất lớn của linh mục Tronson. Biết được những khó khăn của Gioan La San trong việc bắt đầu mở Nhà Tập, vì tình bạn, ngài nói vị Tổng Giám mục Paris và linh mục chánh xứ Xuân Bích về vấn đề này ngay hôm ngài được nhậm chức. Trong một hoàn cảnh hết sức trang trọng và vui vẻ, tất cả mọi việc đều được để sang một bên, ngài đã bênh vực cho các sư huynh và vị sáng lập của ngài thắng cuộc. Vị Tổng Giám mục Paris là Harlai chấp thuận cho xây dựng Nhà Tập và công nhận Hội nhỏ bé của Gioan La San như là một cộng đoàn tu sĩ. Linh mục Baudrand không còn phản đối dự tính của Gioan La San nữa mà còn giúp Ngài hết sức rộng rãi.

Nhà tập được quyết định mở vào tháng 9 năm 1692. Vị Bề Trên các sư huynh vội vã đi báo tin vui cho cộng đoàn. Lập tức, các sư huynh gửi về Vaugirard các ứng sinh trẻ biểu hiện dấu chỉ có ơn gọi tu trì. Sĩ số Nhà tập nhanh chóng lên đến 12 người. Sáu người trong họ nhận lãnh áo dòng từ tay vị Sáng Lập vào ngày 1 tháng 11 năm 1692. Một thời gian ngắn sau đó, số Tập sinh lên đến 35 người...

22- Ứng sinh linh mục hoán cải

Theo lời kể của một vài sư huynh, lịch sử cuộc sống của ứng sinh này đầy đủ tính xấu. Thế nhưng anh ta muốn làm linh mục. Nhưng may mắn là anh đã bị Giáo Hội từ chối.

Nhưng anh không nản chí: anh làm như mình là linh mục và thi hành những chức vụ linh mục mặc dù không được truyền chức. Anh nhiều lần muốn lên bàn thờ bằng cách dùng những lá thư giả mạo linh mục; nhưng lần giả mạo đó đều bị phát hiện kịp thời.

Tội lỗi không đem lại cho con người hạnh phúc. Qua sự nhân từ của Thiên Chúa, Ngài đã khơi dậy nơi tâm hồn người tội lỗi đáng thương nầy, một con sâu cắn rứt. Anh trở nên suy tư, trốn chạy bạn bè, nhưng lương tâm mãi cắn rứt. Người ta khuyên anh hãy đi xưng tội và anh ta chấp nhận nhanh chóng. Nhưng gặp ai bây giờ, ai là thầy thuốc tâm linh của anh? Anh đi tĩnh tâm trong một thời gian ngắn nơi Đan viện Trappe và được Đan Viện Trưởng Range hướng dẫn; nhưng anh chẳng có gì thay đổi khi ra khỏi Đan viện. Rồi anh nghe nói về linh mục Aubri, anh đến Moulins để gặp ngài với ý muốn là xưng tội với vị linh mục thánh thiện nầy. Linh mục nầy bao cho anh lưu lại đó và cho anh một công việc làm là dạy kèm cho các con ông Quản lý của nhà Vua. Anh có của ăn của mặc, nhưng còn lương tâm thì chưa ổn.

Thế là anh rời Moulins và đi tìm Gioan La San ở Paris. Sau khi tìm đủ cách để gặp Ngài, cuối cùng anh nhận thấy nơi Gioan la San đúng là vị linh mục anh cần để xưng tội. Anh nhanh chóng van xin Ngài lắng nghe anh và bắt đầu vừa nói lên vừa dăm dăm nhìn vị linh mục để dò xét những cảm tính ghê tởm mà người giải tội có thể biểu lộ ra. Nhưng người giải tội không tỏ ra một chút phản ứng nào sau lời thú tội thứ nhất, rồi thứ hai, rồi thứ ba, cho đến hết. Chính người xưng tội đã kể lại sự việc đó. Được giải thoát khỏi mọi tội lỗi của mình và tờ giấy giả mạo linh mục mà anh còn giữ, người tội lỗi ăn năn vui vẻ nghe theo lời khuyên của vị giải tội.

23- Cái gùi đâu rồi?

Các Tập Sinh làm Nhà Tập tại làng Vaugirard từ năm 1691, nhận lương thực từ các cộng đoàn ở Paris cách đó 3 cây số. Sư huynh quản lý mỗi ngày, sáng và chiều, đi bộ đến đó mang thức ăn về trong một cái gùi đeo trên lưng.

Trong mùa đông khắc nghiệt và ngay cả lúc đầu nạn đói năm 1693-1694, sư huynh tử tế nầy tiếp tục một cách đều đặn cuộc hành trình nhỏ bé của mình bất kể trời lạnh và cướp bóc.

Một ngày kia, khi từ Paris trở về với cái gùi của ngài trên lưng, vui vẻ vì mang về cho các sư huynh của mình thức ăn ngon mà nhiều người không có trong thời kỳ kham khổ và khan hiếm lương thực nầy thì ngài thành linh dừng lại vì kẻ cướp chặn con đường tắt mà ngài thường đi qua.

Những kẻ cướp biết rõ sư huynh cũng như lối đi lối về của ngài... Chúng vét sạch nhanh chóng... Không thể chống cự với bọn người có vũ khí bằng gậy gộc, sư huynh buồn thiu đi về Vaugirard. Thấy sư huynh trở về có vẻ xấu hổ, với hai tay không, Gioan La San hỏi : «cái gùi đâu rồi?».

Tội nghiệp sư huynh. Nản chí khi nghĩ đến việc cộng đoàn các sư huynh vì vậy mà phải ăn chay. Sư huynh kể lại ngắn gọn sự phiêu lưu của mình cho các anh em. Vị Bề Trên thêm vào : «Tạ ơn Chúa ! Nhưng sư huynh có thể trở lại Paris để lấy lương thực bữa ăn khác dùng cho buổi cơm trưa và tối một lượt». Và hình như buổi cơm tối hôm đó không nhạt nhẽo đối với những con người sống nơi đồng quê với không khí trong lành và với công việc làm suốt ngày làm cho bữa ăn chiều hôm đó càng thêm ngon...

24- Hai tên cướp cũng chê

Vào thời đó, chuyện cướp bóc, cướp giựt, trộm cắp xảy ra

như cơm bữa vì an ninh không được bảo đảm như thời chúng ta và mặt khác, vào những năm 1693-1694 nạn đói đang hoành hành nên những nhu cầu khẩn cấp về thực phẩm và áo mặc càng thúc đẩy những hành động trên.

Một ngày kia, Gioan La San một mình đi từ Paris về Nhà Tập Vaugirard. Khi còn vài trăm thước nữa thì đến nhà, thỉnh linh Ngài cảm thấy áo choàng của mình bị nắm chặt lại và Ngài đứng yên bất động tại chỗ. Hai tên cướp giữ Ngài lại và muốn cướp áo choàng. Thời tiết rất khắc nghiệt; dân trong thung lũng bị lạnh. Không kháng cự, Ngài cho chúng cái mà chúng đòi hỏi và đơn giản nói với họ: «Này các anh cứ lấy đi, nếu các anh muốn». Hai tên cướp giết lấy vui vẻ, xem xét cái áo choàng, mặt nhăn nhó khi thấy một cái áo nghèo nàn và cũ kỹ; và với một cử chỉ khinh miệt, chúng quăng cái áo lên vai vị linh mục. Chúng bỏ đi rất đổi ngạc nhiên và khâm phục vì cái nghèo tột cùng của Ngài.

25- Một tên du côn

Trong thời gian nghèo nhất của cộng đoàn các sư huynh, có những người ứng sinh giả đến xin gia nhập cộng đoàn tu sĩ để lường gạt đức ái vô biên của Gioan La San.

Một ngày kia, có một tên du côn từ Paris đến xin gia nhập cộng đoàn, với một dáng vẻ bên ngoài như một người thánh thiện. Trước hết tên du côn đó cố lấy lòng người đối thoại; thế nhưng, phải sau nhiều lần dò xét mới được nhận vào; Gioan La San đòi hỏi ứng sinh đến nói chuyện với Ngài nhiều giờ. Nhưng anh chàng này quá khéo léo trong nghề che giấu ý tưởng của mình, luôn luôn tỏ ra là được do những cảm tính cao siêu thúc đẩy. Vào ngày và giờ của cuộc hẹn, anh ta đến rất đúng hẹn và nói làm sao mà Gioan La San tin rằng anh ta gửi cái va-li của anh ở một nhà gần đó và anh ta cần 17 lia để lấy ra và trở lại đây. Để gây tin tưởng, anh ta gửi lại cái đồng hồ bằng đồng mà anh

ta nói là bằng vàng, để làm tin. Vật làm tin tuy được trao trong bóng tối, cho thấy dường như là một bằng chứng quá đủ thiện ý của anh « tỉnh sinh ». Cho nên Gioan La San đưa anh ta 17 lía mà anh ta yêu cầu, một số tiền mà thời đó, nuôi cộng đoàn được 8 ngày.

Anh chàng du côn ra đi vui vẻ... và không bao giờ trở lại nữa. Sau khi chờ đợi anh ta một cách vô ích, Người của Thiên Chúa thấy mình bị lừa bèn nói : «anh thanh niên này cần tiền, chính sự cần thiết thúc đẩy anh ta làm một cú như thế».

26- **Bột vàng**

Như vừa kể ở trên, Gioan La San thấy 17 lía ra đi vào tay của một anh chàng du côn đã gạt Ngài. Để kiếm lại số tiền như thế mà cộng đoàn hết sức cần, Gioan La San phái sư huynh quản lý đến gặp Bề Trên các trường Xuân Bích là sư huynh Ponce.

Đó là vào thời kỳ hết sức khó khăn của những năm khốn cùng và nạn đói và nhà tại Vaugirard thất lung buộc bụng tối đa, thiếu thốn mọi sự.

Vì vậy sư huynh quản lý lên đường, mang cho sư huynh Ponce lá thư mà trong đó Gioan La San xin sư huynh Ponce đưa cho sư huynh mang thư số tiền nhàn rỗi. Sư huynh Ponce quên mình có lời khẩn nghèo khó và vâng lời, từ chối thi hành lệnh ban ra. Sư huynh quản lý đành đi về hai tay không và trình lại với Bề trên là sư huynh Ponce đã tuyên bố không muốn quan tâm đến lệnh đã nhận. Người linh mục khiêm nhường chỉ nói duy nhất suy tư của mình trước sự hiện diện của nhiều sư huynh rằng : «Thiên Chúa sẽ không chúc lành cho sư huynh đâu».

Lời nói này được kiểm chứng sau đó. Sư huynh Ponce ngã bệnh, không muốn nghe bác sĩ cũng như Bề trên của mình,

nắn nì đòi một thứ thuốc cực đắt : bột vàng. Sư huynh không muốn nghe một tiếng nói nào khác và sư huynh quản lý đi tìm món thuốc đó trị giá là 17 lia. Sau khi người bệnh uống vào thì bị phù rất đặc biệt chỉ còn chờ đợi giờ phút lâm chung. Gioan La San thấy tội nghiệp nên cho uống một thứ thuốc giải độc nhờ bác sĩ mách bảo. Và bệnh nhân lấy sức lại được.

Thế nhưng lòng biết ơn của sư huynh Ponce được biểu lộ bằng những cách đối xử thậm tệ với một tập sinh, bằng cách áp đặt ý của mình cho Bê Trê, bằng sự xấc xược, bằng sự chống đối, và cuối cùng bằng sự trốn thoát làm gương mù gương xấu.

27- Những người chiêu hồi giả

Điều chu đáo nhất của Gioan La San đối với những người đến gặp Ngài xưng tội là gợi ý cho những người đó tinh thần đến tội ; Ngài muốn thấy họ thật sự hối cải trước khi ban phép giải tội.

Một ngày kia, có một người tội lỗi đến gặp Ngài, do những người được nghe anh kể chuyện về cuộc đời tội lỗi của anh dẫn tới, nhưng không thấy anh ta có vẻ gì ăn năn hối cải.

Nhận thấy có vấn đề rồi đây nên Ngài mời anh ta thỉnh thoảng đến gặp Ngài nơi Tập Viện Vaugirard. Ngài gieo ép vào tâm hồn anh ta những lý do có khả năng nhất để làm mềm đi quả tim chai đá ; sau đó, Ngài đưa anh ta vào nhà nguyện để tham dự thánh lễ. Trong thời gian đó, anh ta đứng sau bàn thờ, sắp mình xuống đất trong suốt thời gian thánh lễ. Sau nhiều lần trò chuyện, cầu nguyện, hãm mình, người tội lỗi này từ giã Gioan La San, nhìn bề ngoài thấy vẫn y như khi anh ta mới đến. Vị giải tội nói về những trường hợp này như sau : «Chúng ta làm tất cả những gì tùy thuộc chúng ta ; chính Thiên Chúa làm phần còn lại; sự trở về là công việc của Ngài».

Trong một hoàn cảnh khác, một người Hòa Lan gian xảo và giả hình thử sức nhẫn nại của người tôi tớ Thiên Chúa. Trước hết anh ta có vẻ thành thật trở lại từ tin lành Can-vanh, xin gia nhập cộng đoàn các sư huynh ; vì vậy anh ta được gởi vào Nhà Tập Vaugirard. Nhưng không bao lâu, anh ta bắt đầu hăng say truyền đạo tin lành trong nhà mặc dù anh ta đã tuyên bố công khai từ bỏ. Sau khi đã dùng hết bí quyết đối với linh hồn này, nhưng không kết quả, Gioan La San cho anh ta ra khỏi Tập Viện, điều mà ai cũng mong đợi.

Khi Ngài xuống Marseille, Ngài cũng gặp lại anh chàng tin lành Hòa lan này. Tin rằng anh ta có thiện chí, nên Ngài bắt chuyện với anh ta với một lòng nhiệt thành như lần trước và anh ta cũng giả đò bảo đảm chắc chắn. Nhưng thực ra, khi được cho vào ở với các sư huynh, anh ta ra đi không quên lấy trộm một số tiền quan trọng là tiền ăn của các sư huynh. Và Gioan La San lại một lần nữa nói lên: «Chúc tụng Chúa».

28- Không có gì ăn tối

Trong Nhà Tập thánh thiện ở Vaugirard, vào năm 1698, Gioan La San đào tạo đến khoảng 40 ứng sinh mà theo Ngài, sẵn sàng trở thành những người cộng tác tuyệt vời trong việc giáo dục ki-tô cho người trẻ. Cũng chính trong ngôi nhà này mà sư huynh nào mệt mỏi vì kiệt sức đến để lấy lại sức lực thể xác và thiêng liêng bên cạnh người Cha đáng kính của mình. Trong các kỳ nghỉ hè, các sư huynh ở các nơi tụ về đó để hâm nóng đời sống thiêng liêng bằng những việc linh thao của tĩnh tâm. Cũng nơi đó, Gioan La San mở rộng vòng tay và tâm hồn đón các vị linh mục đến xin lời khuyên của Ngài cũng như đón tiếp những linh hồn, hoặc bằng sự dịu dàng hoặc bằng vũ lực, mà cũng «hết thuốc chữa».

Rồi vào một ngày kia, lúc Ngài đang trò chuyện với một

người kinh sĩ nhân đức của Vương cung Thánh Đường thành Loan, đang nhờ Ngài hướng dẫn tinh tâm thì sư huynh nhà bếp đến gõ cửa để báo cho vị Bề Trên biết là không có gì cho các sư huynh ăn tối. Người của Thiên Chúa không tỏ vẻ gì ngạc nhiên, hay bối rối nếu không là việc bị phá rầy vì đang nói chuyện về đàng thiêng liêng với vị kinh sĩ tinh tâm. Ngài bình tâm lại trong giây lát, cầu nguyện sốt sắng cùng Thiên Chúa, xin Ngài đừng quên các tội tớ của Ngài, rồi Ngài nói với sư huynh đầu bếp rằng : «Trong vòng 15 phút nữa, nếu sư huynh không tìm được giải pháp thì trở lại gặp Cha». Sư huynh ra đi vững dạ.

Khi sư huynh chưa vô trong nhà bếp thì đã nghe gọi ngoài cửa. Sư huynh vội chạy ra; thật ngạc nhiên biết bao khi sư huynh thấy một người giao hàng lạ hoắc mang đến một giỏ đầy thức ăn. Vậy là có đồ để dọn bữa ăn tối rồi. Sư huynh rối rít cảm ơn người mang đến mà không muốn tiết lộ ân nhân ; sư huynh trở lại thuật chuyện cho Bề Trên. Ngài chỉ thốt lên : «Chúc tụng Thiên Chúa».

Vị kinh sĩ đang trò chuyện với Gioan La San rất khâm phục về sức mạnh của lời cầu nguyện của người đối thoại; nhiều lần ông kể lại chuyện này với một tâm tình cảm phục như thế.

29- 1600 «lia», số tiền quá lớn đối với những người quá nghèo

Nếu Ngôi nhà ở đầu đường Vaugirard đáp lại những ước muốn của Gioan La San và Ngài đã mua vào năm 1691 thì giờ đây không đủ chỗ để chứa các Thỉnh sinh đến xin gia nhập. Đời sống đên tội, siêng năng và thánh thiện của các Tập sinh đã thu hút nhiều ơn gọi tuyển và trong vài năm, số các sư huynh trong nhà này đạt đến 40 rồi 60 người.

Vị Sáng lập đi tìm một ngôi nhà mới rộng rãi hơn, nhưng cũng cô tịch như thế, thoáng mát, có ánh mặt trời. Ngài tìm

được một ngôi nhà đúng như vậy gọi là « Nhà Lớn » hay « Đức Bà 10 Nhân Đức ». Nhưng phải đến 1600 «lia» để thuê căn nhà đó.

Thiên Chúa đến trợ giúp qua trung gian linh mục chánh xứ họ Xuân Bích bằng việc tăng lương cho các thầy dạy học trong giáo xứ của ngài, và qua trung gian của bà Voisin bảo đảm mỗi năm 400 lia nữa.

Như vậy là có thể mang vật dụng từ Vaugirard về Nhà Lớn rồi. Theo yêu cầu của linh mục chánh xứ Xuân Bích, bà Voisin vội vả « cúng dường » thêm 7000 lia nữa. Với số tiền đó, các sư huynh có thể dọn dẹp, sắp xếp nơi nhà mới. Một nhà nguyện khiêm tốn được nối rộng từ nhà nguyện cũ. Ngay từ khi Nhà Lớn ở được, Nhà Tập được dời về vào ngày 18 tháng 4 năm 1698 và ngày 16 tháng 6 năm đó, Đức Giám mục Paul Godet des Marais, giám mục thành Chartres, đến làm phép nhà « Đức Mẹ 10 nhân đức » và Nhà nguyện kính thánh Cassien.

Vì vậy, nhiều tập sinh đến ở thoải mái mặc dầu không có đầy đủ phương tiện lắm ; có chỗ rộng, không khí thoáng mát, yên tĩnh và một sự sốt sắng đặc biệt không ngừng linh hoạt dưới chân bàn thờ. Một lần nữa, Thiên Chúa đã chứng minh Ngài chăm lo những lợi ích của những ai đi tìm cách làm rạng danh vinh quang Ngài.

30- Sự kiện lạ lùng tái diễn

Mùa đông đầu tiên nơi Nhà Lớn thật kinh khủng cho những người trú ngụ nơi đó.

Thường khi họ thiếu đủ thứ; đôi khi thiếu cả bánh mì; khi khác thì thiếu thức ăn. Sư huynh nhà bếp đi báo cho người Cha nhân lành thì Ngài trả lời có gì thì cứ dọn lên và phần phụ thêm thì phó cho Chúa Quan phòng. Thật vậy, Chúa Quan Phòng cung cấp cho nhu cầu của các sư huynh vì sau

bữa ăn, phần dư cũng còn y như những ngày có phần ăn bình thường. Và mỗi người ăn uống no nê.

Sư huynh nhà bếp đã dọn lên gần như bằng phân nửa lượng thức ăn các ngày khác, vì vậy sư huynh rất ngạc nhiên và ngưỡng mộ trước một sự việc quá lạ lùng, và tự hỏi có ai đó bí mật đem thức ăn cần thiết đến chẳng...Đó là vì lời cầu nguyện với Thiên Chúa của vị Cha chung rất có hiệu quả.

Những sự kiện lạ lùng đại loại nầy được lặp đi lặp lại ba hay 4 lần trong thời gian các sư huynh lưu lại tại Nhà Lớn.

31- Này, hãy bắt tôi nữa đi !

Các học sinh đến học trường ki-tô và miễn phí nhiều quá sức làm cho các trường khác vắng teo, một cảnh báo cho các thầy giáo các trường ở Paris. Do đó, con đường mà họ thấy đối với họ dường như có hiệu quả nhất để đóng cửa trường mới mở trên đường Saint-Placide ở Paris là lấy hết đồ dùng của các sư huynh và của học sinh như cách đây vài năm trước họ đã làm đối với nhà trường ở đường «Du Bac». Gioan La San đến tận nơi và nói với những kẻ cạnh tranh rằng : «Này, hãy bắt lấy tôi nữa đi !». Họ trả lời: «Không phải đối với Ngài, nhưng đối với các sư huynh của Ngài mà chúng tôi hành động».

Hai sư huynh của trường nầy bị đưa ra công lý để cho biết họ lấy quyền nào mà mở một trường miễn phí. Nhưng Gioan La San đi theo các sư huynh của mình ; Ngài đích thân đứng ra bênh vực các bị cáo với một sự khôn ngoan rất chuẩn và với những lý do rất mạnh đến nỗi thắng kiện tức thì bất kể những tiếng la ó của các thầy giáo của trường. Để tránh bị kết án và trả thù lao cho quan tòa, họ phản đối các ông không tách các bị cáo với Gioan La San. Gioan La San thách họ chứng minh điều họ tố cáo : các sư huynh ít quan tâm hơn họ và các sư huynh được lợi như họ do sức

lao động của mình. Đây là một sự cáo gian quá đỗi to lớn có hậu quả trầm trọng nếu Gioan La San không có mặt tại đó để chứng minh sự miễn phí của tất cả các nhà trường do các sư huynh điều khiển.

32- Những người học sinh gương mẫu

Vào đầu năm 1700, linh mục Ponthon là người đã học thần học tại Paris, trong Đại Chủng viện Bons Enfants, một ngày kia tình cờ đi ngang qua họ đạo Xuân Bích, thấy tận mắt một sự bất ngờ hết sức thú vị.

Ngài chăm chú nhìn với lòng ngưỡng mộ cả trăm học sinh mà người ta nghĩ là khó dạy, hết thuốc chữa, nhẹ dạ, nghịch ngợm, đủ thứ hết, nhưng sắp hàng hai, trật tự đi dự thánh lễ, vào nhà thờ im lặng nghiêm trang, được một sư huynh dẫn đầu.

Ý tứ và nghiêm trang nơi nhà Chúa của một số học sinh đông gương mẫu như thế đánh động mãnh liệt linh mục Ponthon, gieo trong trí ngài ngay lập tức muốn có trường học giống như vậy nơi quê hương Calais của ngài mà ngài mới được chỉ định làm Cha xứ thay thế cho người cậu của ngài mới về hưu.

Ngài biên thư về cho cậu ngài. Vị Chánh xứ đáng kính cảm thấy bị thu hút do bức tranh người cháu của mình mô tả, ngài viết thư thúc bách linh mục Ponthon xin Gioan La San mở một trường công giáo trong giáo xứ của ngài.

Thật vậy, các sư huynh đến đó vào ngày 19 tháng 7 năm 1700 ; và các ngài thấy các lớp của mình tràn ngập học sinh một cách nhanh chóng.

Chúng ta thấy như vậy đúng là các học sinh Xuân Bích đã thưởng cho học sinh Calais, lợi ích có được các nhà giáo dục là các sư huynh Trường Ki-tô.

33- Một người trẻ E-cốt

Một ngày kia, khi Gioan La San đi thăm các cộng đoàn trở về thì gặp trên đường Soissons, một người Ê-cốt có dáng vẻ bên ngoài rất nổi bật. Anh nầy đến Paris với ý định làm ăn khấm khá, tìm thấy nơi vị linh mục thánh thiện nầy, lòng bác ái nhiều hơn sự cứu giúp mà anh ta ước muốn, vì anh ta nhận được nơi Gioan La San ngoài cửa bố thí mà anh xin, những lời khuyên đầu tiên mà linh hồn anh cần. Gioan La San nhận thấy nhanh chóng người đối thoại mình là một anh Tin lành, Ngài vui mừng vì tìm được một linh hồn để đưa về đường ngay nẻo chính. Hai người chuyện trò dọc trên đường đi và như kết cuộc, Ngài dẫn anh ta vào Nhà Tập là Nhà Lớn lúc đó ; Ngài cung cấp cho anh đủ mọi nhu cầu.

Sự dịu hiền và hạnh phúc tự nhiên mà Ngài nhận thấy nơi người khách trọ mới làm cho Ngài hy vọng trước tiên một cuộc trò chuyện thành thật và khá nhanh chóng. Nhưng cũng không lâu, Ngài nhận thấy đang tiếp xúc với một người rất có học thức. Vậy thì phải dùng những lý lẽ khoa học, nơi nguồn gốc chân lý, thậm chí trong cầu nguyện và đền tội. Ngài bắt đầu bằng tất cả những phương thế mà sự nhiệt thành của Ngài gợi lên ; ơn Chúa làm việc còn lại và Ngài đã đạt sự chiến thắng, sau một thời gian 3 tháng dày công.

Người Ê-Cốt tin lành trẻ tuyên xưng đức tin công giáo, Sự gắn bó của anh mạnh đến nỗi muốn sống và chết cho Giáo Hội Roma. Thậm chí sau đó, anh đi loan truyền cho những người đồng hương của anh nữa. Lòng nhiệt thành và sự bác ái của vị linh mục nhân đức được tưởng thưởng như thế.

34- Qua lỗ nhòm ổ khóa

Vào mùa thu năm 1702, Gioan La San đi thăm các cộng

đoàn ở thành Chartres, trong họ đạo thánh Hilaire và thánh Micae, khai giảng từ năm 1699. Nhà các sư huynh ở tại đường Muret, trong một chung cư trước kia thuộc các Sơ Dòng Chúa Quan Phòng. Các sư huynh đón tiếp người Cha quý yêu hết lòng với hết cả tình thương mến và chăm sóc Ngài trong suốt thời gian Ngài ở bên cạnh họ.

Ngài có dịp thảo luận với vị Giám mục Paul Godet des Marais, giám mục sở tại, về vấn đề dạy tiếng Pháp trong các trường bình dân học vụ như là ngôn ngữ chính. Vì là một vấn đề hết sức quan trọng và là vấn đề mà Gioan La San quan tâm một cách đặc biệt nên Ngài không ngần ngại bỏ nhiều đêm cầu nguyện để vị Giám mục không gây khó dễ cho Ngài về vấn đề này.

Đây là điều mà một trong các sư huynh ở thành Chartres kể lại: *«Bề trên của chúng ta không ngủ trong nhà ngủ chung, cho nên một ngày nọ, tôi cần các chìa khóa nên đến lấy chìa khóa để trong phòng Ngài vào lúc sáng sớm. Sau khi gõ cửa mà không thấy trả lời nên tò mò nhìn qua lỗ khóa, tôi thấy cái ghế quỳ bị ngã còn Ngài nằm dài bên kia, chắc quá buồn ngủ vì cầu nguyện suốt đêm. Sư huynh Lazare cùng đi công việc với tôi cũng thấy Ngài trong tình trạng như vậy. Chúng tôi sẽ để Ngài yên như thế, nếu chúng tôi không buộc phải đi ra ngoài sớm thì chúng tôi không gõ cửa. Khi nghe tiếng động, Ngài thức dậy, dựng ghế quỳ lên và mở cửa phòng như thể Ngài từ trên giường bước xuống. Phần chúng tôi, chúng tôi cũng không cho Ngài biết là chúng tôi đã thấy sự việc. Thế nhưng, chúng tôi không thể nhịn cười khi sư huynh Lazare và tôi nhìn nhau ; chúng tôi hết sức hài lòng và vui mừng vì người Cha nhân lành của chúng tôi không bệnh mà cũng không chết, như chúng tôi đã nghĩ.»*

35- Vị Tổng Giám Quản vĩ đại

Vào năm 1702, do những báo cáo sai lầm cho Hồng Y

Noailles, được thể hiện trong báo cáo của sư huynh Michel và Ponce, Hồng Y phái linh mục Pirot là một linh mục đáng kính, 71 tuổi, tiến sĩ Sorbone, để làm một cuộc điều tra nghiêm chỉnh nơi cộng đoàn của các sư huynh.

Linh mục Pirot nhận thấy một sự vâng lời trọn hảo nơi Gioan La San. Ngài không cảm thấy có một sự chống cự cũng không có một đối nghịch hay một sự ghê tởm nào, cũng không có một chút gì gọi là phản đối từ phía Gioan La San, thậm chí cũng chẳng có chút tò mò muốn biết về sự thù dật chống Ngài. Vị Tổng Giám Quản hoàn toàn tự do để làm những cuộc thăm dò do báo cáo về Gioan La San, lấy thông tin một cách tỉ mỉ về cách ăn ở của Ngài, nghiên cứu chính xác về những gì xảy ra trong cộng đoàn mà không để người vô tội bị tố cáo nhận thấy điều ngài làm.

Linh mục Pirot thấy nơi vị Sáng Lập hoàn toàn từng phục quyết định khiêm nhường đối với Ngài trước toàn thể cộng đoàn, qua việc cách chức Bề Trên của Ngài và trao trách nhiệm nầy cho một người lạ.

Ngược lại, vị Tổng Giám Quản thấy tất cả các sư huynh biểu lộ sự bất bình, chống lại và gọi việc ngưng chức vụ nầy là một sự nhục mạ danh dự của vị Bề trên của họ ; Xấu hổ vì sự phản đối của các sư huynh, vị Sáng lập khiêm nhường xin lỗi vị Tổng Giám Quản Pirot và sau đó đến quỳ dưới chân Tổng Giám mục để chịu phạt và tuyên bố hoàn toàn tuân phục lệnh của ngài ban.

36- Một di chúc bị lệch hướng

Nhà Tập được dọn về « Nhà Lớn » hay còn gọi là nhà « Đức Bà 10 nhân đức » đã được 5 năm và hình như đối với Gioan La San, Chúa Quan Phòng đã dành Tu viện cũ kỹ nầy cho nhà Dòng . Vì vậy, Ngài tổ chức rước kiệu và Ngài tham dự mỗi ngày, mặc áo các phép, để cầu xin ơn Trên cho có thể mãi cư ngụ nơi mảnh đất thân thương nầy, nơi

mà Thiên Chúa chúc lành công việc một cách nhân tiền. Ngài tin là đến lúc mà những ước ao của Ngài được nhậm lời vì có một người làm di chúc tặng 50 000 lia để mua ngôi nhà đó và xây dựng Nhà Tập.

Nhưng Thiên Chúa để cho công việc không thành công như ước muốn của người tôi tớ của Người. Nhiều cách xoay bí mật làm lệch hướng món quà di chúc cho người được hưởng : thay vì đến tay Gioan La San để mua ngôi Nhà Lớn thì số tiền 50 000 lia đó lại đi về tay vị chánh xứ họ Xuân Bích cho giáo xứ của ngài. Lập tức, ngôi Nhà Lớn sang qua tay một người khác mua với giá 45 000 lia và ông ta bán lại với 90 000 lia ! Ông chủ mới cho phép Gioan La San ở lại đó cho đến khi tìm được một cơ sở mới. Một điều kiện duy nhất cho việc gia hạn này là : người làm vườn và gia đình ở lại ngay trong khuôn viên mà các sư huynh đang ở. Nhưng người làm vườn can đảm đó không ở được lâu vì đêm nào cũng thế, nhiều tiếng động kỳ lạ làm cho gia đình ông quá sợ hãi và mau dọn đi nơi khác. Những tiếng ồn này được gán cho một vị nữ tu của Tu viện được chôn trong nhà nguyện. Khi gia đình người làm vườn dọn đi rồi, Gioan La San dâng một thánh lễ cầu cho các linh hồn trong luyện ngục và từ đó không còn bị phá rầy nữa.

Khoảng 6 tuần lễ sau, các sư huynh rời ngôi Nhà Lớn, lòng buồn vô hạn nhưng cam chịu thuận theo ý muốn của Thiên Chúa. Cộng đoàn dời về đường Charonne vào ngày 20 tháng 8 năm 1703.

37- 40 đồng tiền trong hộp

Trong những lúc hết sức bối rối, Chúa Quan Phòng tạo thuận lợi một cách kỳ diệu cho người phó thác trọn vẹn. Đó là vào lúc thay đổi chỗ ở, khi Nhà Tập từ Nhà Lớn dời về đường Charonne.

Sư huynh quản lý chịu trách nhiệm về việc sửa sang ngôi

nhà sắp giao lại cho chủ mới và mang đồ đạc về nhà sắp đến ở, sư huynh rất lo lắng vì thấy không còn tiền để trả công cho thợ và tiền thuê xe chở đồ.

Buồn lòng nản chí, sư huynh đến vị Bề Trên kể lễ sự tình của mình và xin Ngài kiếm đủ tiền cần thiết để trả ngay cho thợ nếu muốn tránh việc họ nổi giận.

Sư huynh quản lý càng lo lắng hơn nữa khi Gioan La San nói Ngài chẳng có vàng cũng chẳng có bạc... nhưng Ngài sẽ chạy đến kêu cứu Thiên Chúa Quan phòng. Dù sao thì lời nói sau cùng cũng làm cho sư huynh quản lý an tâm phần nào vì sư huynh biết là người Cha của mình cầu xin là được.

Nhưng một ngày trôi qua mà tiền vẫn chưa đến. Sư huynh quản lý lại lo lắng, chạy đến gặp Bề Trên, xin Ngài vận động làm sao để có tiền trả cho thợ. Nhưng sư huynh chỉ nhận được câu trả lời như trước: phải kêu cứu bằng lời cầu nguyện.

Tức thì người tôi tớ của Thiên Chúa bắt đầu cầu nguyện và sư huynh quản lý trở về với công việc của mình. Rất cẩn thận và cảnh giác, sư huynh cho gom và mang hết các đồ đạc đi. Thành linh một ý tưởng lóe lên sao không nhìn xem cái tủ đang mở toang hoác kia và mình nhớ đã cẩn thận lấy hết đồ ra rồi. Không ai thấy gì trong đó và chính sư huynh quản lý cũng đã kiểm tra xem coi có còn gì sót lại chẳng. Thật quá đỗi ngạc nhiên khi ngài thấy có tiền... và đúng 40 đồng mà ngài cần để trả cho thợ. Biết ai là người mà sư huynh phải tạ ơn nên sư huynh đến gặp người Cha và Ngài nói : « Sư huynh thấy đó, Chúa cứu giúp những kẻ đặt tin tưởng vào Người thế đấy » !

38- Chữa lành bệnh động kinh

Vào năm 1703, có một em trai rất tội nghiệp nơi nhà trường

bên cạnh các « nhà nhỏ » ở Paris, bị bệnh động kinh từ nhiều năm nay. Gioan La San thấy tội nghiệp bèn chữa cho nó bằng cách cho nó uống một thứ nước gì đó mà không ai biết được đó có những chất gì, có lẽ đó chỉ là hành động để che giấu lời cầu nguyện và việc đền tội của Ngài chăng !

Nhưng điều Ngài không thể giấu đó là bắt đầu từ đó, đứa trẻ hoàn toàn hết bị bệnh động kinh. Hơn 10 năm sau, nó vẫn mạnh khỏe và bày tỏ không quanh co lòng biết ơn của nó với người tôi tớ của Thiên Chúa.

39- Bị nhốt trong ngục Bastille

Một ngày kia, vị cai ngục Bastille mời Gioan la San đến để giải tội cho một linh mục bị giam vì tội chính trị. Vị linh mục kém may mắn nầy ở trong một tình trạng rất thảm thương, khốn cùng cả tâm hồn lẫn thể xác ; một chiếc áo dòng rách tan nát và chí rận bu đen. Xúc động đến chảy nước mắt trước một cảnh tượng quá đau lòng, Gioan La San ôm chầm lấy người linh mục tù binh tội nghiệp. Và sau khi chăm sóc một cách thân tình tất cả mọi vết thương tâm hồn, Gioan La San quyết định chăm sóc cả thể xác của người linh mục tù binh nữa. Lập tức, 2 người anh em linh mục nầy trao đổi áo cho nhau : vị linh mục tù binh nhận áo của vị Bề trên các sư huynh và Gioan La San mặc vào áo của người tù binh đầy chí rận và rách teng beng. Ngài lấy áo choàng khoát lên và rời trại tù mà không làm ai chú ý, cũng không ai nhận thấy niềm vui mà Ngài cảm được vì đã làm vơi đi đau khổ của một chi thể của Đức Ki-tô. « Điều gì các con làm cho một trong những người nhỏ bé nầy, là các con làm cho chính Ta»

40- Nhà SAINT YON cực rẻ

Nhà Tập của các sư huynh di chuyển liên tục ngay trong lúc Gioan La San còn sống. Đầu tiên ở Vaugirard được 7 năm (1691-1698), ở « Nhà Lớn » được 5 năm (1698-1703),

rồi ở đường Charonne được hơn một năm (20/08/1703 – 12/1704). Không ngừng bị làm khó dễ, các sư huynh phải tạm dừng chân ở đường Công Chúa cho đến tháng 8 năm 1705. Cuối cùng thì Gioan La San tìm được một Ngôi nhà ở Saint YON, gần Rouen, xa hẳn những kẻ quấy rối ở Paris, yên tĩnh, bình an, và phát triển trong một thời gian dài 56 năm.

Cơ ngơi Saint YON ra sao ? Làm sao mà nhà nầy trở thành Nhà Trung Ương của hội Dòng như thế?

Nhà Saint YON là một nhà của lãnh chúa rất xưa, có một nhà nguyện dâng hiến cho vị thánh nầy nên được gọi là nhà Saint YON. Diện tích đất bao quanh nhà rộng đến 7 mẫu. Từ năm 1670, tất cả cơ sở dùng làm nhà dưỡng bệnh cho các nữ đan sĩ Bénédictines của Đan viện Saint Amand Thành phố Rouen.

Vào năm 1705, khi Gioan La San đến thành phố nầy để thành lập các trường học thì Đức Tổng Giám mục Colbert khuyên Ngài nên mua cả đất và nhà Saint YON mà bà chủ là bà Louvois, vợ của Bộ trưởng nhà Vua Louis XIV. Bà Louvois đã biết những trường Công giáo và vị Sáng lập, với tất cả những điều tốt lành mà bà nghe được qua người con của bà là linh mục Đan Viện trưởng Louvois và qua người anh rể của bà là Tổng Giám mục Le Tellier, thành Reims. Vì vậy mà bà tiếp đón niềm nở vị Sáng Lập và chấp thuận vui vẻ hết mọi điều Ngài muốn.

Thế đấy, hai vị nổi tiếng thành Reims là : Đức Louvois và Đức Le Tellier giúp người đồng hương Gioan La San của mình một cách rất đặc lực, nơi một thời điểm rất quan trọng của sự nghiệp của Ngài, người thứ nhất bằng lời khuyên, người thứ hai bằng những chứng từ khen ngợi của mình.

Nhờ những hoàn cảnh do Chúa Quan phòng sắp xếp mà

Gioan La San có được ngôi nhà Saint YON với một giá thuê rất mềm là 400 lia/năm và một hợp đồng là 6 năm. Đức Giám mục Colbert và ông Poncarré trả chi phí ban đầu cho việc dọn nhà đến. Các Nữ tu Bénédictines tặng các tấm nệm (tapis) và các tranh ảnh nơi nhà nguyện cũng như một số đồ dùng trong nhà. Thành ra giá Saint YON quá rẻ...

Không chút chậm trễ, Gioan La San đưa các Tập sinh đến và mang các đồ dùng từ Paris về. Vào ngày 31 tháng 8 năm 1705, Tập viện được hoạt động tại đó, ngay cả Paris cũng chưa biết gì. Đây là một niềm vui cho vị Sáng lập vì ngôi nhà này là một nhà đa năng, tất cả đều vì vinh quang Thiên Chúa.

41- Tiến sĩ Thần học

Để được đầy đủ quyền trong các Hội Nghị của Phân khoa, phải có tước vị Tiến sĩ. Gioan La San cũng đã đạt danh hiệu này và đã được hội đồng chấp thuận cho bảo vệ luận án vào Tuần thánh năm 1680 trong hội trường Thánh Placide được trang hoàng rất hoành tráng nhân cơ hội này. Từ nay, Gioan La San đứng vào hàng các vị tiến sĩ, nhưng 3 tháng sau, ngày 28 tháng 7 năm 1680, Ngài được giải phóng hết mọi ràng buộc của đại học để về chăm sóc cho các em của Ngài còn non dại.

42- Hai cánh tay dong đưa

Các Tập sinh đến Saint YON chỉ có 6 người, nhưng các em được một người khôn khéo hướng dẫn, rất thánh thiện, sẽ là cột trụ của Dòng sau này, đó là sư huynh Barthélémy. Dưới sự hướng dẫn khôn ngoan của vị Giám tập này, số Tập sinh tăng dần: 11 người mới xin gia nhập và trong 11 người đó, chỉ có một người sau này rút lui; các Tập sinh nhận lãnh áo dòng vào cuối năm 1705. Mười Thỉnh Sinh khác tiếp nối lãnh nhận áo Dòng vào năm 1706 mà 8 người

trong các em bên đĩ đến cùng,. Sự gia tăng các sư huynh là một niềm an ủi và là một phần thưởng đáng được cho Gioan La San sau quá nhiều thử thách mà Ngài đã phải gánh chịu một cách nhẫn nại.

Ý thức tương lai của nhà Dòng tùy thuộc vào việc đào tạo các người trẻ mới gia nhập nầy nên Ngài sẵn sàng giúp đỡ sư huynh phụ trách huấn luyện và đòi hỏi sư huynh đó phải luôn luôn nêu gương tốt cho các Tập sinh. Có một lần Ngài thấy sư huynh Barthélémy đang đưa hai cánh tay khi đi lại, Ngài không nói gì ngay lúc đó; nhưng, một thời gian sau Ngài nhắc sư huynh qua một lá thư như sau: “Khi ở Saint YON, tôi thấy sư huynh vừa đi vừa đang đưa cánh tay mà không để ý gì hết; một sư huynh Giám Tập phải nêu gương cho các Tập sinh của mình. Phải đi đứng nghiêm chỉnh, khoanh tay lại, và sư huynh cũng phải nhắc các Tập sinh đi đứng như thế”.

Thật khó mà làm gương trong hết mọi sự, nhưng vì các Tập Sinh phải hướng về sự trọn lành, cho nên thời đó phải cố gắng như thế thì cũng là bình thường.

43- Với một nụ cười dễ mến

Đối với Gioan La San và các đệ tử của Ngài, trong thời gian đầu kể từ ngày thành lập 19 tháng 5 năm 1705, thành phố Rouen là một vở kịch của sự khiêm nhường và sự nhẫn nại của họ thường được thử thách rất cam go.

Họ không thể xuất hiện mà không là đối tượng la ó và nhạo cười của dân chúng vì dân ở đây ngạc nhiên về cách ăn mặc của các ngài; bề ngoài nghèo khó của các ngài càng làm cho những tên du côn thấy được tự do nhạo báng các ngài hơn. Chính đấng Lập Dòng là người lãnh đạo của các thầy giáo mới nầy mà các tên du thủ du thực bám theo để nhạo cười và ném đá. Những người có địa vị thì thay vì bênh vực các sư huynh, đứng nhìn cách đối xử tàn tệ mà

đối tượng là các tu sĩ nầy, với một sự thích thú ranh mãnh. Các sư huynh thì lần hạt trên “con đường thập giá” giữa thành phố. Gioan La San đi theo họ, thường xuyên đưa mắt nhìn trời với một nụ cười dễ mến, diễn tả niềm vui của Ngài giữa những trở ngại xảy ra.

Khi về đến nhà, Ngài để lại cho những kẻ đi theo Ngài vừa thán phục vừa ngạc nhiên về sự nhẫn nại chịu đựng quá hay trong những trường hợp quá hy sinh như thế.

44- Ung nhọt quái ác

Qua nhiều giờ nguyện gắm trong ngày và ban đêm cộng thêm nhiều giờ linh thao khác, vì quỳ gối trên gạch hay trên thạch cao nên Gioan La San bị một cái ung nhọt ngay đầu gối, một cơ hội cho Ngài phải ăn năn vì không chăm sóc nó nên có ngày nó hành đến nỗi Ngài không quỳ gối được. Đó là vào năm 1705 tại Paris.

Họa vô đơn chí. Một hôm trên đường đi về nhà, ngang qua Tuileries, Ngài bị trượt chân và té vào một thanh sắt cắm dưới đất mà người ta dùng để chặn cánh cửa cho khỏi va đập. Té nhằm ngay đầu gối đau làm Ngài nhức quá sức nên khi đi tới một vài bước thì lại té lần nữa vào đồng bùn, không còn hơi sức để đứng lên. Hai người khuân vác đi qua lúc đó, tưởng Ngài bị say rượu; nhưng rồi thấy tội nghiệp nên giúp Ngài đứng dựa vào vách tường. Đi cà nhắc, Ngài cố gắng lết về nhà các sư huynh ở đường Princesse. Với một đoạn đường tương đối ngắn, nhưng phải một giờ sau mới về đến nơi. Sư huynh giữ cửa vui mừng tiếp đón và Ngài đưa về phòng và phải lưu lại đó cho đến 6 tuần lễ.

45- Ung nhọt và dao mổ

Sau 6 tuần lưu lại ở Paris mà ung nhọt cũng không hết, Gioan La San nghĩ phải mổ thôi khi Ngài đang ở Saint YON.

Ở Saint YON có một thầy dòng Châu Sơn tên là Côme, rất được nhiều người biết đến về nghề mổ xẻ: Gioan La San phó mạng trong tay thầy này. Lập tức, chuyên viên hành động ngay, mổ sống và cắt thành hình chữ thập ngay ung nhọt cứng đầu. Bệnh nhân chịu đựng một cách bình tĩnh như thể ông thầy mổ trên da thịt người nào đó chớ không phải của mình. Thế nhưng ung nhọt vẫn còn nhúc cho dù vết thương đã lành.

Vì vậy mà phải dùng một phương thuốc dữ dằn hơn nữa. Trong khi Ngài ở Paris để chuẩn bị khai giảng một trường khác ở Saint-Eloi, Ngài quyết định chữa ung nhọt. Một chuyên viên của thủ đô sau khi đã áp vào một loại đá quý gì đó, đã cắt bỏ bằng dao cạo hết da thịt mà thầy Côme chữa lại. Trong cuộc khổ hình thứ hai này, bệnh nhân đọc kinh nhật tụng, rất bình tâm như khi Ngài dâng lễ trên bàn thờ, không biểu lộ một chút đau đớn .

Trong suốt thời gian dưỡng bệnh sau lần chữa trị thứ hai này, Gioan La San dùng thời gian để xem lại nhiều tài liệu đạo đức mà Ngài đã soạn khi ở Nhà tập Vaugirard.

46- Ngài quên mình còn hơn người ta quên Ngài.

Khi Gioan La San nằm liệt giường vì cái ung nhọt quái ác, sư huynh y tá lo chăm sóc Ngài vào một hôm nọ, vì bận đi công việc quan trọng nên quên mất biệt người bệnh nhân của mình, sư huynh quên cung cấp cho Ngài những nhu cầu cần thiết đã dành mà còn quên cả nhờ người khác thay thế chăm sóc cho Ngài.

Trong những trường hợp như thế, người bệnh cứ làm việc mà Ngài vẫn thường làm; Ngài quên mình còn hơn người khác quên Ngài, phó thác hoàn toàn cho Chúa việc chăm sóc thể xác và sức khỏe của mình.

Ngài chẳng phàn nàn một tiếng với các sư huynh đến thăm.

Hoàn toàn im lặng về sự bất cẩn của sư huynh ý tá và về những nhu cầu của mình, nhưng Ngài lại ban cho mỗi người những lời khuyên theo nhu cầu của trạng thái tâm hồn họ . Thế nhưng, một trong các sư huynh bất ngờ hỏi Ngài phải chăng Ngài chưa ăn gì hết phải không. Câu trả lời là Ngài nhịn đói từ sáng đến giờ. Khi sư huynh ý tá trở về, sư huynh đem thức ăn lập tức cho Ngài và khiêm nhường xin lỗi vì sự lỗi thời của mình.

Vào một ngày kia, cũng sư huynh ý tá này mang đến cho người Cha của mình một trái bôm nấu chín và để trên cái tủ, cạnh giường của Ngài để Ngài có thể lấy cho tiện; sau đó, khi sư huynh ý tá đến thăm Ngài, sư huynh thấy Ngài vẫn không đụng đến. Bệnh nhân nói: “con đâu có bảo Cha ăn; Cha tưởng là con định cho một bệnh nhân khác, nhưng con còn để quên trên tủ”.

47- Ngài cũng biết khiển trách

Như Đức Giê-su là Đấng “hiền lành và khiêm nhường trong lòng” nhưng khi cần thì cũng nổi cáu đối với những kẻ giả hình, Gioan La San cũng thế, bình thường thì rất hiền lành và nhẫn nại, cũng khiển trách dữ dội khi cần thiết.

Một lần kia, khi đi mở cửa nhà Saint YON lúc sáng sớm, Ngài mời sư huynh Bê Trê trên trường Rouen vào, sư huynh đến vội vã để nói với Ngài một công việc quan trọng. Không để sư huynh có giờ để trình bày, Ngài thẳng thắn khiển trách sư huynh vì đã bỏ những việc linh thao và các sư huynh khác vào sáng sớm. Khi nghe những lời khiển trách của Bê Trê, Sư huynh cúi mặt, mở nón ra lắng nghe. Gioan La San vội đổi giọng vì thấy mình có vấn đề với một con người thánh thiện.

Một lần khác, vị Bê Trê khôn ngoan dùng một cơ hội rất nhỏ để thử thách một sư huynh vì muốn cho sư huynh hãm mình đến tội, nên đã khiển trách sư huynh một

cách công khai, lớn giọng như vi phạm một lỗi rất nặng. Sư huynh đó quỳ gối xuống, nhận những lời khiển trách trong tinh thần đền tội và với một dáng vẻ hết sức thánh thiện; lập tức, vị Bề Trên đổi thành con người khác hẳn, tỏ ra đối với sư huynh hiền dịu như một con chiên. Sự thử thách tích cực.

48- Sư huynh có tin vào Tin Mừng không?

Các sư huynh đầu tiên ổn định tại Rouen vào ngày 19 tháng 5 năm 1705. Trước tiên, quý sư huynh lo cho trường Saint-Maclou và Saint-Godard và, đến tháng 11 cùng năm, các sư huynh lo thêm một trường Saint-Eloi nữa. Chính Gioan La San đã đồng hành các sư huynh và đã rút sư huynh Ponce từ Darnétal về làm Bề trên cộng đoàn ở Rouen. Các sư huynh cư ngụ và ăn uống tại Nhà thương thành phố. Ngay từ năm đầu tiên, dân chúng rất thỏa mãn về công việc của các sư huynh:

- 200 học sinh ở trường Saint-Maclou, do 2 sư huynh đảm trách;
- 150 học sinh ở trường Saint-Godard, 01 sư huynh đảm trách;
- 100 học sinh ở trường Saint-Eloi, 01 sư huynh đảm trách.

Họ làm việc quá tải. Nhìn thời khóa biểu, chúng ta thấy ngay: “Từ sáng sớm, các sư huynh trông coi cho người nghèo trong nhà thương thức dậy, giúp và cho họ đọc kinh. Vào lớp lúc 8 giờ đến trường vào lớp dạy cho các học sinh nghèo thành phố. Trưa sau giờ học, họ trở về Nhà thương phục vụ mấy cụ già; khi các cụ già ăn xong các sư huynh mới dùng bữa, nhưng một cách vội vàng vì phải đến trường sớm với học sinh của mình và chỉ trở về lúc 18g00 và lại phục vụ các cụ già ăn tối, dạy họ các chân lý trong đạo và đọc kinh với họ”.

Và lương bổng của các sư huynh : 36 lía mỗi người trong khi

đó lương bình thường của một người là 300 lia...

Như vậy thì cũng không gì ngạc nhiên trong một hoàn cảnh như thế, sư huynh Ponce có trách nhiệm lo cung cấp mọi nhu cầu cho các sư huynh, than phiền với Gioan La san và đã muốn làm cho Gioan La San xác tín rằng “phải rút lui khỏi một nơi mà các sư huynh không đủ sống và nơi mà không ai quan tâm đến việc phục vụ miễn phí và bác ái đối với giới trẻ nghèo”.

Người Cha nhân lành ngạc nhiên vì lời lẽ nầy cho dù chính Ngài cũng chia sẻ số phận của họ, Ngài nói với sư huynh Bê trên rằng:

- Sư huynh có tin vào Tin Mừng không?
- Sư huynh Ponce trả lời: Chắc chắc là tin rồi, thưa Cha;
- Vị Bê trên tiếp tục: Tốt , vậy hãy tìm trước tiên Nước Thiên Chúa và đức công chính của Người, và tất cả mọi sự còn lại, Người sẽ ban cho.

Sư huynh Ponce lập tức thấy đức tin của mình tăng lên gấp 10 lần và nhanh chóng thấy lời trên được minh chứng. Sư huynh nhận được một số tiền mà sư huynh cần, với một mẫu giấy như sau: “Sư huynh đừng bận tâm tiền nầy từ đâu đến; hãy đặt niềm tin của sư huynh vào Thiên Chúa, sư huynh hãy chú tâm phục vụ Người một cách trung thành, và chính Người sẽ nuôi dưỡng các sư huynh”.

Cho đến năm 1709, tình trạng của các sư huynh ở Rouen không ít nhiều gọi là anh hùng, nhất là năm cuối cùng vì nạn đói trong nước. Nhưng rồi được hưởng phần thưởng sau quá nhiều khổ đau.

49- **Con sói trở thành con cừu**

Người thanh niên 18 tuổi nầy hoang đàng hết biết nên cha mẹ gửi anh ta vào cho các linh mục Dòng Oratoire ở đường

Faubourg Saint-Jacques, Paris. Không biết bao nhiêu lời giảng dạy, những gương lành gương tốt của các linh mục, nhưng chẳng có một chút ép-phê nào đối với tâm tính của người trẻ này. Anh cảm thấy nơi đây như là một nhà tù và trốn các linh mục ra ngoài vào ban đêm để đi vào các bar, xem kịch, chơi trò chơi và các chuyện trụy lạc khác.

Được sự đồng ý của cha mẹ, các linh mục dòng Oratoire gửi cậu cho Gioan La San. Gioan La San lập tức đưa anh ta vào Nhà tập. Ở đó, thình lặn gắt gao suốt ngày, kinh nguyện và việc đền tội của vị Sáng Lập, giờ giấc nghiêm minh của các sư huynh và sự sốt sắng của các Tập sinh, là những lý do rất mạnh ràng buộc người trẻ bụi đời này. Mặt khác, anh ta lắng nghe những lời cầu xin ơn trên cho anh ta và chính sự trung thành đầu tiên này đã thu hút ơn Chúa tràn đầy và có hiệu quả. Những lời khuyên nóng bỏng nhiệt thành của Gioan La San hoàn tất việc hoàn lương của anh. Con sói này giờ đây trở nên con cừu hăng say tham gia các việc linh thao như thể trước kia anh ta nhiệt thành ăn chơi vậy. Anh trở nên bình tâm, ăn năn hối cải, đền tội hãm mình; sau khi bắt chước các gương lành của các Tập sinh, anh ta lại là kẻ nêu gương cho họ. Chỉ còn có một cái khác các Tập sinh là không có áo dòng vì vậy anh xin Gioan La San một cách nhiệt tình, cho gia nhập vào dòng. Nhưng Gioan La San tỏ ra rất khôn ngoan, thận trọng, vì có thể lời thỉnh cầu đó phát xuất từ một sự hăng say sốt sắng chóng qua. Mặt khác, cha mẹ không cho phép; một người cậu của anh thấy chán người “chiều hồi” trẻ này nên tìm mọi cách làm nhục chí anh ta. Một người bà con khác đến Nhà tập gặp anh ta nói chuyện rất lâu giờ để anh từ bỏ dự tính của mình. Nhưng người ta càng muốn anh ta chệch ghét ơn gọi thì anh ta lại càng hăng say hơn.

Cuối cùng thì thấy cha mẹ của anh làm thình, không trả lời thư từ của anh nữa, điều đó coi như là bằng lòng. Gioan La San cho anh mặc áo dòng. Anh tiếp tục đời sống cầu nguyện, khiêm nhường và hy sinh trong Nhà tập.

Nhưng một ngày kia, người ta đưa anh ra khỏi ngôi nhà thánh thiện này để cho anh vào trong một cộng đoàn khác và hai năm sau, anh đã qua đời tại đó, luyến tiếc vì không được kết thúc cuộc đời của mình trong một ngôi nhà mà Thiên Chúa xuống cho anh không biết bao là ân huệ.

50- Những lời chê bai và 4 ...bao bột mì

Sự kham hiểm thức ăn bắt đầu lộ dạng nơi nước Pháp và đặc biệt nhà Saint-YON cảm thấy rất khó khăn vì chỉ sống bằng của bố thí và vào mùa nầy thì càng ngày càng hiếm. Và vào một ngày kia, không bánh mì cũng không có tiền, Gioan La San nói với sư huynh Joseph là quản lý của nhà, cùng với một sư huynh khác đi đến nhà dòng Chartreux bên cạnh để van nài đức ái của họ. Các Sư huynh đi đến đó: nhưng bị đuổi về xấu hổ vì bị nói rằng: “Các anh không có gì để sống, vậy tại sao các anh chọn đặt cơ sở ở trong thành phố làm gì?”

Sau khi bị từ chối nơi cổng của một đan viện giàu có và vững chắc, các sư huynh đi đến độ 12 nhà chính ở Rouen để cầu cứu nhưng được tiếp đón còn tệ hại hơn. Thế nhưng các sư huynh cũng được 7 đến 8 lia, một cái giá quá đắt cho sự tự ái của các ngài, bởi vì những người bố thí đó làm cho các sư huynh quá nhiều nhục nhã.

Các sư huynh mệt mỏi khi trở về Saint YON. Sau khi thuật lại cho Gioan La San câu chuyện từ chối với những lời nhục mạ và những lời mắng nhiếc đủ thứ mà họ nhận được thay cho của bố thí, thì họ trao cho Ngài một cái gói to lớn thư từ mà một trong những người giúp việc của dòng Chartreux đã đánh rơi khá gần nhà các sư huynh.

Gioan La San nói ngay: “Tạ ơn Chúa; đây là một bằng chứng thánh ý của Thiên Chúa muốn cho nhà dòng Chartreux giúp chúng ta. Các con hãy quay trở lại và mang gói thư mà các con đã nhặt được”.

Mặc dù quá mệt mỏi, sư huynh Joseph và sư huynh bạn cũng trở lại nhà dòng Chartreux mà lần này các sư huynh được tiếp đón một cách hết sức dễ thương. Sau khi cảm ơn rồi rít về gói thư từ các sư huynh mang đến, quý tu sĩ tốt lành này gửi cho các sư huynh 4 bao bột mì. Đây là một sự “cứu trợ” quan trọng nhưng không phải là duy nhất vì các sư huynh còn được “cứu trợ” nhiều lần nữa.

51- Một người rung chuông sai giờ

Khi Gioan La San ở Saint YON, Ngài có trách nhiệm rung chuông thức dậy trong nhiều năm. Ngài rất đúng giờ cho đến một ngày kia ..., đã để cho cộng đoàn ngủ một giấc dài như giấc ngủ của Ngài. Dĩ nhiên là không cố ý rồi, như vậy thì đâu có lỗi. Nhưng đối với Ngài, một sự bất đều đặn như thế, cho dù không cố ý thì cũng phải đền bù.

Ngài tự buộc mình quỳ gối trong giờ ăn trưa, chỉ ăn một miếng bánh mì, hôn chân các sư huynh và Tập sinh, xin lỗi hết mỗi người vì đã làm gương xấu và phá rầy mọi người trong giờ phút đầu tiên của ngày.

Gioan La San chắc là xấu hổ ghê lắm trong hoàn cảnh như thế bởi vì chính Ngài vừa viết rằng «chính vào lúc tiếng chuông đầu tiên mà Thiên Chúa biểu hiện cho chúng ta»; và ngày hôm đó, tiếng chuông lại không vang lên đúng giờ!.. Có một người giữ giờ nào mà không bao giờ gặp một sơ sót như vậy chẳng?

52- Anh sẽ hài lòng hơn khi quay về

Ông Quản lý thành phố Rouen đã nhận được nhiều lời phàn nàn các sư huynh về những học sinh và những em nội trú của các ngài ở Saint YON, nên đến trường thanh tra với ông Giám đốc của mình là Pontcarré. Ông kể cho Gioan La San tất cả những lời tố cáo Ngài và công việc của Ngài.

Gioan La San vẫn giữ sự bình tĩnh thường ngày, trả lời một cách hăng say tất cả từng tấn công một; để chứng minh cho thấy sự sai lầm của những lời tố cáo này như “ông cho các em nội trú ăn tẻ lẩm”, Ngài cho tất cả học sinh đến trình diện ông Quản lý. Khi ông thấy các em vui vẻ, sức khỏe tốt, ông tin rằng những báo cáo kia chỉ là những lời vu khống. Thậm chí ông hứa từ nay về sau, ông không còn quan tâm đến những báo cáo người ta gởi cho ông về Saint YON nữa.

Qua sự việc đó, Ông Chủ tịch vừa cười vừa nói với ông Quản lý: “Tôi đã chẳng nói với anh rằng khi trở về, anh sẽ hài lòng hơn khi anh đến đó sao?” Sự khiêm nhường của người tôi tớ Thiên Chúa vượt qua khỏi những tố cáo của những kẻ nghịch với chiến thắng vinh quang như thế !

53- Những quyền sách bị cấm

Gioan La San đã thành lập Nhà tập vào năm 1705 ở Saint YON thành phố Rouen; dần dần, Ngài cho cư ngụ tại đó 3 loại nội trú do những hoàn cảnh liên tiếp xảy đến và khẩn cấp:

- 1- Những “con trẻ tự do” là những em đến tự do để học hay để có được giáo dục về đạo;
- 2- Những người trẻ “bị đời” và khó dạy mà các sư huynh muốn uốn nắn;
- 3- Những người “bị giam giữ” nghĩa là những người được gởi đến có giấy của chánh quyền thì được giữ trong một gian phòng rất nghiêm ngặt.

Để chăm lo cho từng đó người, các sư huynh phải đông và được chia làm 3 cộng đoàn:

- 1- Các sư huynh Nhà tập;
 - 2- Các sư huynh lo cho 3 nhóm nội trú;
 - 3- Các sư huynh lo về nhu cầu vật chất của cả nhà;
- Gioan La San có trách nhiệm điều hành chung.

Một trong các sư huynh vì bất cẩn nên ngày kia mua một quyển sách của linh mục Maimbourg để gửi cho một trong các nhà ở tỉnh yêu cầu ngài. Linh mục Maimbourg là giáo sư và giảng thuyết ở Nancy (1610-1686), đã phổ biến những sai lầm về tín lý trong quyển “Traité de l’Eglise romaine” của ngài, và quyển sách này đã bị cấm.

Gioan La San biết được hành động của sư huynh này, lập tức ra lệnh cho sư huynh bỏ đi những quyển sách đã mua cho dù có tốn tiền. Sư huynh tuân lệnh và vì vậy những quyển sách bị cấm không đến tay cộng đoàn đang chờ đợi.

54- Điều mà các con xin ...

“Điều mà các con xin cùng Cha Ta vì danh Ta, Người sẽ ban cho các con”.

Trong trận đói năm 1709, Gioan La San đem các Tập Sinh về Paris, hy vọng ở thủ đô sẽ nuôi họ tương đối chắc chắn hơn; nhưng cho dù ở thủ đô, những khó khăn về cuộc sống cũng gắt gao như thế. Các thức ăn dự trữ cũng như nguồn tài chánh trong nhà đã cạn, cộng đoàn thiếu hết mọi sự, ngay cả bánh mì cũng không có.

Trong bước đường cùng như thế, người tôi tớ của Thiên Chúa kêu cứu bằng lời cầu nguyện như thường lệ. Và Ngài thấy kết quả rất nhanh chóng. Ngay ngày hôm sau, khi đi dâng Thánh lễ, Ngài gặp một người mà Ngài không tin tưởng trong lãnh vực bác ái. Người đó hỏi Gioan La San đi đâu, và người tôi tớ của Thiên Chúa trả lời:

- Tôi đi dâng Thánh lễ và cầu xin Thiên Chúa ban cho tôi cái cần thiết để sống ngày hôm nay, cho cộng đoàn của chúng tôi vì hết lương thực mà không có cách nào để cung cấp.

- Người đó trả lời: Cha hãy đi bình an; chính tôi sẽ cung cấp cho.

Thực vậy, người đó lập tức mang đến 10 đồng tiền (écus) cho cộng đoàn mà nhờ vào số tiền đó, các sư huynh giải quyết được những nhu cầu cấp bách mà cộng đoàn thấy bế tắc.

Cách một thời gian sau, vị Sáng lập lại thấy hết tiền, nên nói với người làm bánh cho thiếu thêm 3 tuần nữa, để trả đầy đủ 100 đồng tiền thiếu nợ. Người thợ làm bánh đồng ý để nghị đó và hứa không đòi hỏi số tiền đó trước thời hạn. Nhưng qua ngày hôm sau, người chủ lò bánh buộc Gioan La San trả nợ trong vòng 8 ngày.

Gioan La San không chờ đợi sự việc như thế nhưng cũng không ngạc nhiên, vì trong những trường hợp tương tự, Ngài phó thác vào Chúa Quan Phòng. Ngài đi dâng lễ một cách sốt sắng; sau đó Ngài đi thăm một vài người bác ái mà nhờ họ, Ngài đã tìm được tiền để trả cho người chủ lò bánh mì.

55- **Hãy chạy đến Đức Mẹ**

Nhà Tập của các sư huynh ở Paris, trên đường Barouillère, được một sư huynh rất lanh lợi làm quản lý, nhưng cho dù sư huynh rất giỏi cũng không cung cấp cho cộng đoàn đủ những gì cần thiết cho cuộc sống. Này đây là năm khan hiếm lương thực và vào tháng giêng năm 1710, một mùa lạnh khủng khiếp đã rơi trên đất nước Pháp, báo cho thấy những dày vò của một nạn đói lớn.

Như tất cả các sư huynh thành phố Paris tụ họp nhau làm thành một cộng đoàn ở đường Barouillère, vài người trong họ không nhìn thấy sự việc với một con mắt bác ái đối với các “sư huynh ngoại quốc”, tức là các Tập Sinh ở Saint YON đến ăn bánh mì của họ !

Sư huynh quản lý kể lại: *“Tôi thường là nạn nhân cũng như nhân chứng sự rất nghèo khó nơi nhà ở đường Barouillère.*

Khi tôi thấy cộng đoàn đến mức cạn kiệt và tất cả mọi cố gắng của tôi cũng không thể làm cho đầy đủ được thì tôi chạy đến báo cho người Cha tốt lành. Câu trả lời thông thường của Ngài là phải nhẫn nại và Chúa Quan Phòng sẽ cung cấp tất cả.

“Lời nói nầy cho dù rất cao trọng nhưng không cho tôi tiền bạc cần thiết để mua lương thực cho các sư huynh của tôi; làm sao người Cha tốt lành có thể cung cấp cho tôi đây? ... Ngài không có gì hết ...

“Thế nhưng nhu cầu tăng dần và sự lo lắng của tôi cũng tăng theo và tôi lại chạy đến gõ cửa Ngài để nói cho Ngài biết sự âu lo quá lớn của tôi.

“Phải, tôi đã gọi Ngài nhưng vô hiệu, người Cha tốt lành không trả lời. Tôi lén nhìn vào ổ khóa và thấy Ngài đang cầu nguyện; điều đó làm tôi tin tưởng. Tôi ra đi và ra ngoài chợ mua hết những đồng tiền cuối cùng. Sau đó tôi nói : “ Thiên Chúa sẽ ban cho”.

“Khi về đến nhà, sư huynh giữ cửa nói với tôi: “Thừa lệnh của Cha chúng ta, sư huynh hãy chạy đến Đức Mẹ; ở đó người ta sẽ cho sư huynh cái gì sư huynh cần.

Thật vậy, khi tôi đến bên cạnh người Cha tốt lành của chúng tôi, Ngài ngưng việc đọc kinh và trao cho tôi số tiền mà tôi cần nhưng tôi cũng không biết Thiên Chúa nhờ vị ân nhân nào đến cứu giúp chúng tôi qua trung gian người Cha tốt lành của chúng tôi.”

56- Một người lơ đễnh nơi Ngân hàng

Một lần kia, Gioan La San nhận được một số tiền bằng loại tiền cũ của một ân nhân. Ngài cùng đi ra ngân hàng với một sư huynh khác để đổi ra tiền mới bởi vì sư huynh không khi nào đi ra ngoài một mình; đây là một điểm trong Luật Dòng.

Và sư huynh đi theo Ngài kể lại: “Khi ra đến Ngân Hàng, Ngài để tôi đi đổi tiền trong khi Ngài đi cầu nguyện cho các Tập Sinh yêu quý của Ngài trong nhà thờ Saint-Leu, không

xa đó bao nhiêu. Xong công việc (cũng hơi lâu vì có nhiều người), tôi sung sướng đi lại nhà thờ, nghĩ thầm người Cha sẽ hài lòng về mình; đây là lần đầu tiên mà tôi đi theo Ngài và hơn nữa... được giao công tác tín nhiệm... mà tôi hy vọng đã chu toàn tốt đẹp.

“Người Cha nhân lành đang đấm mình trong cầu nguyện bên cạnh bàn thờ. Tôi báo với Ngài là tôi đã trở lại. Để tôn trọng nơi thánh, Ngài dẫn tôi ra ngoài nhà thờ và tôi trao tiền cho Ngài. Ngài đếm và thấy thiếu 40 lia, Ngài nói với một giọng nhân từ của một người cha và hơi buồn buồn: “sư huynh ơi, thiếu 40 lia rồi, sư huynh hãy mau đến ngân hàng để khiếu nại số tiền còn thiếu và nhìn nhận sự sai lầm của mình khi sự việc còn mới”.

“Không để Ngài lặp lại, tôi chạy nhanh đến ngân hàng. Lại phải xếp hàng chờ đợi nữa vì có một hàng dài. Tôi nuôi niềm hy vọng trong khi chờ đợi như vậy. Nhưng khi tôi giải thích và đưa ra khiếu nại thì người trong ghi-sê nhíu mày, giả lơ, làm như bất lực và đuổi tôi đi bằng một giọng vang rền “người tiếp theo”.

“Buồn 5 phút, tôi quay về nhà thờ một cách chậm chạp, tưởng rằng mình đến đó sớm hơn để trình bày với Cha là chẳng được gì hết. Thực ra, Ngài vẫn đang cầu nguyện và đã đợi tôi ở chỗ khi nãy.

“Tôi nói với Ngài là không thể cứu chữa được về vụ mất tiền này và Ngài không muốn nghe tôi nói tiếp, Ngài thêm: “Tạ ơn Chúa vì con đã không làm Cha vui lòng được bởi vì số tiền đó đã dùng để trả nợ rồi.”

57- Được giữ lại trong nhà Dòng

Vào ngày 10 tháng 2 năm 1703, người thanh niên 25 tuổi tên là Joseph Truffet vào Nhà Tập là Nhà Lớn; anh được nhận lãnh áo dòng và mang tên dòng là sư huynh Barthélémy. Vào ngày 20 tháng 8 cùng năm sư huynh với các bạn cùng khóa phải rời Nhà Lớn để đến cư ngụ tại đường Charonne. Năm Nhà tập nhanh chóng qua đi và sư huynh được Cha Gioan La san gửi đến một trong cộng

đoàn ở thành Chartres. Nhưng sư huynh có ít khả năng đứng lớp nên không thành công với học sinh. Gioan La San thấy sư huynh cũng khá chín chắn nên giao trách nhiệm cho sư huynh trong coi nhà Tập vào đầu năm 1705. Sáu Tập Sinh lúc đó không còn ở đường Charonne nữa mà về đường Princesse. Qua công tác mới nầy, sư huynh Barthélémy thấy hoàn toàn thỏa mãn; ngài tiếp tục chức vụ nầy ở Saint YON, khi Nhà Tập được di chuyển về đó vào ngày 31 tháng 8 năm 1705. Trong thời gian đó, ngài khẩn trọn đời, ngày 7 tháng 6 năm 1705.

Một trận dịch của bệnh do thiếu thực phẩm và vitamin C và sự khốn khổ của mùa đông kinh khủng năm 1709-1710 đã đe dọa cả cộng đoàn. Riêng về sư huynh Barthélémy, ngài bị bệnh có liên quan về lao. Những người chung quanh sợ bị lây và các sư huynh kỳ cựu trong nhà họp hội đồng xin Cha Gioan La San cho sư huynh về nguyên quán. Ngay đúng giờ phút đó, bố của sư huynh qua đời, ông Truffet, thầy giáo kỳ cựu của trường SIN. Chánh quyền sở tại sẵn sàng dành vị trí và nơi ăn chốn ở đó cho sư huynh Barthélémy. Bị các sư huynh cao niên thúc quá, Gioan La San ra lệnh cho một trong các ngài dọn va-li cho sư huynh Barthélémy nhưng ngày mai mới để sư huynh ra đi.

Trong tận thâm tâm, Cha Gioan La San không đồng ý; Ngài rất tiếc khi phải mất một sư huynh rất tốt chỉ vì lý do sức khỏe. Ngài quyết định thức suốt đêm cầu nguyện. Sáng hôm sau, sư huynh có bốn phận mở cửa tiễn sư huynh Barthélémy, đến phòng người tôi tớ của Thiên Chúa để lấy chìa khóa mở cửa, sư huynh thoáng nhận ra là Ngài không ngủ và đã thức cầu nguyện suốt đêm. Kết quả của việc cầu nguyện lâu giờ nầy là sư huynh Barthélémy vẫn ở lại trong Dòng để rồi chưa đến 10 năm sau, ngài là Bề Trên Tổng Quyền của Dòng. Thực vậy, Cha Gioan La San đã gọi sư huynh vào sáng hôm sau, nói chuyện rất lâu với ngài và thấy ngài hoàn toàn tỉnh táo. Ngay lập tức, sư huynh Barthélémy viết một lá thư cho các vị có thẩm quyền

ở SIN, rằng ngài không nhận vị trí của bố ngài cho dù lương bổng rất hậu. Ngài về nhà dự đám tang của bố ngài một cách sốt sắng và quay trở lại cộng đoàn ngay lập tức. Sự quảng đại của sư huynh là một nguồn ân huệ cho chính sư huynh và cho nhà dòng.

58- **Cơ cảm dỗ quá tế nhị**

Để tránh đối mặt với cơ bảo tố chống Ngài vào năm 1711 tại Paris, Gioan La San rời khỏi thủ đô để lánh nạn tại Marseille ở miền Nam nước Pháp, nơi Ngài đã thành lập các trường cũng đã lâu.

Ngài được cả dân chúng nơi đó tiếp đón nồng hậu vì tiếng tốt của Ngài trước kia. Thế nhưng cảm tình của người Tin lành đối với Ngài hoàn toàn khác với lòng nhân hậu. Bên ngoài, những người nầy cho Gioan La San thấy cái lợi nhiều nhất, họ nghĩ rằng nếu kéo Gioan La San về phía họ được thì tên tuổi Ngài sẽ có quyền uy giữa họ.

Để đạt được mục đích của họ, họ đề nghị với Ngài mở các trường mới, bảo đảm trả các chi phí cho công trình, trang thiết bị nơi cơ sở mới dành cho Ngài sử dụng. Những đề nghị được chấp thuận. Các dự án bắt đầu thực hiện bằng việc thiết lập một Nhà tập. Nhiều Thỉnh sinh được giới thiệu đến, có ngôi nhà mới, trang bị đầy đủ. Nhưng Gioan La San lại chưa quen khi thấy các sự việc xảy ra êm xuôi như vậy... Chưa gặp thử thách thường lệ của thập giá, Gioan La San không thấy nơi đó bàn tay của Thiên Chúa. Mặc dù Nhà tập bắt đầu và tất cả dường như chạy tốt.

Người tôi tớ của Thiên Chúa tiếp đón những người Tin lành nầy mỗi ngày, họ đến để hỏi về những nhu cầu của Ngài; họ hỏi Ngài những ý kiến mà họ giả bộ lắng nghe như những lời phán của Thần linh. Nhưng hậu ý là họ muốn biết điều Ngài nghĩ sao về những tín lý của công giáo đương thời. Họ mời Ngài tham dự những buổi thuyết trình của

phái Tin lành do họ tổ chức. Gioan La San nhận lời, tự hứa với lòng vẫn duy trì những xác tín không lay chuyển điều gì thuộc về Đức Tin vì Ngài càng lúc càng thấy rõ ràng điều mà những người bạn giả nầy muốn nơi Ngài.

Một lần kia, trong một buổi họp nhóm nhỏ, ban đầu nói về việc nhân đức nhưng sau đó thì nói chống lại Dòng tên, chống lại Giáo Hoàng và rồi đến các Giám mục. Tiếp theo, những người lạc giáo nầy hăng lên, ép Gioan La San nói lên ý kiến của mình, phát biểu, tuyên bố huych toẹt những ý kiến của mình.

Đây là một cái bẫy được giăng ra, vì theo sự tuyên bố của Gioan La San thì hoặc là tách khỏi Giáo Hoàng bằng cách tiếp thu những ý kiến của giáo phái, hoặc những người lạc giáo nầy sẽ trở thành kẻ thù được tuyên bố công khai. Người tôi tớ của Thiên Chúa vui mừng vì có cơ hội nầy để khẳng định một cách mạnh mẽ đức tin công giáo và sự liên kết không thể tách rời của mình đối với Roma. Vì vậy Ngài lên án ngay lúc đó và một cách mạnh mẽ sự cứng đầu hăng hái của những người nầy đối với một tín lý mà Giáo Hội đã nhiều lần ra lệnh.

Phần thưởng cho lời chứng của lòng trung thành nầy không phải chờ đợi lâu ngày; những người bạn giả của Ngài trở thành những kẻ thù khát máu; chỉ vài ngày sau là họ dọn sạch Nhà tập và hủy hết mọi dự án các nhà trường mới, và bằng lời nói hoặc bằng báo chí bêu xấu người tôi tớ của Thiên Chúa và buộc Ngài phải rời thành phố trong một thời gian ngắn nhất. Phái lạc giáo chiến thắng, nhưng Gioan La San cũng huy hoàng thắng được một cơn cám dỗ rất tế nhị.

59- Vụ việc ông Clément

Câu chuyện bắt đầu từ năm 1707. Vào mùa xuân năm đó, ông Jean-Baptiste Clément, con của một vị chuyên về chỉnh hình nổi tiếng nơi thủ đô, đến gặp vị Sáng lập Dòng để yêu

cầu cho tham gia vào việc mua một ngôi nhà để tổ chức các khóa đào tạo cho các Thầy giáo vùng quê và mở một trường dạy nghề. Gioan La San có tiền để dành đủ cho một trường như thế; về phía ông Clément-con, tuy còn là vị thành niên, nhưng được hưởng một số tiền là 800 lia hàng năm mà ông ta có quyền tự do sử dụng. Hơn nữa, không bao lâu nữa ông ta được hưởng một đan viện giàu có.

Ông Clément do một sự hăng say thành thật nhưng vội vàng, đến quá rầy Gioan La San suốt cả một năm để được Gioan La San đồng ý cho dù không chính thức. Được phép của vị Hồng y Noailles, Tổng Giám mục Paris, Gioan La San, sử dụng số tiền dành dụm vào ngày 23 tháng 10 năm 1708 ngay hôm mua nhà là 5200 lia theo yêu cầu của người bán, trên tổng số 13 000 lia. Ngay sau khi ngôi nhà được sửa sang lại vào mùa xuân năm 1709, các sư huynh đến ở và nhà trường được khai giảng.

Bất kể nạn đói xảy ra vào cùng năm nầy mà giá cả đắt đỏ đã đóng cửa tạm thời cộng đoàn, nhưng công trình vẫn phần thịnh làm cho mọi người hài lòng và ông Clément con trả các chi phí bảo trì cũng như ông đã trả chi phí dọn nhà, tổng cộng tất cả là 2300 lia. Vị Hồng y Noailles và vua Louis XIV đã tỏ ra một cảm tình rõ rệt đối với công việc mới sinh ra nầy.

Vào tháng 2 năm 1711, Gioan La San rời Paris đi thăm các cộng đoàn Miền Nam; Ngài ra đi với tâm hồn bình an, chắc chắn ngôi trường mới được thành lập mà Ngài rất yêu quý, bảo đảm sống được. Nhưng trong lúc Ngài vắng mặt, sấm chớp bắt đầu nổi lên loan báo một trận bão sắp đến...

Vào năm 1710, Ông Clément-con vừa được hưởng Đan viện Saint Calais, đem đến cho ông 16 000 lia; vào năm 1711, Vua Mặt Trời, ban cho ông Clément-cha chiếu thư quý tộc. Hai sự kiện vui mừng liên tiếp nhau đã xoay chiều tinh thần của ông Clément-con. Thật vậy, giữa những điều

to tác như thế, Ông phải có một tâm hồn hết sức cao thượng để yêu thương những điều không mấy vinh quang như nhà trường Saint-Daniel! Ông nói ông phải hạ mình xuống tới tận cấp bậc thấp nhất, cho nên với lý do vì địa vị, ông loan báo là từ nay ông hoàn toàn không còn dính líu gì đến công việc Saint-Denis và bây giờ ông ta đã trưởng thành, ông xóa hết mọi cam kết ông đã làm cách nay 2 năm.

Được loan báo trận bão đe dọa, Gioan La San quay về Paris vào cuối tháng 9 năm 1711. Lập tức Ngài đến nhà gia đình Clément, lý giải tất cả vụ việc cho ông Clément-cha, vì chính ông đã gieo gió cho trận bão. Ông này không muốn nghe gì hết và Gioan La San bị kiện ra tòa án dân sự Châtelet vào ngày 23 tháng 1 năm 1712. Bị cáo phản đối vì sự vô tội của mình và để lại tất cả hồ sơ chứng minh, trao phó vào Thiên Chúa tin rằng sự thật sẽ chiến thắng sự cáo gian. Ngài rời Paris vào khoảng 15 tháng 3 năm 1712.

Các kẻ thù của Ngài không để mất thời gian; ngược lại, nhờ vào việc giao tiếp khéo léo, họ đã có được 2 quyết định (ký ngày 31/5/1712 và 15/6/1712) do toàn án Châtelet phán, được tóm tắt như sau:

- Ông Gioan La San phải trả cho ông Clément-con 2300 lia mà ông này đã trả cho việc dọn nhà;
- Ông Gioan La San mất 5200 lia mà ông đã trả lần thứ nhất để mua nhà;
- Ông phải dọn nhà đi trước lễ thánh Gioan-Baotixita (24/6);
- Ông phải trả tiền thuê nhà cho đến ngày này;
- Sau hết, chủ nhà đòi một số tiền là 525 lia phải trả từ ngày 15 đến 18 tháng 6.

La San đã mất cho vụ việc Clément này hơn 8 000 lia và một ngôi trường cho các “Thầy Giáo vùng quê”; hơn nữa, danh dự của Ngài đã bị tổn thương nặng nề vì quan tòa đã tuyên bố Ngài “dụ dỗ trẻ vị thành niên và giựt tiền bạc”.

60- Bị ném đá

Trong nửa thế kỷ, thành phố VANS là một thành phố người Tin lành ngự trị. Nhưng từ đầu thế kỷ thứ XVIII, nhờ lòng nhiệt thành của các vị thừa sai, một số đáng kể dân chúng của thành phố này đã từ bỏ Tin lành. Nhưng thật ra nhiều người sinh ra từ Tin lành Can-vanh nên chỉ có tên là trở thành công giáo vậy thôi. Để cải tiến một tình trạng như thế, một linh mục họ đạo Saint-Jean, tự nguyện sống nghèo và rất kham khổ, dành cho các sư huynh hàng năm 350 lia. Gioan La San nhận gia tài đó để thành lập một trường học. Sư huynh Ponce là sư huynh Giám tỉnh miền Nam lúc đó, giao cho sư huynh René lo mọi việc cần thiết để mở trường tại VANS. Thành phố bảo kê việc sửa chữa và dọn dẹp nhà có sẵn nhưng vá vúi.

Vào tháng 9 năm 1711, sư huynh René với sự giúp đỡ của sư huynh Henri, khai trương trường. Trẻ con đến thật đông. Chúng được đào tạo chắc chắn về đời cũng như về đạo làm cho phụ huynh và của khối công giáo hết sức hài lòng. Nhưng kể từ đầu năm 1712, các anh chị Tin lành tỏ vẻ bất bình về điều tốt mà nhà trường mang lại và vì tinh thần hăng say muốn truyền đạo của các trẻ em này. Trước hết họ tìm cách làm cho các sư huynh ngã lòng bằng cách phá rối, nhục mạ. Vì thấy những đe dọa không làm gì được, họ chuyển sang bạo lực.

Vào một chiều nọ, họ xông vào trường các sư huynh, ném đá cho bể cửa ra vào lẫn cửa sổ và khi họ sắp thu gom đồ đạc trong nhà vào các bao bị thì chánh quyền hay tin, đến giải cứu các sư huynh khỏi nguy hiểm. Trong lúc tấn công của những kẻ cuồng tín, các sư huynh ở trong nhà nguyện cầu xin Chúa bảo vệ họ và chuẩn bị, nếu phải như thế, hy sinh mạng sống vì danh Ngài. Khi Gioan La San hay được tin, Ngài chúc mừng các sư huynh đã hành động xứng đáng để chịu đau khổ vì Chúa và đã duy trì một thái độ ki-tô trong cơn bão táp, mà chỉ chạy kêu cứu đến khí giới của lời

cầu nguyện để thắng những kẻ nghịch. Nhà trường đã vươn lên bằng sự bất bớ như thế nhưng đã tồn tại cho đến Cách mạng năm 1789. Đây là ngôi trường cuối cùng mà Gioan La San thành lập khi Ngài còn tại thế.

61- Hãy giết tôi đi, nếu Chúa...

Trong năm 1712, sau khi Gioan La San đi thăm các cộng đoàn ở miền Nam nước Pháp trở về Alès vào cuối tháng 4, Ngài đi qua xứ của những người Can-vanh du kích, đến Gravieres, thăm đan viện trưởng Meynier, được tiếp đón rất nồng hậu. Từ nơi đó, Ngài ghé thăm cộng đoàn các sư huynh ở VANS vừa mới được thành lập không bao lâu. Ngài ghé thăm ông Jauffret là người có chức quyền nơi đây và ông nẩy lén cho người họa sĩ đang trọ trong nhà, vẽ hình của Ngài. Đó là một bức chân dung mặc đồ thường mà Ngài sử dụng để đi qua xứ dân du kích.

Từ VANS, Ngài tiếp tục lên đường, dĩ nhiên là luôn luôn đi bộ, qua con đường núi gập ghềnh sỏi đá, nắng chang chang, giữa tiếng ve sấu rã rích, Ngài tiến về Mende. Nầy đây Ngài đến Gévaudan. Tỉnh lặng ghê rợn, lo âu, thuận lợi cho những trò gian ác. Người lữ khách can đảm của chúng ta đã nhiều lần mạo hiểm mất mạng vì cuộc đi bộ phiêu lưu nầy. Hôm nay cũng thế, Ngài chưa gặp một ai, Ngài chưa nghe thấy gì, không lo lắng nghi ngờ gì cả. Ngài tiến bước. Thành linh, hai kẻ cướp bắt Ngài dừng lại, kiểm trong tay, với một dáng điệu khát máu. Ngài vẫn bình tĩnh, đứng yên, mặt bình thản trước cái chết họ đe dọa. Bằng một giọng chắc chắn, Ngài nói: “ Các bạn hãy giết tôi đi, nếu Chúa cho phép các bạn làm điều đó”. Hai tên cướp đưa mắt nhìn nhau, bỏ lại con mồi và vội vàng lủi đi tìm con mồi khác ngon lành hơn.

62- Sẵn sàng đi Roma

Trong trận bão mạnh mẽ nhất mà những kẻ nghịch Tin

lành đã đẩy lên chống Nhà Tập, các trường học của Ngài, Gioan La San cam chịu vì thánh ý Chúa trong sự đau khổ cũng như trong sự thành công, luôn giữ bình tĩnh trong mọi trường hợp.

Sau khi đã hỏi ý kiến các người bạn trung thành của Ngài ở Marseille, những người này đưa ra ý kiến đây là những cơ hội thuận lợi để Ngài thực hiện ước muốn nung cháy đi Roma. Không có lời khuyên nào làm Ngài thích hơn nữa. Ngài sẽ rất hạnh phúc khi chịu bách hại vì sự trung thành của mình đối với niềm tin với Tòa Thánh và quỳ dưới chân Đấng đại diện Đức Ki-tô trình cho Ngài chứng từ thành thật sự từng phục của Ngài. Ngài cũng sẽ gặp nơi đó sư huynh Gabriel Drolin quý yêu, một người kỳ cựu nhất và người yêu quý nhất trong các đệ tử của Ngài mà từ 13 năm qua đã làm việc để Dòng được mọc rễ tại đất Roma. Ngài rất mong muốn Dòng được công nhận và nhờ đó Ngài mạnh miệng bảo vệ công trình yêu quý của nhà trường của Ngài với một sự can đảm mới và một sự thành công được bảo đảm hơn.

Những niềm hy vọng quá tốt đẹp, Ngài giữ 2 chỗ trên tàu sắp nhổ neo. Đồ đạc được chuẩn bị xong xuôi và Ngài ra cảng cùng với người bạn đường. Nhưng kìa trên đường đi, Ngài gặp Đức Cha Belzunche, giám mục giáo phận Marseille... Vị Giám mục này rất có cảm tình và thương mến Gioan La San; ngài không từ chối dự tính của Gioan La San qua việc trao cho các sư huynh tất cả các trường của thành phố.

Ngay khi Giám mục biết người tôi tớ của Thiên Chúa lên đường đi Roma, ngài nói với một giọng cứng rắn và mời Gioan La San chuẩn bị mọi sự, không chậm trễ, để sở hữu trường Notre-Dame. Người Bề Trên khiêm nhường nhận thấy lời của Giám mục là một lệnh của Thiên Chúa; với tâm tình của người con thảo, con người mà người ta cho là cứng đầu, trở về với anh em mình; Ngài nói với các sư

huynh: “Tạ ơn Chúa, nầy đây Cha từ Roma trở về. Không phải ý Chúa muốn Cha đi đến đó; Ngài muốn dùng Cha vào việc khác”.

63- Ngài sẽ không được làm lễ

Vào tháng 6 năm 1714, Gioan La San đi từ Grenoble về Mende, rồi lên Lyon và Dijon, nơi đó có gia đình ông bà Jean de Rigoley, người bảo trợ và là ân nhân của các sư huynh tiếp đón Gioan La San một cách kính cẩn.

Một ngày kia, để dâng thánh lễ một cách kín đáo, Ngài kêu một sư huynh thuộc cộng đoàn Saint-Pierre đi với Ngài đến một nữ Tu viện. Dì lo phòng thánh lớn tuổi và rất cẩn thận qua kinh nghiệm, hỏi ông Cha nầy giấy chứng nhận là linh mục vì Dì chưa quen biết. Sư huynh đi theo Ngài và cũng đi vào phòng mặc áo để dọn đồ lễ, rất ngạc nhiên vì sự đòi hỏi nầy. Thế nhưng vị linh mục khiêm nhường trả lời: “Chúc tụng Chúa! Nhưng tôi không có thói quen mang giấy chứng nhận linh mục theo trong người”. Dì lo phòng thánh đáp lại: “Thế thì ngài không được làm lễ”.

Để bù trừ cho một sự hãm mình quá nhạy cảm như thế, Gioan La San tiếp tục nguyện gẫm trước Mình Thánh Chúa. Vị Nữ tu Bề Trên của cộng đoàn các Sơ biết Gioan La San, bất thành linh xuất hiện và nói cho vị nữ tu lo phòng thánh biết vị linh mục khiêm nhường nầy là một người thánh thiện, một người bạn thân của Giám mục giáo phận. Vị nữ tu lo phòng thánh xin lỗi và để phục hồi danh dự, đã dọn cho Gioan La San đồ lễ đẹp nhất. Nhưng vị linh mục khiêm nhường chỉ muốn đồ lễ đơn sơ thôi. Ngài dâng Thánh lễ thật sốt sắng và cầu nguyện lâu giờ trước khi rời nhà nguyện..

64- Lộn xộn các trường ở Marseille

Đã một năm hiện diện và cố gắng để ổn định chắc chắn, nhưng thất bại. Dường như có nhiều nguyên do hội tụ lại.

Trước hết là do phái lạc giáo Giăng-sê mà chúng ta đã biết qua (đóa hoa 58).

Hơn nữa, các thầy giáo trường Saint-Laurent khó chịu vì thấy mất tự do. Quen sống dễ dãi, họ không muốn quay lại sống theo kỷ luật mà họ cho là đè nặng trên họ. Trong những tình cảnh như thế, vị « khách khó ưa » dưới con mắt của họ trở thành « không giống ai, cứng rắn và không mềm dẻo ». Ví dụ như sư huynh Ponce, coi mình như là một « nhân vật » quan trọng nên tỏ ra thiếu tế nhị và bất tuân.

Sau hết là dự án mở trường ở Saint-Martin bị hụt. Ở đó người ta thích các sư huynh là linh mục ; điều mà theo Luật Dòng là không thể được. Các sư huynh cũng bị loại ra ở họ đạo Notre-Dame cũng vì lý do đó. Nhà tập cũng ít người gia nhập.

65- Đêm đen

Những lời hứa tốt đẹp ảo. Sự bắt bớ, đàn áp, khó khăn tiếp tục. Đến nỗi nạn nhân phải đi đến kết luận lô-gích này với các đệ tử: “Các con thân yêu, Cha tin chắc chắn rằng sự vắng mặt của Cha sẽ có thể xoa dịu những kẻ thù của Cha và gợi hứng cho họ đem đến cho các con sự bình an”.

Lúc đó Gioan La San đã được 62 tuổi, thật đau khổ khi cảm thấy mình là “khó ưa”! Kẻ ở nơi đất khách quê người này tin là nghe “tiếng kêu của thỉnh lặng”. Bầu khí vắng lặng của một Đan viện sẽ mang lại một giải pháp siêu nhiên chẳng? Với câu hỏi đặt ra như thế, ngài lên đường, qua Aubagne và Gemenos để đến Saint-Baume. Qua 40 cây số đi bộ, trên con đường dốc núi, sỏi đá, con người suy tư của chúng ta đến hang đá mà theo truyền thống được bà Maria-Madalêna thánh hóa. Trú ngụ tại Tu viện Đa Minh Saint-Maximin trong 40 đêm ngày (tháng 4 & 5 năm 1713). Gioan La San đắm mình trong cầu nguyện. Cuối cùng Gioan La San có thoát ra được ra khỏi đường hầm của đêm đen

chăng? Sau một thời gian ở Mende, nơi dòng Châu sơn và nơi nhà bà Lescure, Ngài quyết định trở về Cộng đoàn.

66- **Đứng lớp thế**

Từ 5 năm nay, các sư huynh điều khiển nhà trường nơi thủ đô Isère trong họ đạo Saint-Laurent. Vào cuối mùa hè 1713, các sư huynh tiếp đón người Cha thân thương với tất cả tình huynh đệ nồng ấm làm Ngài cũng được an ủi. Từ nơi dừng chân này, nơi ẩn náu đích thực của sự bình an và cầu nguyện, Ngài có thể thực hiện những cuộc hành hương và cầu nguyện trong những ngày lưu lại nơi đây. Ví dụ như Grande Chartreuse trên đường đi Chambéry là nơi Ngài có thể tĩnh tâm lâu dài. Ngài nghĩ là có thể là nơi để sống những ngày tháng cuối đời.

Thế nhưng một sự kiện do Chúa Quang Phòng đưa đến cho Ngài thay thế đứng lớp cho sư huynh Jacques được gửi đi Paris, một cơ hội để Ngài thực hiện tình bác ái huynh đệ. Ngài lên lớp, dẫn học sinh đi ngoài đường phố trong trật tự. Người dân nhanh chóng gán cho Ngài thành ngữ: “linh mục thánh thiện”.

67- **Trên đồi Parménie**

Con đường đi từ Lyon đến Grenoble phải đi qua Rives. Còn con đường đi từ Grenoble đến Valence thì đi qua Tullins. Từ Rives và Tullins, có thể đến ngọn đồi Parménie, cao 740m. Parménie thuộc sở hữu của linh mục Saléon, chánh xứ nhà thờ Saint-André, Grenoble. Ngài mời Gioan La San đến tĩnh dưỡng trong một thời gian, nơi có phong cảnh đẹp và yên tĩnh. Ngài đến đó vào tháng hai năm 1714. Ngài lưu lại đó trong bao lâu? Người nói ít nhất là 6 ngày. Còn người khác nói là 6 tháng. Theo nhà nghiên cứu Aroz, chúng ta chọn là “15 ngày”.

Nơi đồng không hiu quạnh này có một người đàn bà khiêm

tốn 68 tuổi, được dân làng coi là một người thánh thiện. Bà đã chọn nơi thanh vắng này chuyên cần cầu nguyện và dâng cho Đức Mẹ ngọn đèn được chúc lành này.

Bà tên là LOUISE, nhưng người ta quen gọi bà là Sơ LOUISE. Sự thánh thiện của bà đã thu hút và gợi ý cho một vài tín hữu, sau khi đi hành hương hàng năm, lưu lại đó vài ngày tĩnh tâm do Sơ hướng dẫn. Nhờ đó mà Sơ cũng có tiền «cúng dường» để tu chỉnh Đền Đức Mẹ và cất nơi ở cho những người đến tĩnh tâm. Nhiều người khắp nơi đến tham khảo ý kiến của Sơ, và chính những thừa tác viên của Thiên Chúa cũng đến để xin lời khuyên và lời cầu nguyện của người phụ nữ khiêm tốn này của Thiên Chúa, một người được ơn biện phân và biết tương lai.

Trong thời gian 15 ngày lưu lại tĩnh tâm nơi Parménie, Gioan La San đi đến nói chuyện nhiều lần lâu dài với bà ; bà khuyến khích Gioan La San phải bền đỗ trong công việc cho dù có những khó khăn mà Ngài gặp phải liên tục. Bà nói với Gioan La San: «Không nên từ bỏ gia đình mà Thiên Chúa đã đặt Ngài làm Cha. Công việc là sự chia sẻ của Ngài. Ngài phải bền đỗ cho đến ngày cuối cùng của cuộc đời, bằng cách liên kết như Ngài đã làm, cuộc đời cầu nguyện của Madaléna và cuộc đời hoạt động của Máttá». Thêm vào lời chỉ dẫn này là khuyến cáo Ngài đeo vòng vào cổ, hai sự kiện khác quan trọng sẽ đánh dấu thời kỳ này và những sự kiện tiếp theo ngay sau đó.

Tĩnh tâm chấm dứt và Ngài trở về Grenoble. Ngài như một Môisen mới đi xuống núi ; các sư huynh nhìn Ngài với một sự ngưỡng mộ mới và lắng nghe Ngài với một sự kính trọng gia tăng.

68- Kính Cha yêu quý, xin mau trở về!

Lời kêu gọi này làm tăng gấp đôi việc nhắc nhở đặc thù của lời khẩn. Đây cũng là một bằng chứng sự gắn bó của

những người con, lo ngại về sự biệt tích của người Cha. Sau đây là những lời lẽ của bức tâm thư:

Thưa Cha kính yêu của chúng con, Chúng con là những sứ huynh nồng cốt của Hội dòng Anh Em trường Ki-tô, luôn nhắm đến việc làm vinh quang Thiên Chúa, mang lợi ích lớn nhất cho Giáo Hội và cho Hội Dòng của chúng ta, chúng con nhận thấy một hiệu quả hết sức nghiêm trọng là Cha phải chăm sóc và điều khiển lại công việc thánh thiện của Thiên Chúa và cũng là của Cha vì Thiên Chúa đã muốn dùng Cha để thiết lập và dẫn dắt từ rất lâu. Tất cả mọi người xác tín rằng Thiên Chúa đã ban cho Cha và còn ban cho Cha những ơn lành và những khả năng cần thiết để điều khiển Hội dòng mới nầy, rất có ích cho Giáo Hội; đây cũng là một sự công bình mà chúng con minh chứng rằng Cha luôn luôn dẫn dắt Hội dòng với nhiều thành quả và xây dựng. Vì vậy cho nên, thưa Cha quý mến, chúng con khiêm nhường xin Cha và chúng con ra lệnh cho Cha, nhân danh các thành viên của Hội Dòng mà Cha đã hứa vâng lời, mà không ngừng quan tâm cai quản Hội dòng.

Chúng con đồng ký nhận.

Làm tại Paris ngày 1 tháng 4 năm 1714 và thưa Cha kính yêu, với một lòng tôn kính sâu xa, chúng con là những sứ huynh bề dưới khiêm nhường và vâng phục..

69- Một người con ỏi an: ông Claude Dulac de Montisambert

Đây là một sự kiện thứ hai chúng tỏ lòng nhân từ của Thiên Chúa đối với người đi tìm ý Chúa trong bầu khí tĩnh lặng của Parménie. Ông Claude lúc đó được 33 tuổi thuộc gia đình quý tộc trong nhà binh. Mới được 14 tuổi, ông đã có chứng chỉ sĩ quan của quân đội Sainte-Manchould. Người sĩ quan trẻ sa vào bài bạc và thua đậm. Để giúp đỡ anh ta, người cha mua cho anh chức sĩ quan mới trong Royal-Champagne. Nhưng đam mê vẫn ngự trị. Thế rồi vào năm 1709

anh ra chiến trận Malplaquet và bị thương, trong thời gian dưỡng bệnh, người binh sĩ trẻ đọc chuyện các thánh và anh ta hoàn lương. Sau đó, anh ta ở lại trong quân đội thêm 3 năm nữa, rồi đổi bộ đồng phục lính để lấy một bộ đồ của người hành hương và anh đi Roma và Lorette. Sau đó anh muốn thử đi tu: Châu sơn, Phước sơn và ...Nhưng các nơi này đều lần lượt từ chối. Anh sẽ ra sao đây?

Trong lúc lang thang như thế, anh dừng chân lại ở Parménie và gặp linh mục Saléon. Và linh mục này lại nhờ Gioan La San chăm sóc cho con người không ổn định này. Không bao lâu sau, Gioan La San giao anh lại cho các sư huynh ở Grenoble đồng hành và anh cảm thấy rất thoải mái, rồi xin lãnh nhận áo dòng. Trong chòm sao La San, anh là một ngôi sao sáng chói nhất, đó là sư huynh Irénée.

70- 3 tháng do dự

Vào cuối tháng 4 năm 1714, người tôi tớ của Thiên Chúa đã nhận được thư của các sư huynh ra lệnh cho Ngài trở về. Tại sao phải chậm 3 tháng sau Ngài mới tuân lệnh? Người ta nghĩ rằng vì Ngài muốn chấm dứt việc thanh tra ở miền Nam và nhất là không xen vào tình trạng lộn xộn ở Paris.

Còn về tầm nhìn và sau công bố của Đức Giáo Hoàng Clément XI về chiếu chỉ Unigenitus, Gioan La San phổ biến văn bản này cho các sư huynh và cho các vị giáo sĩ ở Grenoble.

Về các trường ở Paris, Ngài muốn cho công việc cô đọng lại. Vả lại, người trách nhiệm chính thức là sư huynh Barthélémy, đã chẳng để ngỏ trống cho những tham vọng làm bề trên của linh mục Xuân bích Brou đó sao? Và chính trong họ đạo lớn đó, linh mục Chétardie, cha chánh xứ có mặt mọi nơi mọi lúc từ 18 năm nay, cũng luôn luôn muốn tiếp thu và có tham vọng muốn hưởng theo lợi ích của ngài

và theo cái nhìn của ngài, những công việc Dòng. Ước muốn kiểm soát này của cụ già 78 tuổi vẫn còn tồn tại đến hôm nay. Sự qua đời của ngài vào ngày 29 tháng 6 năm 1714 chấm dứt một chế độ. Ngài có phải là “kẻ thù của người tôi tớ Thiên Chúa không”? Các người điều tra trả lời: Chắc chắn là không rồi. Và rồi, 6 tuần lễ sau cái chết của vị chánh xứ, Gioan La San trở về Paris vào ngày 10 tháng 8 năm 1714. Ngài chào các đệ tử của Ngài mà rằng: “Này Cha đây! Các con muốn Cha làm gì?”

71- Các sư huynh chịu đau do người khác...

Vào mùa hè năm 1716, theo thông lệ, các sư huynh làm việc nơi các trường ở Rouen đi dự lễ lúc 6 giờ sáng ở nhà thờ Saint-Nicolas họ đạo của các ngài. Thành linh các sư huynh đựng đầu 2 tên cướp cạy nháy vào, một tay cầm kiếm, một tay cầm gậy. Tuy các sư huynh đông hơn và mạnh hơn có thể tự vệ được, nhưng theo lời dạy và gương tốt của người Cha quý yêu, các sư huynh không muốn dùng bạo lực để chống bạo lực. Vì các tên cướp cạy hăm dọa nên các sư huynh bỏ chạy tán loạn. Nhưng người chậm chạp nhất trong các ngài bị bắt được và bị ăn đòn trước khi thoát được.

Sợ rằng sự việc giống như vậy sẽ tiếp tục xảy ra, các sư huynh đi báo cho chánh quyền địa phương. Vì tên du côn đã cho sư huynh nọ ăn đòn không muốn hồ sơ của mình vốn đã dày, càng tăng lên dày hơn nữa, cho nên đã đến xin lỗi sư huynh đó vì đã hành hạ ngài. Sư huynh nầy đồng ý và viết một tờ giấy xóa hoàn toàn lỗi của 2 tên cướp cạy đó. Nhờ vậy, hai tên nầy không bị đưa ra xét xử. Khi đó Gioan La San đang ở Saint YON, được thông báo điều đã xảy ra làm Ngài rất đau buồn. Tại sao thế? Vì các sư huynh đã đi báo cho chánh quyền địa phương. Các sư huynh nầy muốn biện minh cho hành động của mình, nhưng Gioan La San nói: “Các sư huynh chịu đau tất cả do người khác gây nên và không làm đau khổ một ai”.

72- Đức nhẫn nại, nhân đức của những kẻ mạnh

Một ngày kia vào năm 1717, Gioan La San đến thăm một nhà nội trú lớn ở Saint-YON. Thường lệ khi đến thăm, Ngài luôn nói với các em vài điều. Người ta mang đến cho Ngài một cái ghế để ngồi; nhưng sư huynh đồng hành với Ngài, nghĩ rằng Ngài không dùng đến nên đem cất đi mà Ngài không biết. Một lúc sau, Ngài ngồi xuống và té bật ngửa, đầu đập xuống đất và bất tỉnh. Cú té nẩy làm cho Ngài bị một ung nhọt trong đầu mà không hy vọng chữa được; nhưng vì giờ Ngài chưa đến nên Chúa cho ung nhọt đó di chuyển qua lỗ tai nên không còn nguy hiểm nữa.

Sư huynh bất cẩn đã gây ra tai nạn trên tượng tượng sẽ bị một trận la rầy dữ dội; nhưng người Cha nhân từ không tỏ ra một chút gì phật lòng hay buồn phiền gì đối với sư huynh. Sư huynh chạy đến quỳ dưới chân Ngài để xin lỗi, nhưng lập tức Gioan La San kéo lên và nói: “Phải thờ lạy thánh ý Thiên Chúa đã cho phép xảy ra như vậy”.

Vị Sáng lập thỉnh thoảng cũng nhận được những thư từ chửi bới đủ thứ; Ngài luôn luôn đọc chăm chỉ và với hết sức trầm tĩnh. Lần kia khi sắp bước lên bàn thờ, người ta mang đến cho Ngài một lá thư kiểu đó. Đoán biết là của ai và đoán cả nội dung bức thư đó có thể nói gì, Ngài muốn đọc ngay lập tức, giả định như sự việc đó đúng là dùng để chuẩn bị Thánh lễ. Đó là một bức thư hết sức đùng chạm và nhục mạ; sau khi đọc xong, Ngài đưa lá thư cho một người tin cẩn đang ở đó. Người đó rất ngạc nhiên khi biết được nội dung mà thấy người của Thiên Chúa rất bình thản như không. Ngài nói với người đó: “Tác giả bức thư nầy thấy dường như có ý tốt; tôi sẽ dâng thánh lễ cầu cho linh hồn của người đó”.

73- Khiêm nhường và sự thật

Sau vụ việc Clément, Gioan La San đã bị mất mát về tiền

bạc, bất công, danh dự, xúc phạm nặng nề, ông Rogier là người ngày trước cũng đã có hưởng lợi về sự lừa đảo của cha & con Clément, bây giờ ăn năn, muốn trả lại bằng di chúc cái mà ông đã có được một cách bất công.

Để thực hiện việc này, ông giao cho công chứng viên của ông thảo Văn kiện hoàn lại. Trong văn kiện này, Gioan La San được ghi là Bề Trên của các sư huynh. Nhưng Ngài đã trao trách nhiệm đó lại cho sư huynh Barthélémy rồi; vì khiêm nhường và yêu mến sự thật nên Gioan La San rất bị “sốc” khi Văn kiện này coi Ngài như là Bề Trên.

Công chứng viên đã đưa ra những lý lẽ thuyết phục nhất để không phải đổi chức vị nhưng vô hiệu; Gioan La San không nhận tiền được hưởng mà ông Công chứng viên sẵn sàng để trao cho Ngài; Sau 3 tháng, ông công chứng viên đồng ý không để chức vị “Bề Trên” trong Văn kiện. Như vậy, người linh mục khiêm tốn đó mới nhận số tiền bồi hoàn như là một món quà biếu. Số tiền này là một phụ giúp rất lớn cho việc mua cơ ngơi nhà Saint-YON vào năm 1718. Gioan La San đã bảo vệ một cách mạnh mẽ đức khiêm nhường và sự chân thật như vậy.

74- Tôi muốn không là Bề Trên nữa

Đó là tầm nhìn và ước muốn của vị khôn ngoan không « bám víu vào địa vị » mà biết thực hiện đúng lúc trao quyền cho kẻ khác. Ngài đạt được ý nguyện đó qua quyết định của tập thể mà Ngài khuyến khích và nâng đỡ.

Sau đây là các giai đoạn tuần tự:

Từ ngày 4 tháng 12 năm 1716, 6 vị chủ chốt của Dòng ở Rouen đã tụ họp tại Saint YON, đó là các sư huynh: Barthélémy, François, Dosithée, Charles, Ambroise và Etienne. Họ đề cử một người đầu tiên được gọi là “SH. Giám tỉnh đặc nhiệm” của 22 cộng đoàn của Dòng. Sau khi đã thăm viếng tất cả các cộng đoàn trong 5 tháng, vào

tháng 5 năm 1717, mọi sự được sẵn sàng cho Tổng Công Hội.

Gọi là để chọn “ngày lành tháng tốt”, Tổng Công Hội được khai mạc vào ngày lễ Chúa Thánh Thần Hiện xuống (16 tháng 5 năm 1717) và 2 ngày sau chọn ra được sư huynh Barthélémy như là “Bề Trên Tổng quyền đầu tiên”, ngài lúc đó được 39 tuổi. Được loan báo tin mừng, vị Sáng lập thừa nhận đơn giản rằng: “Đã từ lâu sư huynh đã thi hành chức vụ này rồi” .

Vị lãnh đạo mới điều hành việc bầu chọn 2 người “phụ quyền” : SH. Jean, Bề trên các trường ở Paris, và Joseph phụ trách các trường ở Reims. Kể từ ngày đó, công thức của người về hưu tươi nở sẽ là: “sư huynh hãy đến gặp Bề Trên Tổng Quyền, tôi không còn là gì hết”.

75- Trồng nho?

Các sư huynh thuê cơ ngơi khu nhà Saint YON trong 6 năm (từ năm 1705-1711) được ký hợp đồng thuê lại vào năm 1711 trong vòng 9 năm, cũng cùng một điều kiện như hợp đồng trước, mỗi năm trả 400 lia. Trong khi Nhà Tập dời về Paris vì nạn đói lớn vào năm 1709 và chỉ trở lại đây vào năm 1715, các công việc khác được gầy dựng nơi đây vẫn tiếp tục sống và phát triển.

Một ngày kia vào tháng giêng năm 1718 khi sư huynh lo vườn đang làm việc thì Gioan La San đi qua, Ngài hỏi người đệ tử của mình rằng:

- Con đang làm gì thế?
- Sư huynh đó trả lời: Dạ thưa Cha, con lợi dụng những ngày mùa đông để trồng nho và các cây ăn trái ạ!
- Gioan La San đáp lại: Ý của con tuyệt vời đó, nhưng không thuận lợi lắm đâu, vì Cha có một hy vọng chắc chắn rằng không bao lâu nữa, Thiên Chúa sẽ giao nơi này cho chúng ta làm sở hữu. Như vậy có nghĩa là con muốn làm

cho nó cao giá và mua với giá mắc hơn nên làm cho nó đẹp hơn và canh tân nó. Con hãy đợi năm sau hẳn hay”.

Bá tước Louvois qua đời trong những ngày cuối cùng của năm 1717, những người thừa kế rao bán vào đầu tháng giêng năm 1718. Ma quỷ xúi giục các kẻ nghịch cùng các sư huynh nên nhiều người đến xem khu cơ ngơi đó, thấy thích cả cơ ngơi và kể cả giá rao bán... Thông báo rao bán được dán cùng khắp thành phố Rouen; người thì nói nhà Saint YON rao bán, người khác thì nói các sư huynh phải ra đi vì các sư huynh không mua cũng không thuê lại được. Bấy nhiêu điều thị phi mà Gioan La San phải thắng cho được nhờ lời cầu nguyện và tin tưởng vào Thiên Chúa.

Trong gia đình này có linh mục Louvois là người vẫn luôn trung thành với các sư huynh và được thừa hưởng tinh thần bác ái của người mẹ, can thiệp vì các sư huynh để cơ ngơi trên được nhường lại cho các sư huynh với giá hữu nghị là 15 000 lia mà 9000 lia được trả khi mua và 6000 còn lại được trả làm 3 đợt vào ngày 1 tháng giêng năm 1719, 1729 và 1721. Hợp đồng mua bán được ký trước các công chứng viên Paris là Baptiste và Lefèvre ngày 8 tháng 3 năm 1718.

Số tiền 15 000 lia, cho dù không to lắm, nhưng đối với những người nghèo chỉ sống nhờ cửa bố thí thì cũng hơi khó kiếm. Thế nhưng Chúa Quan Phòng cung cấp đủ cho, không thiếu chút nào. Trước hết, để mua cơ ngơi này, Gioan La San đã dành được 6000 lia trong năm 1713 trong các cổ phần ở Rouen: Ngài có thể rút ra. Mặt khác, tiền đền bù danh dự của ông Rogier về vụ việc Clément (đóa hoa 73) cũng được 5200 lia. Cuối cùng, những “cúng dường” của những người bạn bác ái của Hội Dòng. Vì vậy số tiền cần thiết nhanh chóng được thực hiện.

Và Saint YON vẫn là nhà Mẹ của Dòng cho đến năm 1770.

76- **Chúng ta sẽ làm gì?**

Ông Charon, một người rất nhiệt thành, từ Canada đến Paris lo nhiều công việc. Ông nài nỉ để ông đem 4 sư huynh về Canada. Các sư huynh cầu nguyện để tìm Thánh ý Chúa. Sư huynh Barthélémy sau cùng thì đồng ý. Gioan La San cũng đồng ý và sư huynh Phụ Quyền từ Saint YON đến cũng vì mục đích cho biết ý kiến thuận lợi của ngài. Vì vậy các ngài chọn 4 sư huynh, tuyển chọn một cách đặc biệt.

Hai ngày sau, sư huynh Phụ Quyền muốn trở về Saint YON, đến chào Cha Gioan La San, khi đó đang cầu nguyện và suy nghĩ về vấn đề này. Sư huynh Phụ Quyền quá sức ngạc nhiên khi nghe nói: “Ôi lạy Chúa! Các con sẽ làm gì ở đây?...Các con sẽ bắt tay vào một công việc mà nó đưa các con vào trong một mớ bồng bong, rối rắm và sẽ có những hậu quả phiền phức”. Trong khi Ngài còn đang nói thì sư huynh Barthélémy đi đến và nói chắc chắn rằng không thể lùi được nữa và đã lấy quyết định rồi. Người của Thiên Chúa lặp lại: “Các con sẽ làm gì ở đây?” và Ngài không nói thêm gì nữa.

Hai lần cảnh báo như thế ảnh hưởng đến hai sư huynh; các ngài quyết định không gởi các sư huynh đi Canada với ông Charon nữa. Sau này, ông ta thú thật rằng ý của ông ta là sẽ trao 4 sư huynh cho 4 cha sở khác nhau trong đồng quê. Đó chính là sự đổ vỡ của đời sống cộng đoàn và mất các ơn gọi đã dẫn thân. Làm sao mà Gioan La San đoán ra được những ý định của ông Charon như thế?

77- **Lửa cháy! Lửa cháy!**

Trong những tháng đầu năm 1719, tiệm bánh gần cơ ngơi Saint YON bị cháy mạnh, có triển vọng cả tiệm bánh bị thiêu rụi. Lúc đó các Tập sinh đang đọc kinh nhật tụng. Sư huynh Bê Trên là sư huynh Barthélémy ra lệnh và các anh

Tập Sinh chạy vội vàng đến tiếp cứu, ngăn chặn ngọn lửa tấn công tiếp. Cả lối xóm xông xáo, dân chúng tụ tập lại và mỗi người một cách theo phương tiện mình có, để ngăn chặn hay dập tắt ngọn lửa. Quang cảnh thật ồn ào náo nhiệt, kẻ kêu người la ơi ới, khuyên phải làm thế này, thế kia, đủ mọi thứ lời khuyên hỗn độn như đồng hành với cơn hỏa hoạn. Tất cả mọi con tim đập cùng nhịp hiệp nhất với nhịp đập của con tim người chủ lò bánh để mển.

Gioan La San trong lúc náo nhiệt đó, đang ở trong phòng bệnh vì bị cúm và khó thở. Khi hỏa hoạn mới bắt đầu thì Ngài đọc kinh nhật tụng; dân chúng đông đúc chạy đến nơi bị lửa hoành hành thì Ngài cũng không hay và vẫn tiếp tục cầu nguyện. Khi tiếng la ó vang đến tai Ngài thì Ngài đến bên cửa sổ để nhìn ra, sư huynh y tá lúc đó đang ở đấy, cho Ngài biết là lò bánh bị cháy.

Lập tức, Gioan La San quỳ sụp xuống, chấp tay lại và cầu xin Thiên Chúa. Sư huynh y tá luôn luôn ở bên cạnh Ngài, bảo đảm chắc chắn rằng, ngay từ lúc đó, ngọn lửa bớt dữ dằn và dân chúng cũng bớt lo âu. Thật vậy, trận hỏa hoạn gây chút ít thiệt hại mà thôi, điều đó, các sư huynh gán cho nhờ lời cầu nguyện của người tôi tớ của Thiên Chúa.

78- Sư huynh Barthélémy nổi cơn thịnh nộ

Gioan La San nằm trên giường bệnh trong những tháng cuối đời, đau đớn do bệnh khó thở và bệnh thấp khớp vì những loại thuốc cực mạnh người ta áp dụng để chữa bệnh cho Ngài không mang lại kết quả lâu dài.

Vào tháng 2 năm 1719, một cơn khó thở làm Ngài nguy kịch. Các sư huynh hết sức quan tâm để làm xoa dịu cơn đau; phần Ngài, Ngài cảm ơn họ và thêm rằng: “Của lễ đã sẵn sàng hiến tế, phải làm việc tốt để thanh tẩy nó”. Vài hôm trước khi Ngài qua đời, khi sư huynh Barthélémy đang ở một mình bên đầu giường Ngài, bên ngoài, các sư huynh

nghe to tiếng và như là một cuộc cãi nhau. Sư huynh Barthélémy lên giọng và tỏ ra xúc động. Điều này có hơi lạ vì người ta biết sư huynh rất tôn kính vị Sáng lập.

Để biết rõ nguyên do, sư huynh y tá đi vào phòng của người bệnh, kéo sư huynh Bê Trê lên ra ngoài và nói:

- Thưa Bê Trê, Bê Trê đừng nói gì có thể làm phiền lòng Cha của chúng ta!

- Sư huynh Bê Trê nói nhỏ với sư huynh y tá – sư huynh à, nếu sư huynh biết lý do làm tôi nổi cơn thịnh nộ, sư huynh sẽ chấp thuận và còn nói to hơn tôi nữa. Gioan La San nói: “Bệnh của Cha làm hao tổn cho cộng đoàn; tốt hơn là để Cha chết đi thay vì tiêu hao nhiều như thế”.

Đó là những lời nói khiêm nhường trọn hảo; nhưng lòng bác ái của sư huynh Barthélémy cũng quyết chăm sóc hết sức có thể người bệnh quá xứng đáng cho đến giây phút cuối cùng. Vì vậy sự nổi nóng đó là muốn can thiệp cho vị Cha chung nhân lành uống một vài loại thuốc để làm dịu bớt cơn đau.

79- Tù ngục phục hết mọi người

Từ khi Ngài từ chức và sư huynh Barthélémy lên lãnh trách nhiệm cho đến cuối đời, Gioan La San tỏ ra vâng phục hoàn toàn, không phải chỉ với Bê Trê mà còn đối với những người có quyền cho dù tạm thời.

Sau đây là vài sự kiện minh chứng:

Trong lần bệnh cuối cùng, vào một ngày kia sư huynh Barthélémy nói với Ngài vui lòng dâng Thánh lễ, tuy không thể được, nhưng Ngài vâng lời lập tức mà không nói gì cả. Ngài mặc áo lễ xong thì sư huynh Bê Trê chạy đến vì đã được ai đó báo cho ngài tình trạng rất yếu của Gioan La San, xin lỗi Ngài và xin Ngài đi nằm lại; Ngài lập tức trở về nằm nghỉ và cũng như lúc này không nói lời gì.

Trong suốt thời gian nằm bệnh này, Gioan La San vâng lời với một lòng đơn sơ tuyệt vời, đối với sư huynh y tá và đối với sư huynh trẻ Tập sinh được giao nhiệm vụ luôn luôn trực bên cạnh Ngài. Sư huynh Tập sinh này chưa có kinh nghiệm nên không quan tâm đến tuổi tác của người bệnh nên nhiều khi bắt Ngài làm những việc không phù hợp hay Ngài phải làm với nhiều cố gắng. Nhưng người bệnh cố gắng vâng lời trong hết mọi sự.

Một anh Tập sinh khác xin Ngài giáng nghĩa cho một đoạn Phúc Âm. Gioan La San gửi anh đến cho sư huynh Bê Trê là người có quyền trên anh Tập sinh, tức như là người được ơn để giải nghĩa cho anh.

Một anh Tập Sinh thứ ba được gửi đến để quét gian phòng nghèo nàn của Ngài. Anh nói là đã được lệnh làm việc này. Vị linh mục khiêm nhường hỏi anh Tập Sinh rằng: “Cha có phải đi ra ngoài không?” Vì anh Tập sinh không biết trả lời nên Ngài nói: “Con hãy đi hỏi Bê Trê của con?”

Một ngày kia, trong lúc Ngài không được ổn trong người, một sư huynh đến hỏi Ngài lúc nào Ngài có thể dâng Thánh lễ được. Người bệnh trả lời: “Con phải đi hỏi sư huynh François”. Vì sư huynh này thay thế cho sư huynh Bê Trê Barthélémy trong lúc sư huynh này vắng mặt.

Sư huynh phụ tá sư huynh y tá là một sư huynh Nhà tập. Khi sư huynh này đem đến cho Gioan La San một thứ thuốc gì khó uống thì anh nói: “Này Gioan La San, hãy uống chén này vì vâng lời”. Nghe tới từ vâng lời, kẻ sắp lìa đời làm một cố gắng vượt bực để làm theo ý của người Tập sinh.

Người tôi tớ của Thiên Chúa quả đáng nêu gương cho chúng ta về sự tôn trọng ý của Thiên Chúa, cho dù kẻ truyền đạt đó là ai.

80- Lễ Thánh Cả Giu-se

Lễ Thánh Giu-se đã gần kề. Sự tôn kính đặc biệt của vị Sáng Lập đối với Đấng mà Ngài đã chọn làm Quan Thầy và Đấng bảo trợ cho Dòng, thôi thúc trong Ngài một sự ao ước to tát làm sao có thể dâng Thánh Lễ tôn kính thánh Giu-se vào ngày 19 tháng 3 năm 1719.

Ngày hôm trước lễ, vào khoảng 22 giờ. Ngài cảm thấy cơn đau bớt dần và có sức khỏe nhiều hơn. Chính Ngài cũng rất ngạc nhiên, Ngài nghĩ đó là một cơn mơ và không nói với ai. Sáng ngày hôm sau, Ngài cảm thấy trong tình trạng thức dậy được và dâng Thánh lễ. Niềm vui của Ngài quá lớn lao và niềm vui của các sư huynh càng nhiệt liệt hơn vì nghĩ rằng Ngài được dứt khoát lành bệnh.

Cha Gioan La San bước lên bàn thờ với một sự trầm lặng và sốt sắng vốn có của Ngài. Qua bài giảng, Ngài dạy bảo các sư huynh về việc tiến tới thiêng liêng theo gương và dưới sự bảo trợ của “Thánh Cả Giu-se”. Ngài trông cứng rắn và mạnh khỏe; giọng Ngài hùng hồn.

Nhưng than ôi! Đó chỉ là một ân huệ thoáng qua được Thánh Cả ban cho. Sau khi lòng sốt sắng của Ngài và của các sư huynh được toại nguyện, Ngài lại rơi vào trạng thái trước kia, không còn đủ sức để trở về phòng của mình. Các sư huynh đưa giúp Ngài lên giường. Ngài không chỗi dậy lần nào nữa... Cái chết ngày 7 tháng 4 tiếp theo chờ đợi Ngài.

81- Trên đường về Nước Trời

Gioan La San cảm thấy bệnh tình ngày càng nặng vào những tuần lễ cuối cùng mùa chay năm đó. Nhưng Ngài được “hồi sinh” đủ sức để dâng Thánh Lễ cuối cùng ngày 19 tháng 3, kính Thánh Cả Giu-se (xem đóa hoa 80). Sau đó là nằm liệt giường cho đến khi qua đời. Đối với Gioan La

San, Tuân Thánh sẽ là một con đường dài của thập giá. Vào ngày 3 tháng 4, Gioan La San soạn di chúc viết tay mà trong đó, Ngài nhấn mạnh đến tín lý chống lạc giáo Giảng-xê: “Trên hết mọi sự, Cha trời lại cho các con hãy hết sức tùng phục Giáo Hội và nhất là trong thời kỳ rối ren này, để minh chứng không có bất cứ một điều gì làm tách rời khỏi Giáo Hội Roma...Cha cũng khuyên các con chu toàn công việc của các con với một lòng nhiệt thành và với tất cả sự vô tư và có được một sự liên kết chặt chẽ giữa hai điều này.”

Sau đó hai ngày, tức ngày 5 tháng 4 (hai ngày trước khi qua đời), Cha xứ họ đạo Saint-Sever mang đến cho Ngài một tối hậu thư và bi đát của ngài d’Aubigné Tổng Giám mục thành Rouen có nội dung như sau: “Cha bị cấm (bị treo chén), vì lý do nói láo”. Một lời tuyên bố đầy ý nghĩa cuối cùng để đáp lại lệnh cấm trên: “Tôi thờ lạy Thánh Ý Chúa trong mọi sự đối với tôi”. Kẻ hấp hối “chấp tay lại, mắt hướng về trời và tắt thở”. Đó là lúc 4 giờ sáng nhằm thứ 6 Tuần Thánh, ngày 7 tháng 4 năm 1719. Kẻ qua đời thiếu 23 ngày thì được 68 tuổi.

82- Luật lệ quá bó buộc chăng?

Một tu sĩ của một nhà Dòng được canh tân, đến gặp Gioan La San nơi phòng mặc áo, nói với Ngài với tất cả sự đơn sơ mà rằng: “Thưa Cha, luật của các sư huynh của Cha bó buộc quá; các sư huynh quá giữ mình so với những người suốt ngày phải lo dạy dỗ con trẻ.

Người tôi tớ Thiên Chúa trả lời cho vị tu sĩ đó bằng vài lời thôi, nhưng với một cách sao cho người này trong tương lai, không còn ước muốn có những lời linh tinh như vậy nữa. Ngài nói: “có phải đó là điều mà Đấng lập Dòng của thầy muốn không?”

Luật không phải là một cái gì đó bó buộc người tu sĩ hơn là

cái lan-can của cây cầu đối với người đi bộ, hay hai đường rầy đối với xe lửa. Muốn cho một người tu sĩ giữ luật, đó là muốn cho người đó hạnh phúc.

83- Một người tội lỗi hoàn lương

Trong khi đi đường, những lúc không phải đọc kinh, Gioan La San có thói quen trò chuyện với những người cùng đi đường để có dịp nói với họ về Chúa và về việc lành phúc đức. Một ngày kia, trong khu rừng Villiers-Cotteres, Ngài gặp một người lưu manh giả dạng linh mục. Không có việc gì mà anh ta không làm.

Đẩy lòng tin cậy vào Thiên Chúa, Gioan La San nói chuyện với người tội lỗi nầy và đánh động được con tim lầm lạc, gây tin tưởng cho anh ta và cuối cùng được anh ta thổ lộ cuộc đời tội tệ của mình. Nhưng vì Ngài phải tiếp tục cuộc hành trình nên Ngài hẹn với vị linh mục giả nầy nơi nhà các sư huynh ở Paris.

Đến ngày hẹn, Sư huynh Bê Trê của cộng đoàn tiếp đón anh rất nồng hậu như người Cha nhân lành của ngài đã yêu cầu. Nhưng chớ với vì vấn đề tâm linh anh tỏ bày cùng ngài và vì không chắc chắn về sự thành thật hoàn lương của anh, nên ngài đã tách anh khỏi các sư huynh trong cộng đoàn chờ ngày Gioan La San đến.

Gioan La San nghe anh xưng tội, tin là anh ta thành thật và tìm cho anh ta một chỗ làm trong bệnh viện. Ngài vẫn tiếp tục đồng hành với tâm hồn hoàn lương nầy cho đến cuối đời. Trên Thiên đàng vui mừng biết bao vì sự trở về của người con hoang đàng, của con chiên lạc đàn nầy.

84- Kẻ đào ngũ

Các cha xứ và các linh mục giải tội nghe nói những điều tốt mà Gioan La San đã thực hiện và về những hoán cải mà

Thiên Chúa đã làm qua người trung gian của Người, nên thường xuyên đến được tư vấn khi có những trường hợp gây cản trở và rắc rối nhất trong việc hướng dẫn các linh hồn đã chìm sâu trong tội lỗi. Đôi khi cần phải có những phép lạ ơn Chúa để các linh hồn này hoàn lương. Gioan La San đón nhận họ để hoàn tất điều mà người khác đã khởi sự hoặc bắt đầu điều mà họ không dám làm.

Vì vậy mà một ngày kia, Ngài đón nhận một thầy sáu đào ngũ khỏi Giáo Hội cũng là người đã chọn nghề quân đội, đang sống cuộc đời phóng khoáng. Đấng Mục tử nhân lành tỏ ra rất nhẫn nại và khoan dung đối với con chiên lạc, ban cho anh ơn hoán cải qua trung gian của Gioan La San. Ngài dùng thời gian, cầu nguyện và làm việc đền tội cần thiết cho đến khi đem về cho Thiên Chúa ông thầy sáu quay lại đường ngay nẻo chính. Trở thành người tội tử vào giờ thứ mười một, ông cũng sớm lìa trần với một tâm hồn hối cải và yêu thương, được thoát khỏi bàn tay của ma quỷ nhờ vào tình thương của Thiên Chúa.

85- Một hợp đồng với ma quỷ

Có nhiều tâm hồn trở nên nô lệ của ma quỷ qua việc ký một hợp đồng để được sự trợ giúp của nó hầu được thành công trong mọi việc ở đời này. Đây là một lỗi rất to lớn, nhưng cho dù vậy, Thiên Chúa vẫn không bỏ rơi mà vẫn luôn tìm cách để hoán cải họ qua những người chủ chăn. Lại một lần nữa Gioan La San thực hiện vai trò người chủ chăn nhân lành, tìm đủ mọi cách để đem con chiên lạc trở về đàn mà Thiên Chúa đã gọi để anh cũng là người chủ chăn.

Gioan La San là một người rất kín đáo, không bao giờ nói về những thành công và những xông pha mà Ngài dùng để chuẩn bị cho những việc này. Nhưng Chúa Quan Phòng ngẫu nhiên đã để cho biết một trường hợp như sau:

Một người linh mục đáng thương, trở thành một Giu-dà vì

lợi dụng ơn thánh nên đã ký một hợp đồng với ma quỷ, một hợp đồng viết trên nhiều trang giấy bằng chính máu của mình và ký tên cũng bằng máu của mình.

Để trao đổi việc ban tặng cả con người của mình bây giờ và mãi mãi, ông yêu cầu với Satan:

Một món tiền lớn;

Vinh quang , chức vị cao;

Vui sướng dồi dào;

Danh tiếng như một đấng thánh, một thi sĩ nổi danh và một nhà thuyết giảng hoàn hảo.

Tất cả những lợi lộc đó cho đến tuổi 65. Sau đó, quỷ có thể đem ông vào hỏa ngục.

Thật khó biết bao cho việc hoán cải của một người đã “bán mình cho quỷ”. Chỉ có một điều mà người ta có thể biết được từ Gioan La San, đó là một sự hoán cải thật tình và bền lâu.

86- Một mực không theo ý Cha mình

Vị Sáng lập thánh thiện có tập quán cầu nguyện suốt đêm và thêm vào đó cả việc đánh tội, cho những người con thiêng liêng của Ngài bị cám dỗ rút lui mà không chịu theo lời khuyên của Ngài. Trong thời gian cầu nguyện, Ngài từ chối việc xin rút lui của những sư huynh đó.

Thông thường, nhờ lời cầu nguyện và hãm mình, Ngài xua đuổi được con quỷ cám dỗ đó. Thế nhưng, có một người nhất quyết không chịu nghe theo những lời khuyên của vị Bề Trên Ngài trong suốt 6 tuần lễ, đòi cho được tự do. Một mực không nghe tiếng của Cha mình, anh tuyên bố sẽ không tham dự Phục sinh trước khi anh ta rời khỏi nhà này mà anh cảm thấy như bị ở tù vậy. Tâm trạng đáng thương đó không còn cho phép người Cha nhân lành giữ một người đệ tử có một ngôn ngữ không ki-tô chút nào. Trước khi gia nhập nhóm của Gioan La San, sư huynh này là bác sĩ chuyên khoa phẫu thuật. Lúc ra đi, các sư huynh trao lại cho anh

quần áo thường và túi đồ nghề của anh. Ngày thứ ba tiếp theo, anh ngã bệnh sốt nặng; được đưa vào bệnh viện nhưng hai ngày sau, anh qua đời tại đó và không được chịu một bí tích nào trong đạo. Khi hay tin chẳng lành đó, Gioan La San rất đau lòng và cầu nguyện cho linh hồn anh được an nghỉ trong Chúa.

87- Ngài đối xử dịu dàng dễ thương

Khi Gioan La San thành lập trường N. , Ngài đưa hai sư huynh đến đó mà một trong hai đang chao đảo trong ơn gọi của mình. Ngài thường đến thăm sư huynh này và vì thế thường phải đi vào ban đêm và đi bộ dĩ nhiên. Đối với những ai làm phật lòng, Ngài không buồn chút nào, trái lại, Ngài đối xử với một sự dịu dàng rất dễ thương. Vì vậy mà Ngài kéo được các linh hồn lầm lạc trở về.

Nếu Ngài biết các sư huynh trong trường này không được mạnh khỏe thì Ngài nhanh chóng đến để giúp đỡ họ; Ngài hy sinh cả cái cần dùng để làm cho họ được giảm bệnh, giúp họ trong những chuyện nhỏ nhặt vì căn bệnh của họ, canh bệnh ban đêm và tự đi hỏi thăm bác sĩ cho họ. Nếu đôi khi cần nghỉ một chút thì Ngài ngồi trên ghế vì nhà chỉ có 2 cái giường. Trong lúc Ngài chăm sóc bệnh nhân như thế thì Ngài chỉ ăn bánh mì và uống nước mà thôi.

Một lần khác, đang ở trong một nhà nơi có một sư huynh bị bệnh, Ngài nhường chính cái giường của Ngài cho sư huynh mặc cho các sư huynh khác can ngăn và cả đêm đó Ngài không chợp mắt, hài lòng vì có được một dịp để hãm mình và cầu nguyện lâu giờ hơn. Ngài yêu thương tha nhân vì sự cứu rỗi linh hồn và vì vinh quang Thiên Chúa như thế.

88- Các sư huynh phải do một linh mục điều khiển có là điều bắt buộc không?

Đối với vị Tổng Giám mục câu trả lời là **PHẢI**: là vì quyền

tối thượng của thừa tác vụ tư tế. Đối với Gioan La San câu trả lời là KHÔNG: vì tự do trong Giáo Hội của một hiệp hội giáo dân. Do đó có sự tranh luận, vị điều hòa viên đề nghị “chúng ta bỏ phiếu”. Người ta chọn sư huynh Henri l’Heureux được xem là “khôn ngoan, điều độ, khiêm tốn và nhân đức vững chắc”. Khi được thông báo việc lựa chọn này, vị Tổng Giám mục phủ quyết. Hơn nữa, lấy quyền bính tối thượng, Ngài hủy việc bầu bán. Riêng đối với Gioan La San, ngài lấy quyền của mình mà ra lệnh: “Cha vẫn là Bê Trê”. Chắc chắn đối với người tuân lệnh cũng không khỏi đau lòng, Ngài nói: “Nầy Cha đây bây giờ trở thành người đại diện chính thức của Tổng Giám mục, bên cạnh các thầy giáo trường học”. Và các sư huynh cười.

89- Ngôi trường sư phạm thứ nhất

Trong thời kỳ bắt đầu, Nhà Tập chưa được khai sinh. Bernard thuật lại sự thiếu sót này với một nét đơn sơ đẹp: “Chỉ cần người xin gia nhập được sống với Gioan La San trong 15 ngày là đủ để gọi vào các nhà trường”.

Và bởi vì nhất là các sư huynh sẽ là những nhà giáo dục chủ yếu ở thành phố, không tách biệt trong những nhà trường ở thôn quê, cho nên vấn đề “những thầy giáo nhà trường cho vùng quê” được đặt ra. Vào ngày đó, những cha xứ thành Reims yêu cầu Gioan La San đào tạo những thầy-giáo dân, đặc biệt cho vùng quê không tin vào Chúa. Như vậy “vùng xa nước Pháp” sẽ không bị lãng quên. Làm sao mà không nhận một lời yêu cầu tông đồ rất khôn ngoan như thế?

Từ năm 1687, tại Rue Neuve thành Reims, một ngôi trường rất độc đáo chào đời. Trong khuôn khổ đó, các “Tập sinh” chuẩn bị công việc của nhà giáo dục ki-tô trong các họ đạo thuộc thành phố cho “những con em thợ thuyền và người nghèo”. Bên cạnh các tập sinh, các bạn giáo dân cũng học sư phạm để rồi ngày mai, sẽ là những giáo viên hoàn hảo

trong các trường vùng quê. Các thầy giáo nầy luôn luôn được các sư huynh yêu thương, khích lệ, nâng đỡ và che chở.

Có thể là những sự việc đó không bao giờ có, nếu không có cuộc gặp gỡ của người tiên phong độc đáo. Sau đây một vài chi tiết như để tưởng nhớ.

90- Ông Nyel, người tiên phong độc đáo

Trong tiềm thức của các sư huynh đầu tiên, người tiên phong nầy mang một sắc thái dân dã. Phải chăng đây là một người bạn cứu trợ và khéo léo, đi từ thành phố nầy đến thành phố khác, từ tỉnh thành nầy đến tỉnh thành kia để thành lập nhà trường? Có phải đó là một con người bất định chăng? Chắc chắn là không rồi! Có lẽ vào thời nay, người ta sẽ ghép ông vào loại “người du mục”. Thế nhưng con người hay “đi đây đi đó” nầy biết trở về những cái cơ bản của mình để hoàn tất công việc của mình ở nơi đó và để chấm dứt cõi đời. Một cách hết sức khách quan, bà Maillefer đã gán cho ông là “một người khôn khéo, có khả năng để thành lập nhà trường”. Trong chiều hướng đó, ông không phải là một “người sơ sài dễ mển” cũng không phải là một người “không có định hướng”, nhưng là một người đưa đường đích thực cho La San.

Sau đây một vài tiếp cận để hiểu hơn về con người độc đáo nầy:

Người quản lý nhà thương ở Rouen và người đi gieo rắc nhà trường bình dân. Nguyên quán ở Loen có người cậu là chánh xứ ở đó. Ông Nyel, vào lúc 36 tuổi, điều hành linh hoạt “Văn phòng người Nghèo của thành phố Rouen”.

Chức vụ của ông gồm: quản lý bệnh viện và dạy cho các trẻ em nghèo. Với chức danh nầy, người thầy-giáo dân nầy trong suốt 10 năm, là hiệu trưởng của các trường bác ái trong 4 khu vực của thành phố: Saint Maclou, Saint Vivien, Beauvoisine, Tour Gobelín.

Thêm vào đó, để linh hoạt sư phạm, ông cố gắng tập hợp các thầy giáo lại thành một cộng đồng giáo viên.

Thay đổi chức vụ và thành lập 7 trường học. Khi được 57 tuổi, con người táo bạo đó giải thoát hết mọi bó buộc của nhà thương ở Rouen. Được thúc đẩy do “ngọn gió thứ hai” của ông, ông đến gặp Gioan La San và hợp tác với Ngài. Ba ngôi trường ở Reims chào đời nhanh chóng. Sau đó 4 trường giáo phận khác được khai giảng. Trong vòng 6 năm, thành lập 7 trường cho người nghèo, không phải đó là một công việc quá tốt đẹp sao?

Khi sứ mạng đã hoàn tất, ông lui về nhà mình. Con người đi bộ này cứ từ từ tiến tới một cách trầm tĩnh, vượt qua những lời qua tiếng lại. Vào năm 1685, ông được 65 tuổi, ông truyền lại cho 2 sư huynh La San kế vị: sư huynh Nicolas Bourlette và sư huynh Gabriel Drolin. Phần ông, một người kỳ cựu trong việc thành lập nhiều công cuộc thành công, ông không quên sự dấn thân trọng thể của mình vào năm 1656: “hiến dâng trót mình cho đến cuối đời để phục vụ những người nghèo ở Rouen”. Vì lời hứa này, ông lui về thủ đô Normand để làm lại chức vụ của ông là “quản lý trưởng các nhà trường”. Thay thế cho lời nguyện lễ tang, không có gì cảm động hơn lời ghi chú của Bernard làm người ta phải sa lệ: “Ngài La San được thông báo trước về tin ông Nyel qua đời nên cho căng vải tang nhà nguyện của các Đì Chúa Hải Đông. Ngài dẫn tất cả học sinh đến đó để tham dự lễ REQUIEM trọng thể.

91- Nhà phẫu thuật giỏi

Vào một ngày kia, người ta mang đến cho Gioan La San một cậu thiếu niên chừng 14-15 tuổi mà đầu của anh ta bị một một thứ bệnh ngoài da có giòi. Thấy đã nhợn và có mùi cũng hôi không chịu nổi.

Vị linh mục bác ái coi đây là một cơ hội hãm mình tuyệt vời. Thấy tóc quá dày ở nơi vết thương và chung quanh, trước tiên Ngài dùng kéo để cắt. Trong một phút chốc, bản

tính tự nhiên vùng dậy và thấy ghê tởm quá, điều đó cũng dễ hiểu. Nhưng với ơn Chúa, ý chí thắng được bản năng, nên Ngài không nhường việc phẫu thuật tế nhị đó cho một sư huynh khác đã đề nghị. Sau khi cắt xong, cái đầu của anh ta trông như cái mũ nhỏ (calotte) đầy ghẻ chốc, dường như hết cứu chữa, hoặc ít ra đòi hỏi sự chăm sóc của một nhà phẫu thuật giỏi mới chữa lành được.

Gioan La San chỉ bọc quanh đầu cậu con trai một miếng vải và điều chính của người tôi tớ Thiên Chúa là cầu nguyện. Quả vậy, trong vài ngày sau đó, cái đầu của chàng thanh niên được lành lặn tốt đẹp.

92- Đức nghèo khó mà các con yêu quý

Điều luật nầy Ngài để lại cho các sư huynh, Gioan La San đã thực hành trong suốt cuộc đời của Ngài.

Sau đây một vài ví dụ điển hình trong cách ăn mặc:

Một ngày kia, Ngài đơn sơ đưa cho một sư huynh đôi vợ để khâu lại. Khi vá xong, sư huynh đến nói với Ngài: “Thưa Cha, vợ của Cha đã vá xong”. Người nghèo theo Phúc âm đáp lại với một sự xúc động : “Vợ của Cha ư? Nầy con ơi, Cha chẳng có vợ nào là của Cha cả!”

Một lần khác, khi đi vào thành Reims đầu đội một cái mũ cũ rách, làm cơ cho gia đình Ngài xấu hổ cũng như lôi kéo sự nhạo cười của kẻ khác nên Ngài mua một cái mũ khác theo đề nghị của sư huynh đi theo Ngài. Ngài để lại nơi người bán nón cái mũ kia. Khi biết được điều đó, một sư huynh trong cộng đoàn đến người bán nón xin lại, anh ta trả lời: “Ở sau cánh cửa kia; ngài hãy lấy về mà dùng!”. Sư huynh đó, sau khi xem xét kỹ cái nón, không còn muốn lấy về nữa và quay về giữa những lời chào bằng những tiếng cười của những người chứng kiến.

Một ngày kia, hai tên đợi Ngài để ăn cướp áo nhưng cuối cùng buộc phải trả lại cho Ngài chiếc áo dòng và áo khoát sau khi ngấm tới ngấm lui, thấy xấu hổ vì người ăn

mày cũng phải quăng đi cái áo như thế. Áo của Gioan La San có thể là cũ, vải xấu, vá víu tùm lum, nhưng có điều luôn luôn sạch sẽ và không rách rưới.

Gioan La San ở tại Calais vào một ngày lễ Mẹ Lên Trời, niên trưởng của họ đạo năn nì yêu cầu Ngài cùng đọc kinh nhật tụng mà Ngài không thể từ chối. Khi đó, Ngài mang một chiếc áo dòng rất xấu cho thấy cả áo bên trong. Các linh mục khác ngạc nhiên thấy một cựu kinh sĩ thành Reims mà ăn mặc nghèo nàn hơn tất cả các linh mục của giáo phận, nên đem đến cho Ngài một cái áo dòng coi tạm được để đọc kinh cho xứng đáng.

Một lần khác, vị linh mục khiêm tốn buộc phải cởi áo choàng quá cũ và nhận một cái khác khá hơn do một vị Giám mục thành Chartres, bạn của Ngài khi còn ở Chung Viện Saint-Sulpice. Đó là vào năm 1702.

Một ngày kia, người Cha tốt lành cần một sợi dây thắt lưng, Ngài gọi 15 đồng cho một sư huynh đến tiệm mà Ngài chỉ, để mua một thắt lưng bằng len. Khi một sư huynh khác thấy thắt lưng mới của Ngài thì hỏi Gioan La San rằng: “Tên khùng nào đã mua cho Cha sợi dây nầy thế?” Ngài trả lời: “Đó là người nghe rõ hơn con”.

Từ thành Reims trở về Paris trong mùa tuyết bằng những con đường ít sử dụng, Ngài cởi giày ra, đôi giày đã mòn trước khi Ngài lên đường, và đi chân không cho đến làng đầu tiên. Nơi đó, Ngài mang một đôi giày mới rất hợp với sở thích của Ngài: phần trước cứng và dày, phần sau để cũng vậy, 3 lớp đế may lại với nhau và đóng 100 cây đinh, tất cả nặng 2kg5. Chúng ta tưởng tượng các sư huynh kinh ngạc làm sao khi thấy Ngài đến...Paris.

93- Không phải một người tham ăn

Gioan La San không chỉ tránh những việc làm cho người ta thích và ca ngợi mình mà thôi, nhưng phải nói là Ngài không ưa những việc đó. Trong lãnh vực nầy, sự khiêm nhường của Ngài thường khi ít đem đến cơ hội để bận tâm mà từ chối những vụ đó và lại cũng rất thường hơn là bị

người ta cười nhạo và khinh chê vì dáng vẻ bên ngoài nghèo nàn. Thế nhưng, đôi khi cũng có những người ngưỡng mộ mà hy vọng sẽ không gặp Ngài lần thứ hai.

Một ngày kia, Ngài được mời ngồi ăn cùng bàn với một cha xứ mà Ngài thấy dường như được tôn trọng quá mức và Ngài buộc phải trú ở đó một đêm. Vị linh mục khiêm nhường nghĩ rằng đã tìm được một phương cách để cha xứ tốt lành sau này không còn thích Ngài nữa: đơn giản là Ngài bắt chước kẻ tham ăn và ăn ngấu nghiến. Sau đó một thời gian, vị chánh xứ kể lại với các sư huynh khi các ngài đến trọ ở đó, về nét khiêm nhường độc đáo của Bê Trên của các sư huynh. Ngài thêm là vô ích khi làm bộ tham ăn trước mặt ngài và ngài vẫn yêu mến và coi Gioan La San như là một đấng thánh.

Câu chuyện tiếp theo là Gioan La San đã ăn chay những ngày sau đó với lý do là đã ăn quá nhiều nơi nhà cha xứ.

94- Vài nét về sự khiêm nhường

Những công việc thấp hèn nhất, bị khinh chê nhất, hy sinh nhất, là những việc mà Gioan La San thích và ít chịu nhường cho ai khác. Người ta thấy Ngài dọn bàn ăn, rửa chén, giúp làm cho bệnh nhân những công việc mà ít người thích làm, quỳ dưới chân các sư huynh, hôn chân các sư huynh, thú tội to tiếng mỗi ngày (coulpe) và xin việc đền tội.

Các sư huynh chứng kiến thường xuyên những hành động khiêm nhường đó, và nhiều khi xấu hổ đỏ mặt vì thấy Bê Trên và vị sáng lập của mình mà làm những việc đó với một niềm vui to lớn.

Tuy Ngài làm những công việc hèn hạ như thế, nhưng Ngài ít khi nhận việc phục vụ của người khác, trừ phi hết sức bó buộc. Ví dụ Ngài tự mình đánh giày, tự quét phòng của mình. Mỗi năm vào ngày thứ năm Tuần Thánh, Ngài thực

hành một điểm của Luật với một phong cách hết sức ăn năn và khiêm tốn làm cho những người chứng kiến phải rơi lệ.

94- **Khiêm nhường và nhẫn nại**

Một ngày kia, Gioan La San đang đọc kinh trong vườn, bên cạnh đó có con ngựa mà Ngài thỉnh thoảng dùng vào vài cuộc hành trình.

Có lẽ nó đói lắm nên nhẹ nhàng bứt dây để đi ăn nơi cánh đồng của người hàng xóm mà Gioan La San không hay biết. Sau đó một ít lâu, chủ đồng cỏ đem con ngựa hám ăn qua nhà các sư huynh trả lại. Quá giận dữ, ông ta đi thẳng đến “vị linh mục đang đọc kinh nhật tụng”, xáng cho một cái tát thật mạnh trên má. Vị linh mục hiểu ngay là chuyện gì; không tỏ ra một chút đau buồn, vội vàng quỳ dưới chân con người hung bạo nầy và xin lỗi ông ta; người chủ cánh đồng ngạc nhiên về thái độ trái ngược với thái độ của mình, không nói tiếng nào và ra về xấu hổ.

Một lần kia, khi đi viếng Hồng Y d’Aubigné, Tổng Giám mục thành Rouen, không biết vị chủ chăn nầy được thông báo trước như thế nào mà có những lời cứng rắn trước mặt nhiều người và sau đó không tiếp Ngài nữa.

Gioan La San cũng bị một Giám mục khác tiếp đón na ná như vậy nhưng là người rất tôn trọng Gioan La San vì nhân đức của Ngài và đã giúp đỡ Ngài rất nhiều. Thế nhưng ma quỷ biết cách lèo lái để có những cáo gian Ngài. Vì vậy, Ngài đã nhận từ nơi vị đáng kính nầy nhiều sự khinh chê và nhiều lời nói rất nhục nhã mà chính những người hiện diện lúc đó phải ngạc nhiên và mắc cỡ. Thế nhưng Gioan La San không tỏ ra bị va chạm và ra về vui mừng vì được xét đoán đáng để chịu đau khổ vì Đức Ki-tô.

Khi trở về nhà cộng đoàn, các sư huynh thấy Bề Trên của

minh rất vui thì tưởng tượng rằng Ngài đã nhận được một ân huệ đặc biệt gì đó từ vị Giám mục.

95- **Và Đức Ki-tô cũng làm thinh**

Những hạ nhục mà Đấng Lập Dòng đã thường lãnh nhận từ nhiều con người khác nhau, mà một số thuộc cấp cao trong hàng giáo phẩm, không có khả năng làm Ngài có một lời nào cay đắng, cũng không làm cho Ngài có một chút thù hận nào trong lòng.

Một vị giám mục trách móc Ngài bằng những lời lẽ cứng rắn và va chạm nặng, nhưng vị linh mục khiêm nhường chỉ bảo vệ mình bằng sự thinh lặng, theo gương Chúa Giê-su trước vị Vua xét xử Người. Nhưng cuối cùng bị ép phải trả lời, Ngài nói một ít lời và với một giọng nói nhẹ nhàng làm cho vị Giám mục phải biểu lộ lòng quý mến và chỉ để Ngài ra đi sau khi đã ôm Ngài để tỏ rõ lòng quý mến đó.

Một cuộc phiêu lưu tương tự xảy đến với Ngài trong một cuộc hành trình trong xứ Cévennes. Vị Giám mục nơi đó từ trước đến nay rất tôn trọng Gioan La San và bảo trợ cho Ngài. Nhưng được thông báo bằng những báo cáo sai, nên cho triệu Ngài đến và có những lời lẽ rất cứng rắn và va chạm. Người tôi tớ của Thiên Chúa lắng nghe với hết sức trầm tĩnh và khi Giám mục cho phép Ngài nói, Ngài đánh chính với một sự khiêm nhường và dịu dàng đến nỗi vị Giám mục không thể không ôm Ngài một cách trìu mến, hứa với Ngài là không nghi ngờ gì nữa trong tương lai đối những báo cáo mà người ta trao cho ngài. Và trước khi để Gioan la San ra đi, ngài hứa là bảo đảm bảo trợ cho Ngài và cho cộng đoàn của Ngài.

96- **Một người thợ mộc bất lương**

Một người thợ mộc đã làm việc cho cộng đoàn các sư huynh và đã lãnh thù lao, nhưng vài ngày sau còn can đảm

trở lại đòi trả lương. Sư huynh gặp anh ta rất ngạc nhiên, cố phân tích để cho anh ta thấy là anh ta xảo. Nhưng người này biết Gioan La San rất tốt nên chẳng những không thú nhận mà còn lớn tiếng hơn nữa. Thấy sư huynh kia không thể nào làm cho anh ta ra về được nên anh ta bèn lên giọng đến nỗi, Gioan La San ở rất xa mà cũng nghe thấy nên đi ra gặp anh ta.

Biết rõ ràng khiêu nại bất công của anh chàng ba xảo này, vị Bê trên thấy không làm gì được nữa, Ngài truyền cho các sư huynh trao cho anh ta số tiền mà anh ta đòi hỏi làm sư huynh quản lý rất đau lòng không muốn chấp thuận một việc hết sức bất công như vậy. Sự dục dằng này dạy cho các sư huynh áp dụng thực tế lời khuyên này của Đức Kitô: “Nếu người ta đòi con áo khoát, hãy cho họ cả áo bên trong nữa”.

97- Một ung nhọt được chữa lành

Một sư huynh kia bị kiệt sức vì một ung nhọt nơi cổ họng, sư huynh được Bê Trên đến thăm và khuyên sư huynh cố gắng chịu đựng vì Chúa. Ngài khích lệ sư huynh chịu đau với hết nhẫn nại, trong niềm hy vọng vững chắc sẽ được nhanh chóng khỏi bệnh. Sư huynh này được an ủi vì có người Cha nhân lành đến thăm, xin Ngài đừng quên mình trong lời cầu nguyện. Sau khi đã hứa một cách hết sức tử tế, Gioan La San đi dâng Thánh lễ cầu nguyện cho người bệnh. Sư huynh đó chờ đợi với một sự tin tưởng sẽ được mau chóng khỏi bệnh nhờ vào lời cầu nguyện mà Gioan La San đã hứa. Quả thật sư huynh không lầm, vì trước khi Thánh lễ chấm dứt, ung nhọt bị vỡ ra bên ngoài, điều đó cho thấy chắc chắn được chữa lành trong vài ngày thôi..

98- Được chữa khỏi đau đầu

Sư huynh Gilles là một con người rất thánh thiện, gương mẫu của mọi nhân đức, thành linh thấy bị đau đầu trong lúc

đang đi bộ trên đường, đến nỗi ngài không thể tiếp tục đi được nữa. Bắt buộc phải nghỉ chân vì đau quá, sư huynh nhớ lại mình có một lá thư của người Cha nhân lành mà ngài giữ kỷ niệm coi như là một kỷ vật thánh.

Trong sự xác tín này, sư huynh áp vào đầu, đặt bên trong cái nón. Và rồi đẩy lòng tin vào Thiên Chúa và vào những công nghiệp của người Tội tớ của Người, sư huynh lấy hết can đảm đứng lên, mặc dù cơn đau càng dữ dội. Khi sư huynh bước được vài bước, sư huynh cảm thấy cơn đau biến đâu mất. Sư huynh đi hết cuộc hành trình mà không có điều gì xảy ra và hết lòng tạ ơn cùng chúc tụng Thiên Chúa.

Một sư huynh khác bị sốt nặng, sư huynh cầu khẩn cùng Thiên Chúa, nhờ lời chuyển cầu của Gioan La San. Sư huynh hứa khi được lành bệnh, sẽ làm một tuần cửu nhật tạ ơn. Sau đó, sư huynh áp vào đầu, dưới cái mũ của mình một trong những lá thư mà người của Thiên Chúa viết gửi cho sư huynh. Xong, sư huynh thiếp đi và khi thức dậy, sư huynh cảm thấy đã được giải thoát khỏi cơn sốt.

99 Thiên tài sư phạm: nguyên tắc truyền thống sáng tạo

Gioan La San thực sự là một thiên tài của trường học. Ngài có được cái trực giác về những nhu cầu đa dạng và biết triển khai chúng. Ngài đáp trả bằng những sáng tạo táo bạo và thực tế, mở rộng từ những “trường bác ái” đến những trung tâm dạy nghề, nhưng cũng không quên các trường Chúa Nhật, lớp đêm, nội trú và những công tác nhân đạo tâm kỳ. Nhiều tác giả đã nhấn mạnh về sự hiện đại của những công việc được thành hình này.

Điểm qua một vài điều:

- Để hiểu và tiếp thu những cơ bản của chương trình tiểu học (tập đọc, tập viết, làm tính), trước tiên là học đọc

tiếng Pháp bằng phương pháp lô-gích và phân tích trong một bầu khí trầm lặng. Để bảo vệ ý tưởng này, Gioan La San gởi cho Godet des Marais những lý do sau:

1- Học đọc tiếng Pháp có ích lợi rất lớn hơn và phổ quát hơn là học đọc tiếng la-tinh.

2- Bản thân tiếng Pháp vốn tự nhiên, quá dễ dàng dạy cho trẻ con, điều không thể so sánh với tiếng la-tinh được, vì chúng hiểu tiếng này mà tiếng kia không hiểu.

3- cần rất ít thời gian để học đọc tiếng Pháp hơn là học đọc tiếng la-tinh...

100- Kết hợp giữa đạo và đời

Vị khôn ngoan đích thực của chúng ta không bao giờ tách rời hai lãnh vực này. Đó không phải là hai thế giới xa lạ nhưng liên kết chặt chẽ với nhau theo lời của Thánh Phao-lô : “chúng ta chỉ sống, chỉ hành động, và chỉ ở trong Thiên Chúa mà thôi” (Cv 17, 28), và Gioan La San kết luận : “Nếu Thiên Chúa ngừng một giây để ban cho chúng ta hiện hữu thì lập tức chúng ta sẽ về hư vô ngay” (Phương Pháp NG 1, 2). Vì thế, công trình của Thiên Chúa không thể bị phân chia bởi vì sự trung hòa (neutralité) là một sự giả tạo và là một cái gì đó hoàn toàn thế tục, một ảo tưởng. Cuộc sống không có trung hòa. Vì vậy, Trường công giáo tạo thành một phương thế ưu việt để “đem đến cho người trẻ và đặc biệt trẻ nghèo một nền giáo dục nhân bản và ki-tô”, cho chúng “biết SỰ THẬT”. Điều này chỉ có trong Thiên Chúa mà thôi. Một luật chính yếu rút ra từ đó: “Anh em đừng tách rời các công việc của đời sống của anh em với công việc cứu rỗi của anh em”. Lý tưởng cộng đoàn đó chẳng phải là lý tưởng của Tông đồ Công vụ 2, 42-44 đó sao?

101- Nhà trường phải hoạt động tốt

«Nhà trường phải được hoạt động tốt !» Thành ngữ này được lặp lại nhiều lần trong các thư của Gioan La San gởi

cho các môn đệ của ngài. Nhiều nhà trường mới được thành lập khắp nước Pháp theo yêu cầu của các cha xứ cũng như từ phía nhà nước, chứng tỏ cho chúng ta thấy sự thành công của nhà trường này ! Nhưng chúng ta hiểu thế nào về thành ngữ « trường được hoạt động tốt » ? Sư phạm La San vượt ra ngoài biên giới cứng nhắc của nhà trường, dạy cho học sinh biết sống lễ phép, lịch sự. Vì vậy, ưu tư làm sao để dạy cho các con cái của « những người thợ thuyền và người nghèo » được hòa nhập vào xã hội, Gioan La San đã viết quyển « Règles de la Bienséance et de la Civilité chrétienne » (Phép lịch sự và xã giao Ki-tô) mà các học sinh phải đọc vào giờ chiều để tập đọc mà trong đó đầy dẫy những chi tiết rất cụ thể lối sống trong xã hội vào thế kỷ thứ 17 nhằm giúp các học sinh hòa nhập được với xã hội. Vả lại, chính sự phê phán của thời đó về kiểu giáo dục này cho ta thấy rõ hơn mục tiêu của nó là làm cho đứa trẻ thích nghi được với những điều kiện đơn giản của xã hội thời bấy giờ và vì vậy đôi khi giúp đứa trẻ chấp nhận cái không thể chấp nhận được.

Thật vậy, «Gioan La San không có mong ước nào khác ngoài việc đem đến những phương tiện để thăng tiến về nhân bản, thiêng liêng và khi có thể được, thăng tiến về tôn giáo, vừa tầm với người trẻ và một cách đặc biệt những người thiếu thốn nhất về những điều đó. Sự thăng tiến này bao hàm tất cả mọi chiều kích của con người», nghĩa là một sự giáo dục toàn diện con người bằng việc quan tâm đến hiện thực mà nơi đó họ đang sống. Một cuốn sách sư phạm được khá phổ biến vào thời bấy giờ, xuất bản vào năm 1706, mang tựa đề là “Conduite des Écoles Chrétiennes” (Hướng dẫn của các Trường Ki-tô) hướng dẫn một cách tỉ mỉ để các sư huynh đầu tiên chu toàn chức năng nhà giáo dục của mình được cụ thể hóa trong một hành động tay ba như sau : «quan tâm đến thực tại, bức xúc trước những nhu cầu trong thế giới người trẻ và đi tìm những phương thế để biến đổi thực tại đó với sáng tạo».

102- Sự ra đời quyển “Hướng dẫn các trường Ki-tô”

Chính vì mong muốn “nhà trường hoạt động tốt” mà quyển “Hướng dẫn các trường Ki-tô” ra đời. Cái “uy tự nhiên” của một con người là một món quà tặng, một tài năng rất hiếm hoi. Những nhà lãnh đạo lớn hoặc trong Giáo Hội hay trong một quốc gia mà có được tài năng đó sẽ đưa họ lên làm vua. Gioan La San có được tài năng đó chăng? Có lẽ có. Nhưng với cái giá phải trả là làm việc cực lực với chính mình. Vì vậy mà những lời nói của Ngài đánh động lòng người nghe, thấm nhập vào tâm và để đánh động người nghe, Ngài biết nêu gương là quan trọng hơn cả.

Sau khi thắng vụ kiện đối với các Thầy dạy Viết, Gioan La San nghĩ là đã đến lúc viết ra phương pháp dạy học mà Ngài đã đề nghị áp dụng trong tất cả các trường học. Từ 12 năm nay, chắc chắn Ngài đã có chương trình viết ra một tập sách giáo dục thực sự. Ngài có thể thực hiện tập sách đó không? Gioan La San nghĩ là không. Những vấn đề lịch sử và xã giao sẽ hòa trộn trong một luật lệ bên trong nhà trường và những suy tư khác về cách cư xử của trẻ em giúp chúng lớn lên và trưởng thành. Điều này đòi hỏi một tầm nhìn cá nhân đối với thế giới, đối với đức tin và đối với cuộc sống. Gioan La San có tầm nhìn của Ngài và Ngài muốn đi tìm xây dựng một luật giáo dục, một cẩm nang cho các thầy. Đào tạo các nhà giáo dục, phải bắt đầu từ đó chăng? Ngài nghĩ cũng không phải vậy, không phải từ một tầm nhìn được chia sẻ nhưng là từ những phương pháp đã được áp dụng, hiệu chỉnh, và thấy có kết quả.

Vào thời Gioan La San, những sách nói về giáo dục không phải là không có, rất nhiều nữa là khác. Của Công giáo lẫn Tin Lành. Nhưng Gioan La San nghĩ khác, vấn đề ở đây sẽ là những kinh nghiệm được chia sẻ. Điều mà Ngài không phổ biến công khai là vì Ngài thường xuyên sửa chữa để cho văn bản thêm phong phú, nhờ vào những góp ý của các thầy: “Tập Hướng dẫn này chỉ được soạn thảo dưới

dạng luật sau rất nhiều buổi họp với các sư huynh kỳ cựu nhất và những người có khả năng đứng lớp giỏi nhất của Dòng này; và sau kinh nghiệm của nhiều năm, không ghi lại trong đó điều gì mà không được cùng nhau nghiên cứu và không áp dụng có kết quả, cũng như đã xem xét những lợi ích và những bất lợi và có thể là sai lầm hay có những hậu quả xấu sau đó” (Conduite des Ecoles, 00 00 02). Cách làm đó cũng để chứng minh cho các Thầy dạy Viết và đặc biệt là đối với chánh quyền thấy sự tuyệt hảo của phương pháp đó: trong vấn đề kỷ luật, trong cách đồng hành với học sinh cũng như trong cách học tập viết (nhiều trang là những tài liệu thật sự về kiểu chữ viết nghệ thuật).

Quyển “Hướng dẫn” vì vậy thực sự là DO và CHO các sư huynh và các thầy giáo nhắm đến một dạng trường học mà các ngài muốn ổn định cho các con em thợ thuyền và người nghèo. Chính các sư huynh trải nghiệm lâu dài và lặp đi lặp lại những phương pháp, những cách dạy, cách tổ chức kỷ luật, những giao tiếp thuộc về giáo dục...v...v... Chính các ngài là những người lượng giá sự ích lợi và hiệu quả của các điều họ thực hành, ban đầu là mỗi cá nhân, sau đó là tập thể trước khi quyết định điều gì được giữ lại, điều gì phải bỏ đi.

Như vậy, chính các sư huynh tiên khởi, vào cuối tiến trình biện phân hay nghiên cứu, hành động...là tác giả của quyển “Hướng dẫn” . Nói như thế không có nghĩa là bất kính đối với Gioan la San, nhưng trái lại đây là một dạng tôn vinh các sư huynh và cách suy nghĩ độc đáo của Gioan La San để soạn ra phương pháp giáo dục. Ngài là đạo diễn, linh hoạt, tổ chức các buổi họp các Thầy có kinh nghiệm lại. Ngài dàn dựng hoặc như người nhạc trưởng, nhưng không bao giờ là “sô-lô” hay diễn một mình. Chính nhờ làm việc hợp tác liên lý mà quyển “Hướng dẫn” ra đời. Gioan La San sắp xếp tài liệu đó lại mà không có tính cách độc tài, không quyết đoán, luôn duy trì trách nhiệm của bản văn được soạn. Chính Ngài đã bắt nguồn từ một sư phạm hành

động, không ngừng tiến hóa.

Phương pháp soạn thảo này không chỉ mang lợi ích rất to lớn cho những nhà giáo dục vào cuối thế kỷ thứ 17, nhưng ngày nay vẫn còn đem đến cho những anh chị còn tha thiết với giáo dục, một kinh nghiệm phong phú của nội dung. Vấn đề ở đây là mỗi người chúng ta phải “cập nhật hóa” vào thời đại chúng ta, vào môi trường chúng ta đang sống. Như Bê Trê trên cựu Tổng quyền John Johnston đã rất ý thức rằng thế giới của năm chúng ta đang sống là « một thế giới khác đối với thế giới mà trong đó Đấng Lập Dòng và những sư huynh tiên khởi đã sống».

Vi vậy, kinh nghiệm cho chúng ta thấy rằng dạy học “không phải chỉ là giảng bài, là truyền đạt những điều mình biết được thể hiện trong chương trình” mà thôi. Nhưng “để cho những học sinh học, nên chẳng tập hợp lại những điều kiện liên kết với nhau liên quan đến thời khóa biểu của nhà trường, đến số giờ học giáo khoa trong một môn học và đến mức lương của các thầy cô giáo? Vấn đề này không phải là nhỏ, nhưng mà rất cần thiết... nhưng ai dám khẳng định rằng trong các bệnh viện, việc thay đổi giờ ăn, giảm số bệnh nhân trong mỗi phòng và kéo dài thời gian nằm viện – tất cả những biện pháp có thể thực hiện – nhưng có đủ để chữa lành bệnh nhân và có miễn được việc điều trị không?

Sự suy tư trên đây ước mong đặt lại vị trí của nhà giáo và chức năng của họ trong việc dạy học và làm cho họ xác tín hơn việc phức tạp của vấn đề học tập. Những ai quan tâm đến câu hỏi “tôi dạy, nhưng học trò có học chẳng?” thì sẽ không quên vấn đề mà ngày nay người ta rất quan tâm, đó là tự đào tạo mình liên tục “cho dù những nhu cầu của cuộc sống tự” chi phối mình. Thế giới tiến hóa không ngừng và rất nhanh, “những người trẻ đến với chúng ta cùng những vấn đề riêng tư của chúng, những xác tín, những vấp nạn, những ưu tư, những hy vọng, những lo sợ và những tước

đoạt. Chúng ta phải gặp chúng “nơi chúng ở”, chứ không phải nơi mà chúng ta nghĩ chúng phải là, không phải vị trí mà chúng ta ở lúc chúng ta cùng tuổi với chúng, không phải nơi mà những học sinh của chúng ta ở vào những năm 60, 70 và 80. Chúng ta phải gặp chúng nơi mà chúng ở ngày hôm nay”. Đúng như Patrick Tapernoux đặt nghi vấn: “Vậy thì, người ta có thể nào dạy học mà không cập nhật hóa những kiến thức của mình không?”

Trên những con đường trong thành phố lớn, nhiều trẻ em chạy tới chạy lui nhưng không kiếm được gì và lớn lên, rồi lần lượt biến đi...bằng nhiều ngõ khác nhau, tốt có, xấu có... Chúng ta có thể đề nghị một đường lối giáo dục nào cho các trẻ em này không? Đường nào? Đó là cho chúng một ý nghĩa của cuộc sống, một đời sống công dân tốt, biết đọc, biết viết, biết tính toán, nói chung, một nghề để sinh sống. Gioan La San đã làm như thế vào giữa thế kỷ 17 qua việc mở trường cho những “con em thợ thuyền và người nghèo”. Ngài lập thành một cộng đoàn gồm nhóm người hy sinh cả cuộc đời cho lý tưởng. Bí mật nào để họ vẫn tiếp tục cho đến ngày hôm nay? “Nhìn những trẻ em này mà anh em có trách nhiệm, như là những người con của chính Thiên Chúa. Hãy chăm sóc giáo dục và dạy dỗ chúng như là những hoàng tử”.

Qua kinh nghiệm của Ngài, đặt nền tảng trên hội nhập và kính trọng, khởi sự điều mà gần 2 thế kỷ sau gợi ý cho việc giảng dạy trong các trường công lập. Con đường đến đó thật cam go, nhưng là những đóa hoa tươi đẹp sinh ích cho hàng triệu thanh niên trên khắp năm châu.

Nhật Nhật Tân

Tháng 9 năm 2012